

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana, d. d.

**LETNO POROČILO
2009**

Marec, 2010

Kazalo

IZJAVA UPRAVE	5
POSLOVNO POROČILO	6
1 UVOD.....	6
1.1 POUDARKI IZ POSLOVANJA.....	6
1.2 POMEMBNI DOGODKI	6
1.2.1 Pomembni dogodki v letu 2009	6
1.2.2 Pomembni dogodki po koncu leta 2009	7
1.3 PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE.....	7
1.4 POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA.....	10
1.5 PREDSTAVITEV DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D.....	13
1.5.1 Pomembni podatki.....	13
1.5.2 Dejavnost	13
1.5.3 Poslanstvo in vizija	14
1.5.4 Organiziranost.....	14
1.5.5 Podatki o družbah, katerih večji lastnik je družba Aerodrom Ljubljana, d. d.	15
1.5.6 Članstvo v mednarodnih organizacijah.....	15
2 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	16
2.1 IZJAVA O SPOŠTOVANJU KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB	16
2.2 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJ TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA	21
2.3 PODATKI PO ŠESTEM ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1	22
2.4 SKUPŠČINA DELNIČARJEV	23
2.5 SESTAVA IN DELOVANJE ORGANOV VODENJA IN NADZORA	24
2.5.1 Nadzorni svet družbe	24
2.5.2 Uprava družbe.....	25
3 POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2009 IN NAČRTI ZA LETO 2010.....	26
3.1 GOSPODARSKE RAZMERE V LETU 2009 IN POGLED V LETO 2010	26
3.2 TRŽNI POLOŽAJ, TRŽENJSKE AKTIVNOSTI IN PROMET	27
3.2.1 Tržni položaj in trženjske aktivnosti	27
3.2.2 Promet.....	29
3.3 ANALIZA POSLOVANJA.....	35
3.3.1 Poslovni izid	35
3.3.2 Bilanca stanja.....	39
3.3.3 Denarni tokovi	41
3.3.4 Kazalniki poslovanja.....	41
3.3.5 Načrti za leto 2010	42
3.4 ZAPOSLENI	42
3.5 NALOŽBE V OBJEKTE IN OPREMO	45
3.5.1 Leto 2009	45
3.5.2 Načrti za leto 2010	46
3.6 KAKOVOST IN VARNOST	47
3.7 UPRAVLJANJE TVEGANJ.....	49
3.7.1 Poslovna tveganja.....	49
3.7.2 Finančna tveganja.....	52
3.8 TRAJNOSTNI RAZVOJ	53
4 DELNICA AELG IN LASTNIŠTVO DRUŽBE.....	58

RAČUNOVODSKO POROČILO	63
1 IZJAVA UPRAVE	63
2 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	64
3 RAČUNOVODSKI IZKAZI	66
3.1 BILANCA STANJA	66
3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	67
3.3 IZKAZ DENARNIH TOKOV	68
3.4 IZKAZ GIBANJA KAPITALA	69
4 POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE	70
4.1 POROČAJOČA DRUŽBA	70
4.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV IZKAZOV	70
4.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	71
5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	79
5.1 POJASNILA K BILANCI STANJA	79
5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	93
5.3 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV	98
5.4 DRUGA POJASNILA	98

»Žal ne živimo v čudežni deželi, kjer denar za letališča raste na drevesih in kjer bi letalski prevozniki lahko uživali brez omejitev. Če nam je všeč ali ne, so evropska letališča danes samostojna podjetja, ki so med seboj vedno bolj konkurenčna. Zavezana so finančni disciplini, odgovorna lastnikom in skupnosti, ki uporabljajo njihove usluge. Njihovo primarno poslanstvo ni podpora nacionalnih prevoznikov, temveč zagotavljanje učinkovitih in raznolikih letaliških storitev po konkurenčnih cenah, s čimer spodbujajo tudi konkurenčnost prevoznikov«.

Besede za uvod v letno poročilo 2009 smo si sposodili od Oliverja Jankovca, generalnega direktorja ACI Europe. Povzemajo namreč tisto, kar je najbolj zaznamovalo tudi poslovanje Aerodroma Ljubljana, d. d., v letu 2009. Upadanje prometa, ki se je začelo v zadnjem kvartalu leta 2008, se je nadaljevalo celo leto 2009, spremljala pa ga je tudi plačilna nedisciplina nekaterih poslovnih partnerjev. Razmeram smo se prilagajali predvsem z aktivnim obvladovanjem stroškov, poskusi iskanja novih poslov in obvladovanjem tveganj. Približali smo se načrtovanemu poslovnemu načrtu in udeležili načrtovane projekte razvoja letališke infrastrukture. S tem smo dosegli, da je letališče tudi v letu 2009 prek prometa različnih prevoznikov generiralo gospodarsko rast in blaginjo zaposlenih, poslovnih partnerjev in širšega družbenega okolja. Da bi to ohranili, se bomo obvladovanju posledic zaostrenih gospodarskih razmer v polnosti posvetili tudi v letu 2010.

IZJAVA UPRAVE

Člana uprave in nadzorni svet družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., zagotavljamo, da je letno poročilo družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov ter Mednarodnimi računovodskimi standardi. Pri tem ravnamo v skladu s pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kakor jih za delniško družbo predvideva Zakon o gospodarskih družbah.

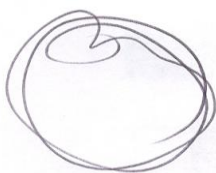
Člana uprave družbe, ki jo sestavlja Zmago Skobir (predsednik uprave) in mag. Janez Kolar (član uprave), v skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov izjavljata, da je po najinem najboljšem vedenju:

- računovodsko poročilo družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., za leto 2009 sestavljeno v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja ter da je resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja, poslovnega izida in vseobsegajočega donosa družbe Aerodrom Ljubljana, d. d.,
- v poslovno poročilo vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganja, ki jim je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., izpostavljena.

Kot uprava potrjujeva svojo odgovornost za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev, za ohranjanje vrednosti premoženja, za preprečevanje in odkrivanje prevar ter drugih nepravilnosti. Potrjujeva tudi, da so računovodski izkazi družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe, da so bile pri njihovi izdelavi dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja.

Predsednik in član uprave družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., izjavljata še, da sva seznanjena z vsebino vseh sestavnih delov letnega poročila in se z njo strinjata ter to potrjujeva s svojim podpisom.

Mag. Janez Kolar,
član uprave

Zmago Skobir,
predsednik uprave

Zg. Brnik, 15. marca 2010

POSLOVNO POROČILO

1 UVOD

1.1 POUDARKI IZ POSLOVANJA

	1-12.2009	1-12.2008	Indeks 09/08
Potniki	1.433.855	1.673.050	85,7
Premiki letal	45.492	47.926	94,9
Tovor (v tonah)	14.333	17.188	83,4
Poslovni prihodki - v tisoč evrih	33.976	39.953	85,0
Prihodki od prodaje - v tisoč evrih	33.471	38.623	86,7
Poslovni odhodki - v tisoč evrih	26.484	26.845	98,7
EBITDA - poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacij - v tisoč evrih	13.751	19.249	71,4
EBIT - poslovni izid iz poslovanja - v tisoč evrih	7.493	13.108	57,2
Poslovni izid pred obdavčitvijo - v tisoč evrih	7.665	14.947	51,3
Čisti poslovni izid - v tisoč evrih	6.109	11.787	51,8
Celotni vseobsegajoči donos v obdobju - v tisoč evrih	5.256	10.071	52,2
Dodana vrednost - v tisoč evrih (kosmatni donos iz poslovanja - stroški materiala in storitev - drugi poslovni odhodki)	24.885	31.376	79,3
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih v %	40,47%	48,18%	84,0
Delež EBIT v poslovnih prihodkih v %	22,05%	32,81%	67,2
Sredstva na dan 31. 12. 2009 / 31. 12. 2008 - v tisoč evrih	128.072	124.045	103,2
Kapital na dan 31. 12. 2009 / 31. 12. 2008 - v tisoč evrih	119.729	116.106	103,1
Naložbe v objekte in opremo - v tisoč evrih	14.605	10.964	133,2
Število zaposlenih na dan 31. 12.	397	446	89,0
Povprečno število zaposlenih iz opravljenih ur	412,28	441,13	93,5
Popravljeni čisti dobiček na delnico v evrih (čisti dobiček / število vseh izdanih delnic)	1,61	3,10	51,8
Vseobsegajoči donos na delnico (celotni vseobsegajoči donos v obdobju / število vseh izdanih delnic)	1,38	2,65	52,2
Tržna cena delnice na dan 31. 12. v evrih	32,00	25,00	128,0
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. v evrih (kapital / število vseh izdanih delnic)	31,54	30,58	103,1
Razmerje med tržno ceno in knjigovodsko vrednostjo delnice (P / B)	1,01	0,82	123,6

1.2 POMEMBNI DOGODKI

1.2.1 Pomembni dogodki v letu 2009

- Z družbo SCT, d. d., smo 5. februarja podpisali pogodbo za razširitev in tehnološko preureditev glavne letališke ploščadi, s katero smo pridobili pet dodatnih parkirnih mest za letala.
- Nadzorni svet se je na 39. redni seji, ki je bila 16. aprila 2009, seznanil z izjavo člana nadzornega sveta Davida Benedeka, da odstopa iz nadzornega sveta iz osebnih razlogov. Nadzorni svet je imel od takrat pa do konca mandata devet članov.
- Z družbo SCT, d. d., smo 22. aprila podpisali pogodbo za izvedbo gradbenih del pri obnovi vzletno-pristajalne steze. V letu 2009 sta bili izvedeni prvi dve fazi obnove, tretja pa bo predvidoma izvedena v aprilu 2010.

- Izvedena dela so obsegala obnovo asfaltnih površin na celotni širini vzletno-pristajalne steze v dolžini 2.200 metrov, obnovo asfaltnih površin na delu voznih stez, izvedbo gradbenih del za zamenjavo svetlobno-navigacijskega sistema ter postavitev dodatnih kabelskih jaškov.
- Nadzorni svet je 19. junija 2009 potrdil rebalans poslovnega načrta za leto 2009. Upošteva neugodne razmere na področju letalskega prometa ter napovedi letalskih prevoznikov smo prvotno načrtovano število potnikov zmanjšali za tri odstotke, število premikov letal za pet in težo oskrbljenega tovora za enaindvajset odstotkov. Načrtovane poslovne prihodke smo v primerjavi s prvotnim načrtom znižali za šest, poslovne odhodke pa za pet odstotkov.
- Na 13. redni seji skupščine delničarjev, ki je bila 9. julija 2009, je bila izglasovana podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu, odločeno je bilo o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2008, imenovan je bil revizor za poslovno leto 2009, potrjene so bile tudi spremembe in dopolnitve statuta družbe.
- Skupščina je odločala tudi o novi sestavi nadzornega sveta za štiriletno mandatno obdobje, ki se je začelo na dan skupščine (9. julija 2009) in za predstavnike kapitala izvolila Mirana Kunsta, mag. Anjo Strojina Štampar, Marka Muleja in Stanislava Boštjančiča. Kot predstavnika zaposlenih sta bila v nadzorni svet imenovana Drago Čotar in Igor Domevščik. Število članov nadzornega sveta se je zmanjšalo z deset na šest. Sprejet je bil tudi sklep o plačilih članom nadzornega sveta.
- Na ustanovni seji novega nadzornega sveta, ki je bila 9. julija 2009, so člani nadzornega sveta za predsednico izvolili mag. Anjo Strojina Štampar, za njenega namestnika pa Draga Čotarja.
- V tretjem kvartalu smo oskrbeli dva dolgolinijska leta japonske družbe JAL, in sicer enega 29. avgusta, drugega pa 10. septembra 2009.
- Zaradi ukinjanja manj donosnih linij z našega letališča je 12. oktobra prenehal leteti madžarski letalski prevoznik Malev, ki je istočasno tudi zaprl svojo izpostavo v Sloveniji.

1.2.2 Pomembni dogodki po koncu leta 2009

Domači letalski prevoznik Adria Airways je 1. marca 2010 vzpostavil redno letalsko povezavo z Beogradom, na kateri bo z 48-sedežnim letalom letel šestkrat tedensko.

1.3 PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

Letalstvo se je že ob koncu leta 2008 znašlo v krizi, ki se je v letu 2009 le še poglobila. Negativne napovedi so se mesečno popravljale navzdol, številni letalski prevozniki pa so se znašli v poslovnih težavah. Mnogi so si proti koncu leta oddahnili, saj smo začeli brati sporočila, da se trend obrača in so potovanja z letali ponovno v vzponu. A celotna letalska industrija bo vsaj še v letu 2010 imela ogromno dela z optimizacijo operativnih in poslovnih procesov in tudi v Aerodromu Ljubljana še zdaleč ni čas za predah.

Kriza nas je zadela s precejšnjo zakasnitvijo, s še počasnejšimi koraki pa nas bo zapustila. V letu 2009 se je v glavnem pokazala naša odvisnost od globalnih trgov in globalnih trendov. Srečali smo se z večjim upadom prometa od evropskega povprečja, z likvidnostnimi težavami letalskih prevoznikov, vse večja so tudi bremena varovanja civilnega letalstva in varovanja okolja. Precejšnje zniževanje vseh vrst stroškov, ki je vključevalo tudi neprijetno zmanjševanje števila zaposlenih, je postalo dnevna naloga. Še intenzivneje si prizadevamo za pridobitev dodatnih letalskih prevoznikov in pričakujemo, da bodo nekateri od njih v letu 2010 začeli leteti tudi v Slovenijo. Žal pa to ne bo dovolj, zato bodo v prihodnjih letih najverjetneje potrebne določene spremembe v cenovni politiki.

Star pregovor, »da je vsaka stvar za nekaj dobra«, drži tudi pri nas. Upam si trditi, da je naše veliko infrastrukturno podjetje, ki po definiciji spada med okorela, v letu 2009 postalo prilagodljivejše, hitreje uvaja

spremembe, bolj je pozorno na priložnosti iz okolja in bolj razmišljujoče. Tesneje kot kdaj koli smo se povezali s krovno organizacijo evropskih letališč, ACI Europe. Prek članstva v upravnem odboru in nekaterih delovnih telesih aktivno sodelujemo pri oblikovanju vseevropske letališke politike. V letu 2009 smo ohranili vzdržan razvoj infrastrukture in večjo pozornost posvetili izobraževanju, kar nam bo pomagalo, da bomo čas ponovne konjunktura dočakali bolje pripravljeni.

Manj prometa, stroškov, a tudi prihodkov

Junija smo morali zaradi upadanja prometa nad pričakovanji prilagoditi poslovni načrt za leto 2009, po letih precejšnje rasti pa smo se prvič srečali z zmanjšanjem prometa. Promet je glede na leto 2008 upadel v vseh kategorijah: pri potnikih za dobrih 14, pri premikih letal za 5 in pri teži oskrbljenega tovora za skoraj 17 odstotkov. Upad prometa je še očitnejši zaradi povečanih prometnih tokov v prvi polovici leta 2008, ko je Slovenija predsedovala Evropski uniji. V drugi polovici leta je bilo namreč zaostajanje za prometom v letu 2008 manjše in primerljivo z drugimi evropskimi letališči.

Posledično smo ustvarili tudi manj prihodkov, in sicer skupno za 15 odstotkov. Poleg upada prometa so temu botrovali še pritiski na cene in nekatere odpovedi poslovnega sodelovanja pri letaliških in neletaliških storitvah. Žal se s stroški zaradi velikega deleža fiksnih stroškov padanju prihodkov ne moremo dovolj učinkovito prilagajati. Pomembna zmanjšanja smo dosegli pri stroških dela, materiala in storitev, zaradi investicij v preteklih letih pa se nismo mogli izogniti povečanju stroškov amortizacije.

Kljub krizi smo vlagali v razvoj

Naša prizadevanja so usmerjena v dolgoročni razvoj, ki ga kljub krizi ne nameravamo ustaviti. Nekatere projekte smo res časovno zamaknili, ohranili pa smo tista strateška vlaganja v infrastrukturo, za katera menimo, da so ključna in nam bodo zagotovila, da bomo ob koncu krize pričakali konkurenčni in tehnološko posodobljeni. Tako smo v letu 2009 naše zmogljivosti povečali z razširjeno letališko ploščadjo in novim hangarjem za sredstva za oskrbo letal, izvedli pa tudi dve fazi prenove vzletno-pristajalne steze. Prvotni načrt vlaganj v objekte in opremo smo zmanjšali za dobrih 40 odstotkov, pri čemer večjo spremembo predstavlja preložitve začetka gradnje novega potniškega terminala.

Dodelali smo koncept letališkega mesta, ki smo mu nadelali ime Aeropolis in ga predstavili prvim potencialnim investitorjem. Sočasno s pomočjo zunanega partnerja pripravljamo dolgoročni razvojni načrt letališča, imenovan Master Plan. Na temelju dolgoročne napovedi prometa bo ponudil odgovore na odprta razvojna vprašanja, predvsem glede optimalne prostorske ureditve letališkega kompleksa in nadaljnega razvoja družbe Aerodrom Ljubljana v naslednjih tridesetih letih.

Usmerjanje pozornosti v zaposlene

Manjšemu obsegu poslovanja smo se prilagajali z optimizacijo razporeditve in obremenjenosti zaposlenih. Ob zmanjševanju števila zaposlenih smo sočasno spreminjali njihovo strukturo, vse zato, da bi zagotovili večjo fleksibilnost. Ob tem je bila socialnim partnerjem dana obljuba, da si bo uprava prizadevala kar najbolj zaščititi interese in pravice jedra zaposlenih, ki jih podjetje potrebuje vse leto. Spremenjene gospodarske razmere, negotovost iz okolja in posledično uvedeni ukrepi so povečevali negotovost in vzbujali nekatera vprašanja med zaposlenimi. Dialogu z njimi smo zato posvečali bistveno več pozornosti kot pretekla leta.

Zavezani viziji vodilnega letališča v regiji

Tudi leto 2010 bo zaznamovano z ostrimi pogoji poslovanja, zato bomo nadaljevali načrtane naloge obvladovanja stroškov in iskanja novih virov prihodkov. Čeprav si pri obsegu letalskega prometa bistvenega obrata na bolje še ne moremo obetati, pričakujemo prihod novih letalskih prevoznikov. S tem bomo ponovno povečali delež prometa, ki ga prepeljejo tuji prevozniki.

Bistvenih sprememb v poslovanju družbe v letu 2010 ne načrtujemo. Na poslovne prihodke, ki jih načrtujemo na ravni doseženih v letu 2009, bo vplivalo dvotedensko zaprtje letališča v aprilu, ko bomo obnavljali osrednji del vzletno-pristajalne steze (izpad je ocenjen v višini en milijon evrov). Predvsem zaradi rastoče amortizacije so načrtovani stroški za leto 2010 za nekaj odstotkov višji. Vse to se odraža v 7,7 odstotka nižjem načrtovanem poslovnem izidu iz poslovanja, medtem ko bo poslovni izid pred davki, obrestmi in amortizacijo na nivoju doseženega v letu 2009.

Vsekakor bo zahtevna naloga uprave v letu 2010 razrešitev odnosa z največjim poslovnim partnerjem Aerodroma Ljubljana, do katerega izkazujemo pomemben znesek odprtih terjatev. Uprava si bo prizadevala, da bo pri tem storila vse, kar je v njeni moči, da bo nediskriminatorno zaščitila interese vseh deležnikov.

V skladu s stanjem v celi Evropi pričakujemo, da bodo prevozniki še naprej pritiskali na cene, vendar jim pri tem ne bomo mogli več popuščati. Če bomo želeli zagotavljati načrtovani razvoj, bomo morali po zgledu letališč v Milanu, Kopenhagnu, Frankfurtu in Rimu povišati cene nekaterih storitev in s tem zagotoviti financiranje razvoja infrastrukture. Aerodrom Ljubljana vse bolj bremenijo stroški za zagotavljanje varnosti, pričakuje pa se, da se bodo zaradi dodatnih varnostnih zahtev (in potrebe po nabavi drage opreme za izvajanje teh pregledov) še povečali.

Pri naložbah v objekte in opremo bomo sledili našemu srednjeročnemu načrtu. Intenziteto naložbenega cikla smo nekoliko zaustavili, kljub temu pa ocenjujemo, da izvedba ključnih projektov, opredeljenih v strategiji razvoja, za zdaj ni ogrožena. Najpomembnejši investicijski projekt bo obnova osrednjega dela vzletno-pristajalne steze. Kot smo že navedli, bomo morali zaradi del letališče zapreti, kar bo precej vplivalo na poslovanje Aerodroma Ljubljana in njegovih partnerjev.

Pred celotno letalsko industrijo in pred nami je brez dvoma še eno naporno leto. Pa vendar to ne spreminja naše vizije, ki pravi, da se bomo razvili v vodilno letališče v regiji. Naši razvojni načrti – predvsem gradnja novega potniškega terminala s pripadajočo infrastrukturo - so projekti velikih gospodarskih razsežnosti, ki se bodo zaradi gospodarskih razmer morda uresničili kako leto pozneje, kot smo načrtovali. V korist temu govori dejstvo, da je Aerodrom Ljubljana nezadolženo in zdravo podjetje. Zato ponavljamo, da je naš korak v prihodnost previden, a trden in odločen. Dodajamo, da je tudi odgovoren – do lastnikov, zaposlenih, partnerjev, uporabnikov in okolja.

Zmago Skobir,
predsednik uprave

1.4 POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet Aerodroma Ljubljana, d. d., je do začetka julija 2009, ko mu je pretekel mandat, deloval v sestavi: Janez Čadež (predsednik), David Benedek, Miloš Bevc, Peter Habjan, Dušan Hočevar, Milan Kneževič, mag. Franc Željko Županič, Drago Čotar, Igor Domevščik in Bogdan Novak. Po odstopu Davida Benedeka (16. aprila 2009) je bil nadzorni svet devetčlanski.

Na 13. seji skupščine (9. julija 2009) je bil izvoljen nov nadzorni svet družbe, ki ga sestavljajo: Anja Strojin Štampar (predsednica), Miran Kunst, Marko Mulej, Stanislav Boštjančič, Drago Čotar (namestnik predsednice) in Igor Domevščik.

Nadzorni svet je v letu 2009 vestno nadzoroval vodenje poslov družbe Aerodrom Ljubljana, d. d. Deloval je v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, določenih z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1), statutom družbe, poslovníkom o delu nadzornega sveta, priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Združenja članov nadzornih svetov.

Nadzorni svet v obeh sestavah se je v letu 2009 sestal na 13 rednih sejah (8 krat v prejšnji ter 5 krat v novi sestavi). Člani nadzornega sveta so pri svojem odločanju v nadzornem svetu delovali neodvisno. Na obravnavane teme na posameznih sejah so se ustrezno pripravili, podajali so konstruktivne predloge in pripombe ter sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi. Člani nadzornega sveta so delovali v skladu s pravili o varovanju poslovne skrivnosti ter ravnanju v primeru nasprotnih interesov.

Najpomembnejše teme sej in sprejeti sklepi nadzornega sveta družbe v letu 2009:

- Obravnaval in sprejel je revidirano letno poročilo družbe za leto 2008, sprejel je poročilo o preveritvi letnega poročila 2008 ter izjavo o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb za leto 2008.
- Soglašal je s predlogom uprave za uporabo bilančnega dobička, predlagal imenovanje revizorja za leto 2009 ter podprl spremembe in dopolnitve Statuta družbe; vse navedeno so potrdili delničarji na 13. seji skupščine družbe, na kateri so upravi in nadzornemu svetu podelili razrešnico za njuno delo v letu 2008.
- Seznanil se je s poročilom notranjega revizorja ter notranje revizorke o opravljenih notranjih revizijah družbe v letu 2008, načrtom notranjih revizij za leto 2009 ter s poročilom o delu v prvi polovici leta 2009.
- Seznanil se je z ukrepi za znižanje stroškov, hkrati pa je pozitivno ocenil tovrstne napore vodstva družbe.
- V povezavi z omejevanjem učinkov finančne krize se je nadzorni svet odpovedal udeležbi na dobičku za poslovno leto 2008 ter je upošteval priporočila Vlade Republike Slovenije glede višine sejin in povrnitev stroškov prevoza članov nadzornega sveta.
- Na podlagi poročila o poslovanju družbe v prvem tromesečju, nerevidiranih računovodskih izkazov družbe za prvo polletje ter devetmesečnega poročila o poslovanju družbe je spremljal uresničevanje zastavljenih ciljev za leto 2009. Glede na splošne gospodarske razmere in rezultate poslovanja je nadzorni svet sprejel predlagan rebalans poslovnega načrta družbe za leto 2009.
- Aktivno se je vključil v razprave o dokapitalizaciji v Aerodrom Portorož, d. o. o.
- Seznanil se je z opravljanjem storitev varnostni pregledi in varovanje v letu 2008.
- Nadzorni svet je skladno z določili statuta družbe dal soglasje upravi:
 - za izvedbo del pri razširitvi in tehnološki preureditvi glavne letališke ploščadi,
 - k sklenitvi pogodbe za projektiranje in izvedbo novega objekta za garažiranje sredstev za oskrbo letal na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana,
 - k sklenitvi pogodbe o obnovi vzletno-pristajalne steze,
 - k pogodbi za izvajanje storitev na področju varovanja civilnega letalskega prometa,
 - k dodelitvi posojila Aerodromu Portorož, d.o.o.;

- dodatku št. 1 k pogodbi o zaposlitvi predsednika uprave ter dodatku št. 2 k pogodbi o zaposlitvi člana uprave.
- Seznanil se je s Strategijo razvoja družbe za obdobje od leta 2007 ter 2015 ter jo ocenil kot aktualno, hkrati pa se je zavezal, da jo bo ob koncu leta 2010 ponovno preveril po zaključku izdelave Master plana.
- Seznanil se je s pogodbenimi razmerji z Adrio Airways ter s predlogi uprave za nadaljnjo ureditev teh razmerij, pri čemer naj uprava postopa kot vesten in pošten gospodarstvenik, upošteva interese vseh deležnikov družbe.
- Soglašal je s poslovnim načrtom družbe za leto 2010 ter se seznanil s finančnim koledarjem družbe za leto 2010, kjer so načrtovane pomembnejše javne objave družbe.
- Nadzorni svet je imenoval revizijsko komisijo v novi sestavi ter določil višino sejin in povračil stroškov za člane revizijske komisije. Sprejel je poslovnik o delu revizijske komisije, usklajen z veljavnimi predpisi.
- Seznanil se je s pregledom poslovanja družbe po dejavnostih.

V povezavi s slabšimi splošnimi gospodarskimi razmerami je nadzorni svet povečal pogostost ter intenzivnost spremljanja poslovanja družbe. Nadzorni svet ugotavlja, da se je uprava ustrezno odzvala na slabše gospodarske razmere. Nadzorni svet tako na podlagi celovitega spremljanja in nadziranja poslovanja družbe ugotavlja, da je družba v letu 2009 kljub neugodnim trendom v gospodarstvu poslovala v načrtovanih okvirih.

Sodelovanje z upravo

Nadzorni svet je skozi celo leto aktivno sodeloval z upravo. Predsednik nadzornega sveta je z upravo sodeloval v okviru svojih pristojnosti tudi v pripravah na seje nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta so pravočasno prejeli izčrpna strokovno izdelana gradiva za seje. Na voljo so imeli ustrezna poročila, informacije in podatke, ki jih je uprava na posameznih sejah nadzornega sveta po potrebi tudi dodatno pojasnila, kar je omogočalo članom nadzornega sveta odgovorno spremljanje in nadziranje poslovanja družbe ter sprejemanje odločitev. V svojih poročilih je uprava izčrpno prikazovala najpomembnejše ekonomske kategorije ter poskrbela za njihovo ustrezno razlago ter primerjavo s preteklimi obdobji. To je nadzornemu svetu omogočilo tekoče spremljanje uspešnosti poslovanja družbe ter s tem tudi ustrezno opravljanje nadzorne funkcije.

Nadzorni svet ocenjuje delo uprave kot uspešno.

Komisije nadzornega sveta

V letu 2009 so delovale tri komisije, ki so o svojem delu poročale nadzornemu svetu in sicer :

- komisija za izvajanje nadzora pri načrtovani investiciji v drugo fazo novega potniškega terminala, ki jo je uprava seznanila s postopki, potrebnimi za izvedbo navedene investicije.
- revizijska komisija, ki se je z zamenjavo nadzornega sveta preoblikovala iz tričlanske v štiričlansko komisijo, sestavljeno iz treh članov nadzornega sveta in enega neodvisnega strokovnjaka, usposobljenega za računovodstvo ali revizijo. Revizijska komisija je opravila pregled letnega poročila. Seznanila se je s pogodbo o opravljanju revizijskih storitev revizijske družbe Deloitte revizija, d.o.o. Na osnovi prejetih ponudb revizijskih družb je nadzornemu svetu predlagala ponovno imenovanje revizijske družbe Deloitte revizija, d.o.o., za revizijo računovodskih izkazov družbe za leto 2009. Pozitivno je ocenila tudi delo notranje revizije. Strinjala se je z načrtom dela notranje revizorke za leto 2009 ter ji priporočila naj posebno pozornost nameni izdelavi analize tveganj v družbi. Potrdila je osnutek Poslovnika o delu revizijske komisije, katerega so pripravile strokovne službe uprave.
- kadrovska komisija, ki je bila dejavna na področju priprave predlogov za usklajevanje izplačevanja sejin in nagrad za člane nadzornega sveta ter uprave s priporočili Vlade Republike Slovenije v zvezi z omejevanjem učinkov finančne krize. Pripravila je tudi predlog usklajevanja s priporočili Vlade glede določb

pogodb o zaposlitvi predsednika ter člana uprave, kakor tudi individualnih pogodb o zaposlitvi ostalih zaposlenih oseb v družbi.

Potrditev letnega poročila 2009 in predlog za uporabo bilančnega dobička

Uprava družbe je v zakonitem roku predložila nadzornemu svetu v preveritev letno poročilo, skupaj z revizijskim poročilom. Revizijska komisija nadzornega sveta je podrobno preverila letno poročilo, vključno z revizijskim poročilom in nanju podala svoje mnenje in stališča. Na osnovi tekočega spremljanja poslovanja družbe ter podrobne preveritve letnega poročila nadzorni svet ugotavlja, da je letno poročilo družbe za leto 2009 sestavljeno jasno in pregledno ter izkazuje resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe. Letno poročilo je sestavljeno v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah in veljavnimi mednarodnimi računovodskimi standardi. Nadzorni svet po opravljeni preveritvi na letno poročilo družbe za leto 2009 ni imel pripomb in ga je na 7. seji dne 14. 4. 2010 soglasno sprejel.

Seje nadzornega sveta, na kateri se je obravnavalo letno poročilo družbe, sta se udeležila tudi revizorja revizijske družbe Deloitte revizija, d.o.o., ki je opravila revizijo računovodskih izkazov družbe za leto 2009. Nadzorni svet se je seznanil z poročilom neodvisnega revizorja in ugotovil, da je bilo izdano pritrdilno mnenje. Nadzorni svet na poročilo neodvisnega revizorja ni imel pripomb in je z njim soglašal.

Nadzorni svet je soglašal s predlogom uprave, po katerem naj bi iz bilančnega dobička v višini 3.054.570,71 evrov za izplačilo dividend delničarjem namenili 1.829.145,01 evrov, v druge rezerve pa odvedli 1.225.425,70 evrov. Predlagana dividenda za leto 2009 znaša 0,43 evra bruto na navadno kosovno delnico. Dividenda za prednostno participativno kosovno delnico je izračunana v skladu z 8. členom Statuta družbe. Sestavljena je iz fiksnega in variabilnega dela ter znaša skupaj 0,54 evra na delnico. Predlagana višina dividende je po mnenju nadzornega sveta v skladu s strateškimi cilji in investicijskimi načrti družbe, prilagojena pa je tudi trenutnim gospodarskim razmeram.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2009.

Anja Stojin Štampar,
predsednica nadzornega sveta

Zg. Brnik, 14. aprila 2010

1.5 PREDSTAVITEV DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D.

1.5.1 Pomembni podatki

Firma:	Aerodrom Ljubljana, d. d.
Sedež:	Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik-aerodrom, Slovenija Tel.: +386 (0)4 2061000, Faks: +386 (0)4 2021220 e-naslov: info@lju-airport.si, http://www.lju-airport.si
Šifra dejavnosti:	52.230 – Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu
Velikost:	velika družba po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1)
Predsednik uprave:	Zmago Skobir
Predsednica nadzornega sveta:	Mag. Anja Stojin Štampar
Številka in datum vpisa preoblikovanja v delniško družbo v sodni register:	96/01184, 28. 1. 1997
Matična številka:	5142768000
ID za DDV:	SI12574856
Osnovni kapital na dan 31. 12. 2009:	15.842.626 evrov
Število delnic na dan 31. 12. 2009:	3.796.527 kosovnih delnic, od tega 1.936.229 navadnih prosto prenosljivih kosovnih delnic in 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico
Kotacija navadnih kosovnih delnic:	Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija
Oznaka navadnih kosovnih delnic:	AELG
Transakcijska računa:	Nova Ljubljanska banka d. d. 02921-0014174945 Banka Koper d. d. 10100-0029177110
Poslovno leto:	koledarsko
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2009:	397

1.5.2 Dejavnost

Naše osnovne dejavnosti obsegajo:

- upravljanje letališča z zagotavljanjem pristankov in vzletov letal, uporabo infrastrukture in potniškega terminala,
- izvajanje zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora,
- komercialne dejavnosti: zagotavljanje ustrezne trgovinske, gostinske in druge ponudbe ter parkiranje osebnih vozil potnikov in obiskovalcev letališča, oddajanje poslovnih in oglasnih prostorov v najem in izvajanje skladiščno-logističnih storitev.

1.5.3 Poslanstvo in vizija

Poslanstvo

Aerodrom Ljubljana, d. d., zagotavlja uporabnikom letališča varno, točno in visokokakovostno izvajanje letaliških in drugih komercialnih storitev. Hkrati skrbi za razvoj letališča v skladu z zahtevami prevoznikov, potnikov, vrsto prometa in zahtevami Evropske unije.

Vizija

V prihodnjem desetletju želi Aerodrom Ljubljana, d. d., s širitvijo infrastrukture in večanjem prometa postati vodilni ponudnik letalskih povezav in storitev v svoji regiji za potniški in tovorni promet.

Našo vizijo dodatno podpirajo naslednja dejstva:

- ugodna geografska lega letališča, ki je dobro izhodišče za lete v srednjo, vzhodno in jugovzhodno Evropo in za povezave z zahodnoevropskimi državami,
- neizkoriščen potencial v turizmu,
- sodobna letališka infrastruktura in oprema,
- cenovna konkurenčnost naših storitev,
- razpoložljiv prostor za razvoj in širitev.

Strateški cilji

Osrednji strateški cilji družbe za obdobje do leta 2015 so:

- povečanje števila potnikov na 2,2 milijona,
- povečanje števila premikov letal na 57 tisoč,
- povečanje teže oskrbljenega tovora na 23,3 tisoč ton.

Strategija z navedenimi cilji je bila sprejeta leta 2007. Sprva smo po posameznih letih opredeljene cilje presegali, zaradi korenito spremenjenih razmer, v katerih se je znašla letalska industrija v zadnjih dveh letih, pa je danes doseganje ciljev in srednjeročnih načrtov razvoja letališča do leta 2015 vprašljivo. V izdelavi je študija dolgoročnega razvoja družbe in s tem letališča, tako imenovani Master Plan, ki bo odgovorila na vprašanje ustreznosti navedene strategije. Rezultati študije bodo pripravljeni do poletja 2010 in bodo podlaga za revizijo strategije razvoja Aerodroma Ljubljana, d. d.

1.5.4 Organiziranost

Delniško družbo vodi dvočlanska uprava. Izvajanje osnovne dejavnosti je organizirano v štirih sektorjih – prometnem, komercialnem, aeroinženiringu in finančnem. Sektorje vodijo direktorji, posamezni sektorji pa so razdeljeni še na operativne službe. Upravo pri njenem delovanju poleg svetovalcev in strokovnjakov, združenih v kabinetu uprave, podpirajo še štiri strokovne službe: za kadre, razvoj človeških virov, informatiko ter varnost in zaščito.

1.5.5 Podatki o družbah, katerih večji lastnik je družba Aerodrom Ljubljana, d. d.

Družba	Naslov	Lastniški delež v %	Vrednost naložbe v evrih	
			31. 12. 2009	31. 12. 2008
Aerodrom Portorož, d. o. o.	Sečovelje 19, Sečovelje	30,46	0	1.251.878
Feniksšped, d. o. o., Bmik	Za. Bmik 130e, Bmikaerodrom	51,00	53.205	53.205

Na podlagi poslovnih rezultatov družbe Aerodrom Portorož, d. o. o., v preteklih letih in načrtovanih denarnih tokov v daljšem prihodnjem časovnem obdobju je bil opravljen ustrezen test slabitve naložbe, na podlagi katere je bila naložba v to družbo v letu 2009 knjigovodsko v celoti oslABLJENA, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 5.1.3 računovodskega poročila.

Kljub dejstvu, da ne izdelujemo skupinskih računovodskih izkazov, v katerih bi bili uskupinjevani navedeni družbi, računovodski izkazi družbe Aerodroma Ljubljana, d. d., predstavljajo resnično in pošteno predstavitev finančnega stanja družbe na dan 31. 12. 2009 in njenega poslovnega in finančnega izida v letu 2009, saj vključevanje odvisnih družb v skupini ni pomembno za resnično in pošteno predstavitev poslovanja in finančnega stanja v letu 2009.

1.5.6 Članstvo v mednarodnih organizacijah

V letu 2009 smo okrepili aktivnosti v okviru evropskega združenja letališč ACI Europe, ki združuje več komitejev in drugih strokovnih skupin. Predsednik uprave Aerodroma Ljubljana, d. d., je za triletno obdobje imenovan v upravni odbor združenja, s čimer smo pridobili neposreden vpliv na oblikovanje evropske letališke politike.

Pridružili smo se ACI Communication Group, ki združuje strokovnjake za komuniciranje evropskih letališč in omogoča izmenjavo dobrih praks med njimi. Nadaljevali smo članstvo v interesni skupini malih in srednjih letališč SMAG (Small and Medium Airports Action Group), ki pripravlja predloge v interesu malih in srednje velikih letališč.

Kot člani komiteja za varnost (Aviation Security Committee), ki se ukvarja s problematiko varovanja civilnega letalstva na ravni Evropske unije, smo sovplivali na odločitve evropske komisije ter sveta ministrov Evropske unije za promet, glede uvedbe novih tehnologij ter postopkov za prepoznavanje in obravnavo tekočin na letaliških varnostno-kontrolnih točkah.

Še naprej delujemo v Komiteju za politiko (Policy Committee), katerega naloga je priprava strateških usmeritev za vodstvo ACI Europe, priprava pripomb na osnutke različnih direktiv in uredb Evropske komisije ter koordinacija in povezava med drugimi komiteji. Ta komitej ima organiziranih okoli deset delovnih skupin za različna področja, lani pa smo bili aktivni v delovni skupini za spremembo smernic Evropske unije za financiranje letališke infrastrukture, pri pripravi pripomb na osnutek nove direktive o varnostnih pristojbinah in v delovni skupini, ki deluje na področju izdelave podatkovne baze o poslovanju letališč.

Smo tudi člani Komerčalnega foruma, ki obravnava razvoj in problematiko komercialnih dejavnosti na letališčih.

2 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Na podlagi določil petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) uprava in nadzorni svet družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., podajata izjavo o upravljanju družbe, ki se nanaša na obdobje od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2009.

2.1 IZJAVA O SPOŠTOVANJU KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

S spoštovanjem načel priporočene poslovne prakse vodenja in upravljanja si Aerodrom Ljubljana, d. d., prizadeva za dvig ravni vodenja in upravljanja družbe, pri čemer je Kodeks upravljanja javnih delniških družb pomembno vodilo.

Aerodrom Ljubljana, d. d., podaja izjavo o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb, katerega spremembe in dopolnitve so bile sprejete 8. 12. 2009, ki stopijo v veljavo 1. 1. 2010. Kodeks je v slovenskem in angleškem jeziku objavljen na spletni strani Ljubljanske borze www.ljse.si. Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb je sestavni del Letnega poročila družbe za leto 2009 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.lju-airport.si pet let od objave.

V tej izjavi o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb družba nakazuje tudi nameravane spremembe bodočega poslovanja v smeri prizadevanja, da bi že v letu 2010 v čim večji meri spoštovala nova priporočila Kodeksa.

Uprava in nadzorni svet družbe izjavljata, da Aerodrom Ljubljana, d. d., pri svojem delu in poslovanju spoštuje Kodeks upravljanja javnih delniških družb, razen nekaterih odstopanj, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Okvir upravljanja družb

- Določilo Kodeksa 1.: **Osnovni cilj delniške družbe, ki opravlja pridobitno dejavnost, je maksimiranje vrednosti družbe. Ta in drugi cilji, ki jih družba zasleduje pri opravljanju svoje dejavnosti, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov poslovanja z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, se navedejo v statutu družbe.**

Družba v statutu nima posebej zapisanih ciljev, ki jih zasleduje pri svojem delovanju. Pri gospodarnem načinu poslovanja pa družba kot enega izmed ciljev družbe upošteva maksimiranje vrednosti družbe.

- Določilo Kodeksa 2., 2.1 in 2.2: **Uprava skupaj z nadzornim svetom oblikuje in sprejme Politiko upravljanja družbe, v kateri določi poglobitve usmeritve upravljanja družbe z upoštevanjem zastavljenih dolgoročnih ciljev družbe ter z njo seznanjeni vse deležnike preko razkritja na spletnih straneh družbe.**

Pri oblikovanju Politike upravljanja uprava sodeluje z nadzornim svetom. Pri tem se upošteva razvojne potrebe družbe in specifične lastnosti družbe, kot sta njena velikost in dejavnost. Pri tem nadzorni svet za posamezno poslovno leto oblikuje načrt lastnih aktivnosti ter opredeli vsebine, kot npr. zahtevana pogostnost in oblike komunikacije z upravo, vloga nadzornega sveta pri presoji sistema obvladovanja tveganj in postopek oblikovanja predlogov sklepov skupščine, zlasti predloge imenovanja članov nadzornih svetov. Pri oblikovanju Politike upravljanja se lahko sklicuje na druge javno dostopne dokumente.

Politika upravljanja je sprejeta z veljavo za določeno prehodno obdobje in posodabljana tako pogosto, da je vedno skladna z aktualnimi usmeritvami korporativnega upravljanja. Vsebuje datum zadnje posodobitve in je dostopna na spletnih straneh družbe.

Tega priporočila družba doslej ni upoštevala, ker ga Kodeks, ki je veljal v letu 2009, ni vseboval. Uprava in nadzorni svet bosta to priporočilo Kodeksa upoštevala v letu 2010, ko bo uprava skupaj z nadzornim svetom oblikovala in sprejela Politiko upravljanja družbe, upošteva priporočilo Kodeksa 2., 2.1 in 2.2.

Razmerje med družbo in delničarji

- Določilo Kodeksa 4.2: **Družba spodbuja vse večje delničarje, predvsem pa institucionalne vlagatelje in državo, da javnost seznani s svojo politiko upravljanja z naložbo v javni delniški družbi, npr. s politiko glasovanja, vrsto in pogostnostjo izvajanja upravljavskih aktivnosti ter z dinamiko komuniciranja z organi vodenja ali nadzora te družbe. Šteje se, da je družba pozvala delničarje skladno s tem priporočilom, če je poziv del sklica skupščine.**

Družba si bo prizadevala to priporočilo uveljaviti v prihodnje, čeprav prvenstveno priznava vsakemu delničarju pravico, da se samostojno odloča o načinu komuniciranja z javnostmi.

- Določilo Kodeksa 5.2 - 2.odstavek: **Družba najkasneje na dan skupščine objavi tudi vse stroške, ki so v družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.**

Družba bo to priporočilo uveljavila pri sklicu letošnje skupščine.

- Določilo Kodeksa 5.5: **Če skupščina voli člane nadzornega sveta na predlog nadzornega sveta, nadzorni svet v utemeljitvi predlogov za sprejemanje sklepov poleg podatkov, ki jih zahteva zakon, za posameznega predlaganega kandidata navede vsaj še informacijo o članstvu v drugih organih vodenja ali nadzora ter oceno morebitnega nasprotja interesov kandidata skladno s kriteriji, navedenimi v prilogi C Kodeksa. Prav tako mora nadzorni svet razkriti informacijo o tem, ali je predlagani kandidat v odnosu do družbe neodvisen (ali je ekonomsko, osebno ali kako drugače tesneje povezan z družbo ali njeno upravo).**

Do zdaj družba tega priporočila ni upoštevala in ga bo spoštovala pri prihodnjih volitvah članov nadzornega sveta.

- Določilo Kodeksa 5.6: **Kadar je predlagatelj sklepov nadzorni svet, člane nadzornega sveta skupščina delničarjev voli posamično.**

Priporočila o posamični izvolitvi članov nadzornega sveta družba doslej ni upoštevala.

- Določilo Kodeksa 5.7: **Če delničarji odločajo o politiki plačil uprave, naj to sprejmejo na predlog nadzornega sveta in jo vsebinsko prilagodijo razmeram v družbi in na trgu. Politika plačil uprave naj vsebinsko sledi priporočilom Kodeksa, obsega pa naj:**

- višino fiksnih prejemkov članov uprave,
- možnost variabilnih prejemkov članov uprave,
- naravo meril za določanje variabilnega dela prejemkov po vrstah,
- morebitne omejitve variabilnega dela,
- letno dinamiko določanja meril za variabilni del,
- opredelitev plačil v delnicah, opcijah ali primerljivih finančnih inštrumentih in omejitve teh plačil in
- letno vrednotenje izpolnjevanja meril in aktivnosti nadzornega sveta na tem področju.

O politiki plačil uprave je odločal nadzorni svet družbe.

Nadzorni svet

- Določila Kodeksa 7 in 7.1: **Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta in oblikovanje predloga skupščinskega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta je transparenten in vnaprej opredeljen.**

Pri presoji ustreznosti kandidata za člana nadzornega sveta se poleg zakonskih čim bolj upošteva še izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- ustrezna osebna integriteta in poslovna etičnost,
- dosežena najmanj višja, praviloma pa visoka strokovna izobrazba,
- obstoj ustreznih delovnih izkušenj s področja vodenja ali upravljanja podjetij ali opravljanja dejavnosti, s katerimi se ukvarja družba,
- celovito poslovno znanje in ustrezna strokovna znanja,
- sposobnost pri delovanju in odločanju upoštevati predvsem dolgoročni interes družbe in temu podrediti morebitne drugačne osebne ali posamične interese (tretjih oseb, zaposlenih, uprave, delničarjev, javnosti ali države),
- ne opravljajo funkcij vodenja, nadzora, zastopanja ali svetovalnih nalog za konkurenčne družbe in niso večji delničarji ali družbeniki konkurenčnih družb na področju temeljne dejavnosti družbe,
- so časovno razpoložljivi oz. bodo časovno razložljivi v času opravljanja funkcije,
- so sposobni učinkovitega komuniciranja in timskega dela,
- so pripravljeni na nenehno izobraževanje in profesionalni razvoj,
- imajo listino, s katero se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu kot so npr. Certifikat Združenja nadzornikov Slovenije ali drugo primerno listino.

Družba si bo pri prihodnjih volitvah članov nadzornega sveta prizadevala za vnaprej opredeljen postopek izbire kandidatov in pri presoji ustreznosti kandidata spoštovala priporočila glede izpolnjevanja pogojev.

- Določilo Kodeksa 7.2: **Kadar ima nadzorni svet oblikovano stalno ali začasno komisijo za imenovanja, skrbno preuči njena priporočila in v gradivu za skupščino delničarjev razkrije, ali jih je ob imenovanju kandidatov za članstvo v nadzornem svetu upošteval. Če nadzorni svet navedene komisije nima oblikovane, sam opravi postopke, ki so za delo komisije za imenovanje priporočeni v prilogi B3 Kodeksa.**

Nadzorni svet družbe nima oblikovane stalne niti začasne komisije za imenovanja, zato je sam opravljal te postopke.

- Določilo Kodeksa 7.3: **Pred presojjo potencialnih kandidatov za člane nadzornega sveta nadzorni svet ali komisija za imenovanje oceni strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki so potrebni za kvalitetno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta v konkretni družbi. Nadzorni svet za namene takšnega ocenjevanja vnaprej pripravi opis vloge in strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki so potrebni za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta (profil člana nadzornega sveta), ki služi kot eno glavnih meril za presojjo primernosti kandidatov. Profil za presojjo kandidatov za člane nadzornega sveta se oblikuje glede na velikost, dejavnost ter druge značilnosti in potrebe družbe.**

Družba še nima opredeljenega profila za presojjo kandidatov za člane nadzornega sveta, vendar bo nadzorni svet v bodoče pri presoji potencialnih kandidatov za člane, upošteval navedeno priporočilo.

- Določilo Kodeksa 8: **Nadzorni svet skrbi za nadzor družbe tekom celotnega poslovnega leta, aktivno sodeluje pri oblikovanju Politike upravljanja in določanju upravljavskih razmerij v družbi, skrbno vrednoti delovanje uprave družbe in opravlja ostale naloge skladno z zakonom, akti družbe in Kodeksom. Vsi člani nadzornega sveta podpišejo posebno izjavo, s katero se opredelijo**

do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti, navedenega v točki C3 priloge C tega Kodeksa, in navedejo, da se smatrajo za neodvisne, če izpolnjujejo vse kriterije, ali odvisne, če jih ne, in izrecno navedejo, da so strokovno usposobljeni za delo v nadzornem svetu, ter da imajo za tako delo dovolj izkušenj in znanja. Podpisane izjave se objavijo na spletnih straneh družbe.

Člani nadzornega sveta do sedaj niso podpisali izjave, s katero bi se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti iz točke C 3 priloge C. V bodoče si bo družba prizadevala spoštovati to priporočilo.

- Določilo Kodeksa 8.2: Nadzorni svet v poslovniku natančneje določi nabor vsebin in roke, ki jih pri rednem obveščanju upošteva uprava. Nabor vsebin zajema podatke, ki članom nadzornega sveta omogočajo objektivno in uravnoteženo oceno finančnega stanja družbe. Uprava obvestila nadzornemu svetu posreduje v pisni obliki najmanj enkrat četrletno, lahko tudi v elektronski obliki, če je zagotovljena ustrezna zaščita in informacijska varnost. Dokumenti, ki so potrebni za kvalitetno odločanje so vsem članom nadzornega sveta oziroma članom komisij nadzornega sveta pravočasno na voljo.

Poslovnik o delu nadzornega sveta ne vsebuje določil o naboru vsebin, ki jih pri rednem obveščanju upošteva uprava, zato bo nadzorni svet dopolnil svoj poslovnik, upošteva navedena priporočila.

- Določilo Kodeksa 8.12: Poročilo nadzornega sveta skupščini natančno in verodostojno kaže aktivnosti nadzornega sveta med letom. Poleg zakonskih vsebin nadzorni svet v poročilu skupščini navede ustrezne informacije o svoji notranji organizaciji, o sestavi z vidika neodvisnosti svojih članov, o interesnih nasprotjih in njihovem reševanju ter o postopkih delovanja nadzornega sveta, vključno z navedbo, do katere mere je opravljeno samoocenjevanje prispevalo k spremembam. Poročilo nadzornega sveta vsebuje tudi razkritje stroškov delovanja nadzornega sveta, ki niso razkriti v letnem poročilu (zunanji strokovnjaki, zunanji člani komisije, usposabljanja in treningi, head hunting, strokovna mnenja...).

Nadzorni svet bo v bodoče pri pripravi poročila nadzornega sveta skupščini upošteval navedeno priporočilo glede samoocenjevanja.

- Določila Kodeksa 9, 9.1, 9.2 in 9.3:

Nadzorni svet enkrat letno oceni svojo sestavo, poslovanje, potencialna nasprotja interesov posameznih članov ter delovanje posameznih članov in nadzornega sveta kot celote in tudi sodelovanje z upravo družbe. Tekom ocenjevanja svojega dela nadzorni svet oceni tudi delo komisij nadzornega sveta.

Postopek ocenjevanja vsebuje naslednja ravnanja in opredelitve:

- ovrednotenje dela nadzornega sveta ali komisije in pridobitev mnenja glede potrebnih izboljšav,
- preverjanje, ali je komuniciranje in sodelovanje med upravo in nadzornim svetom ustrezno,
- ocenjevanje konkretnega prispevka dela vsakega posameznega člana, njegove prisotnosti na sejah nadzornega sveta in njegove strukturirane udeležbe v razpravi in pri sprejemanju odločitev,
- preverjanje morebitnega obstoja okoliščin posameznega člana, ki bi lahko privedle do nastanka nasprotja interesov oziroma odvisnosti,
- oceno trenutne sestave nadzornega sveta glede na potrebe, ki izhajajo iz rednega poslovanja družbe pri doseganju zastavljenih ciljev. Pri sestavi nadzornega sveta se upoštevajo udeležba vseh spolov, starostna raznolikost in čim večja raznolikost na splošno.

Pred ocenjevanjem delovanja komisij nadzornega sveta nadzorni svet od komisije zahteva poročilo o njenem delovanju v zadnjem letu.

Nadzorni svet na podlagi rezultatov postopkov ocenjevanja pravočasno sprejme ustrezne nadaljnje ukrepe in ugotovitve ocenjevanja upošteva pri delovanju in oblikovanju predlogov za skupščino.

Glede na Kodeks, ki je bil v veljavi v letu 2009, nadzorni svet ni izvedel samoocene nadzornega sveta in ni ocenil dela komisij nadzornega sveta. Navedena priporočila bo nadzorni svet upošteval v letu 2010.

- Določilo Kodeksa 12.1 in 12.2.: Člani nadzornega sveta so poleg sejnine upravičeni do plačila za opravljanje funkcije v višini, kot jo določi skupščina. Plačilo članov nadzornega sveta je zagotovljeno izključno v denarju in ne sme biti v neposredni odvisnosti od uspešnosti poslovanja družbe, kot jo izkazujejo izkazi družbe.

Člani nadzornega sveta, ki so tudi člani komisij nadzornega sveta, so za delo v komisijah, skladno s sklepom skupščine ali na podlagi določb statuta, plačani z dodatnim plačilom, ki ne sme presegati 80 % plačila za članstvo v nadzornem svetu. Sklep skupščine ali statutarna sprememba se mora sprejeti za določitev plačil vnaprej. Zunanji člani komisij so plačani za delo v komisijah iz sredstev, namenjenih za delo nadzornega sveta, ki jih mora skladno z izvedbenim načelom 8.11 zagotoviti družba v obsegu, običajnem za strokovno delo na njihovem področju. višino plačila zunanjih članov doreče nadzorni svet in ni vezana na skupščinski sklep.

Glede na priporočila Vlade Republike Slovenije člani nadzornega sveta in člani komisij nadzornega sveta v letu 2009 niso bili upravičeni do plačila za opravljanje funkcije, ampak so bili upravičeni le do plačila sejnine in povračila prevoznih stroškov.

- Določilo Kodeksa 13.1: Nadzorni svet poleg revizijske komisije oblikuje tudi kadrovsko komisijo in komisijo za imenovanja. Glede na velikost in zahtevnost dela v posameznem nadzornem svetu lahko naloge kadrovske komisije in komisije za imenovanja, kot so opredeljene v prilogi B Kodeksa, opravlja ista komisija. Komisija se oblikuje čim prej po konstitutivni seji nadzornega sveta in dovolj zgodaj, da lahko odgovorno opravijo svoje naloge.

Po izvolitvi novega nadzornega sveta kadrovska komisija in komisija za imenovanja še nista bili imenovani.

Uprava

- Določilo Kodeksa 15: Uprava je sestavljena tako, da se zagotovi sprejemanje odločitev v korist družbe. Vedno je veččlanska in sestavljena z namenom skrbnega in odgovornega izpolnjevanja ciljev družbe. Uprava deluje v skladu z visokimi etičnimi standardi in upošteva interese vseh skupin deležnikov. Med člani uprave je vzpostavljeno medsebojno zaupanje, omogočena sta odprta razprava in konstruktivno sprejemanje drugačnih mnenj. Pristojnosti članov in način delovanja veččlanskega organa so urejene s poslovníkom o delu uprave.

S sklepom nadzornega sveta o imenovanju predsednika in člana uprave so bile določene pristojnosti predsednika in člana uprave.

Neodvisnost in lojalnost

- Določilo Kodeksa 17.2: Vsak član nadzornega sveta enkrat letno ob menjavi in ob vsaki spremembi, podpiše in predloži nadzornemu svetu izjavo o izpolnjevanju posameznih alinej priloge C3, s katero se opredeli do obstoja posameznih konfliktov interesov, skladno s kriteriji, navedenimi v prilogi C3, ter se zavezuje da bo o novih potencialnih nasprotjih interesov nemudoma obvestil nadzorni svet.

Člani nadzornega sveta doslej niso podpisovali izjav o izpolnjevanju posameznih alinej iz priloge C3 Kodeksa. Družba si bo v prihodnje prizadevala to področje urediti v skladu s priporočilom.

Transparentnost poslovanja

- Določilo Kodeksa 20.3: Družba predpiše pravila o omejitvah trgovanja z delnicami družbe, s katerimi ureja pravila o omejitvah trgovanja, časovno obdobje omejitve trgovanja (zaprta

trgovalna okna) in razkritje trgovanja z delnicami družbe ter delnicami povezanih družb za člane organov družbe, z njimi povezane fizične in pravne osebe ter druge osebe, ki so jim notranje informacije dostopne.

Poročanje članov uprave in nadzornega sveta o trgovanju z delnicami družbe ureja Sklep o informacijah o pomembnih deležih v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov. Družba nima akta, s katerim bi omejila trgovanje z delnicami družbe. Družba ima izdelan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije.

- Določilo Kodeksa 22.7: **Družba razkrije bruto in neto prejeme vsakega posameznega člana uprave in nadzornega sveta. Razkritje je jasno in razumljivo povprečnemu vlagatelju ter poleg zakonskih vsebin vsebuje še:**
 - razlago, kako izbira meril uspešnosti prispeva k dolgoročnim interesom družbe,
 - razlago metod, uporabljenih za odločitev, ali so bila merila uspešnosti izpolnjena,
 - točne informacije o obdobjih odloga izplačila variabilnega dela prejemkov,
 - informacije o politiki glede odpravnin, vključno s pogoji za izplačilo odpravnin in višinami odpravnin,
 - informacije v zvezi z odmernimi dobami,
 - informacije o politiki glede zadržanja prenosa delnic po odmeri,
 - informacije o sestavi strokovnih skupin družb, katerih politika prejemkov je bila preučena glede na vzpostavitev politike prejemkov zadevne družbe.

Družba pri razkritju prejemkov članov uprave in nadzornega sveta v celoti spoštuje določila Zakona o gospodarskih družbah, v prihodnje pa bo poskušala obseg razkritij razširiti v skladu s tem priporočilom.

2.2 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJ TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., ima v okviru svojega poslovanja vzpostavljen razvejan mehanizem notranjih kontrol in upravljanja tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja. Cilj vzpostavljenega sistema notranjih kontrol je usklajenost z veljavno zakonodajo in predpisi, točnost, popolnost in zanesljivost finančnega poročanja, zniževanje tveganj v zvezi s poslovanjem družbe, doseganje strateških ciljev družbe ter uresničevanje strategije družbe.

V sklopu notranjih kontrol imamo opredeljene cilje po posameznih področjih delovanja družbe, identificirana so tveganja in način njihovega obvladovanja. Upravljanje tveganj je podrobneje opisano v točki 3.7. Postavljeni so ustrezni kontrolni postopki delovanja notranjih kontrol, računovodskega poročanja in skladnosti s pravili. Računovodsko poročanje temelji na sistemu evidentiranja poslovnih dogodkov, ki ima vgrajene notranje računovodske kontrole, katerih učinkovitost delovanja sproti spremljamo. Izoblikovan je sistem poročanja o prepoznanih tveganjih in postopkih, izvaja se nadziranje postopkov notranje kontrole.

Notranja revizija

Notranja revizija, ki je kot podporna funkcija uprave umeščena v njen kabinet, se izvaja že od leta 2000 naprej. Temeljno področje delovanja so notranje kontrole z vidika obvladovanja vseh poslovnih in drugih tveganj, ki jim je družba izpostavljena. Pri oceni ustreznosti in zadostnosti notranjih kontrol preverja tudi stalnost in zanesljivost njihovega delovanja.

Notranja revizija temelji na notranjih revizijskih standardih in revidira posamezne poslovne procese in postopke, ki vplivajo na zagotavljanje doseganja ciljev poslovanja. Predlaga izboljšave v poslovnih procesih ter s tem pomembno prispeva k povečanju uspešnosti poslovanja ter preglednosti in zanesljivosti informacij. O svojem delu poroča upravi in nadzornemu svetu družbe.

Zunanja revizija

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., upošteva priporočilo Kodeksa upravljanja javnih delniških družb o menjavi zunanje revizijske družbe vsakih pet let. Tako je na podlagi sklepa skupščine, ki je bil sprejet na njeni 13. seji 9. julija 2009, računovodske izkaze družbe za leto 2009 (kar je tretje leto zapored) revidirala revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o., Ljubljana.

2.3 PODATKI PO ŠESTEM ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1

Aerodrom Ljubljana, d. d., kot družba, zavezana uporabi zakona, ki ureja prevzeme, v skladu z določilom šestega odstavka 70. člena ZGD-1 navaja podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta in vsa potrebna pojasnila:

Pomembno neposredno in posredno imetništvo vrednostnih papirjev družbe, v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa Zakon o prevzemih (ZPre-1)

Na dan 31. 12. 2009 dosegajo kvalificirani delež naslednji imetniki delnic družbe:

- Republika Slovenija (1.923.853 delnic; 50,67 odstotni delež v kapitalu izdajatelja),
- Kapitalska družba, d. d. (279.561 delnic; 7,36 odstotni delež v kapitalu izdajatelja) in
- Slovenska odškodninska družba, d. d. (258.958 delnic; 6,82 odstotni delež v kapitalu izdajatelja).

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Nihče med imetniki vrednostnih papirjev družbe nima posebne kontrolne pravice.

Omejitve glasovalnih pravic

Prednostne participativne kosovne delnice z omejeno glasovalno pravico imajo polno glasovalno pravico v primerih, določenih z zakonom in s statutom. Po statutu imajo prednostne participativne kosovne delnice polno glasovalno pravico pri odločanju o naslednjih zadevah: spremembah statuta, povečanju in zmanjšanju osnovnega kapitala družbe, imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta, prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju, imenovanju revizorja ter pri spremembi prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico v imenske navadne kosovne delnice.

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in o spremembah statuta

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora so določena v statutu družbe.

Upravo družbe sestavljajo največ trije člani, od katerih je eden predsednik uprave (direktor), preostala dva pa člana uprave – namestnika direktorja, pristojna za posamezna področja. Člane uprave in predsednika imenuje nadzorni svet za dobo pet let z možnostjo za ponovno imenovanje. Nadzorni svet lahko odpokliče predsednika in člana uprave, če huje krši obveznosti, če ni sposoben voditi poslov, če mu skupščina izreče nezaupnico, razen če je nezaupnico izrekla iz očitno neutemeljenih razlogov ali iz drugih ekonomsko-poslovnih razlogov (pomembnejše spremembe v strukturi delničarjev, reorganizacija, uvajanje novih storitev, večja sprememba dejavnosti ipd.). Za sklepčnost nadzornega sveta pri imenovanju in odpoklicu članov uprave oziroma predsednika je potrebna navzočnost vsaj dveh tretjin članov nadzornega sveta.

Nadzorni svet sestavlja šest članov, od katerih jih štiri izvolijo delničarji, dva člana pa imenuje svet delavcev v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Predstavnike delničarjev, ki jih voli skupščina z navadno večino glasov za štiri leta, predlagajo Republika Slovenija (dva člana), Kapitalska družba, d. d., in Slovenska odškodninska družba, d. d. (skupaj enega člana) in drugi delničarji (enega člana). Člani nadzornega sveta med seboj izvolijo predsednika in njegovega namestnika. Člane nadzornega sveta lahko pred potekom mandata odpokliče skupščina s tričetrtinsko večino oddanih glasov.

Za vsako spremembo statuta je potreben sklep skupščine. Predlog sprememb statuta mora biti javno objavljen. Če se predlog javno ne objavi, je potrebna javna objava kraja, kjer je dostopno besedilo predlaganih sprememb. Če zakon ne določa drugače, je za veljavnost skupščinskega sklepa o spremembi statuta potrebna večina pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, če je pri sklepanju zastopana najmanj polovica osnovnega kapitala.

Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic

Pooblastila članov posloводства so določena v statutu družbe, kjer ni določenih posebnih pooblastil za izdajo ali nakup lastnih delnic.

2.4 SKUPŠČINA DELNIČARJEV

Delničarji družbe uresničujejo svoje pravice, ki izhajajo iz lastništva družbe, na skupščini delničarjev. Skupščina je najvišji organ družbe in deluje skladno z določili statuta družbe in Zakona o gospodarskih družbah. Statut družbe je objavljen na spletnem mestu družbe www.lju-airport.si.

Skupščino delničarjev sklicuje uprava družbe v primerih, določenih z zakonom in statutom, ter takrat, ko je v korist družbe, najmanj pa enkrat letno. Skupščino lahko skliče tudi nadzorni svet. Zasedanje skupščine lahko pisno zahtevajo tudi delničarji, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala družbe, s tem da morajo navesti namen in razloge za sklic skupščine. Sklic skupščine, ki vsebuje čas in kraj zasedanja, dnevni red in predloge sklepov, je javno objavljen najmanj 30 dni pred zasedanjem skupščine v Uradnem listu Republike Slovenije, sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d. d. - SEOnetu – in na spletnem mestu družbe.

Pravico do udeležbe na skupščini ter glasovalno pravico imajo delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni datum, ki je objavljen ob sklicu skupščine, ter njihovi zastopniki in pooblaščenici, ki najpozneje tri dni pred zasedanjem skupščine pisno najavijo svojo udeležbo. Družba aktivno spodbuja delničarje k izvrševanju njihovih pravic z organiziranim zbiranjem pooblastil, na podlagi katerih lahko delničarji tudi brez osebne udeležbe na skupščini uveljavljajo svojo pravico do glasovanja, pri čemer pooblaščenec ni član nadzornega sveta oziroma član uprave.

Na 13. redni seji skupščine delničarjev, ki je bila 9. julija 2009, so se delničarji seznanili s poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2008, izglasovana je bila podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu, odločeno je bilo o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2008, imenovan je bil revizor za poslovno leto 2009, potrjene pa so bile tudi spremembe in dopolnitve statuta družbe (izračun dividende prednostnih participativnih kosovnih delnic, število članov ter sestava nadzornega sveta, plačila članom nadzornega sveta, konkurenčna klavzula za upravo).

Skupščina je odločala tudi o novi sestavi nadzornega sveta za štiriletno mandatno obdobje, ki se je začelo na dan skupščine (9. julija 2009). Število članov nadzornega sveta se je zmanjšalo z deset na šest. Sprejet je bil tudi sklep o plačilih članom nadzornega sveta.

Skladno s statutom družbe o uporabi bilančnega dobička in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu glasujejo lastniki navadnih kosovnih delnic, o imenovanju revizorja ter spremembah in dopolnitvah statuta družbe pa lastniki prednostnih participativnih in navadnih kosovnih delnic. Vsaka kosovna delnica daje delničarju en glas. Za sprejem sklepov skupščine je potrebna navadna večina oddanih glasov, razen kadar zakon ne zahteva drugače.

2.5 SESTAVA IN DELOVANJE ORGANOV VODENJA IN NADZORA

Vodenje in upravljanje družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., temelji na zakonskih določilih, določbah statuta družbe in Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Poteka po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

2.5.1 Nadzorni svet družbe

Pristojnosti nadzornega sveta so določene v statutu družbe. Način njegovega dela ureja Poslovnik o delu nadzornega sveta, ki je objavljen na spletnem mestu družbe. Aktivnosti in način delovanja nadzornega sveta v letu 2009 so navedene v Poročilu o delu nadzornega sveta (točka 1.4).

Sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet je sprva sestavljalo 10 članov, in sicer:

- predstavniki delničarjev: Janez Čadež (predsednik), David Benedek, Miloš Bevc, Peter Habjan, Dušan Hočevar, Milan Knežević in mag. Franc Željko Županič,
- predstavniki zaposlenih: Drago Čotar, Igor Domevščik in Bogdan Novak.

Po odstopu Davida Benedeka (16. aprila 2009) se je število članov nadzornega sveta zmanjšalo z deset na devet.

Na 13. seji skupščine je bil izvoljen nov nadzorni svet, ki ga skladno s spremembo statuta sestavlja šest članov, in sicer štirje predstavniki delničarjev in dva predstavnika zaposlenih:

- predstavniki delničarjev: Anja Strojín Štampar (predsednica), Miran Kunst, Marko Mulej in Stanislav Boštjančič,
- predstavniki zaposlenih: Drago Čotar (namestnik predsednice) in Igor Domevščik.

Mandat nadzornega sveta traja štiri leta.

Komisije nadzornega sveta

V času pred menjavo nadzornega sveta so delovale naslednje komisije nadzornega sveta:

- kadrovska komisija (sestala se je trikrat),
- komisija za izvajanje nadzora pri načrtovani investiciji v drugo fazo novega potniškega terminala (sestala se je enkrat) ter
- revizijska komisija (sestala se je dvakrat).

Nadzorni svet v novi sestavi je na svoji novembrski seji imenoval novo štiričlansko revizijsko komisijo, ki jo sestavljajo trije člani nadzornega sveta in en neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo ali revizijo.

2.5.2 Uprava družbe

Skladno s statutom družbe ima uprava največ tri člane, od katerih je eden predsednik uprave. Člane uprave in predsednika imenuje nadzorni svet za dobo pet let, z možnostjo za ponovno imenovanje. Sedanja uprava je dvočlanska. Predsednik uprave Zmago Skobir je petletni mandat nastopil 5. julija 2007, član uprave mag. Janez Kolar pa 1. marca 2007. Uprava vodi družbo v dobro družbe samostojno in na lastno odgovornost, razen kadar je s statutom zahtevano soglasje nadzornega sveta. Predsednik uprave predstavlja in zastopa družbo ter neomejeno sklepa posle do vrednosti enega milijona evrov, nad to vrednostjo pa po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

Uprava družbe je tudi v letu 2009 svoje pristojnosti izvrševala skladno s Poslovnikom o delu uprave, redno je poročala nadzornemu svetu skladno s statutom družbe in Poslovnikom o delu nadzornega sveta ter izvrševala obveznosti do lastnikov, kot jih opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah. Uprava je, upošteva je zakonska določila, sodelovala tudi s svetom delavcev in z reprezentativnim sindikatom družbe.

3 POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2009 IN NAČRTI ZA LETO 2010

3.1 GOSPODARSKE RAZMERE V LETU 2009 IN POGLED V LETO 2010

Gospodarska kriza se je v letu 2009 pokazala v precej hujšem obsegu, kot je bilo sprva pričakovati. Iz finančnega sektorja se je preselila v realni sektor in povzročila upad povpraševanja in gospodarske aktivnosti, zmanjšanje razpoložljivih finančnih virov, močno povečano brezposelnost in bistveno slabše poslovanje gospodarskih subjektov. Skupni imenovalec neugodnih razmer je upad bruto družbenega proizvoda (BDP), ki se je v Sloveniji v letu 2009 po prvih objavah skrčil kar za 7,8 odstotka. V zadnjem četrtletju leta 2009 je glede na isto četrtletje predhodnega leta upadel za 5,5 odstotka, medtem ko je v državah članicah Evropske unije upadel za 2,3 odstotka, v evrskem območju pa za 2,1 odstotka. Nekoliko spodbudnejši so podatki o rasti BDP v zadnjem četrtletju za Francijo, Nemčijo in Italijo, kjer se je rast okrepila oziroma ostala na ravni iz tretjega kvartala, vendar pa so kljub temu utrpeli precejšen padec BDP v letu 2009 (Nemčija 4,9-odstotni upad, Italija 4,8-, Avstrija 3,4- in Francija 2,2-odstotni upad). Kljub temu je nekoliko optimizma čutiti v podatkih OECD, ki poroča o okrevanju na velikih svetovnih trgih (Kitajska, Indija, Rusija, Brazilija), kjer naj bi bili po izbranih kazalnikih že blizu dolgoročnih trendov, počasno okrevanje pa naj bi bilo čutiti tudi na evropskih trgih. Okrevanje napovedujejo tudi iz slovenskega Urada za markoekonomske analize in razvoj, vendar dodajajo, da bo nestabilno in postopno, predvsem zaradi nestabilnosti na trgu dela in negotovosti v povezavi z izvozom. Velika izvozna naravnost slovenskega gospodarstva je bila namreč vzrok, da je kriza našo državo bistveno bolj prizadela v primerjavi z večjimi evropskimi gospodarstvi; podobno pa bo od njihovega okrevanja odvisno tudi naše okrevanje.

Poslabšanje splošnega gospodarskega okolja se je odrazilo tudi v letalskem prometu, ki se je v letu 2009 zmanjšal bistveno bolj, kot je bilo načrtovano na začetku leta. Napovedi mednarodnega združenja letalskih prevoznikov IATA z začetka leta, da bo število potnikov v letu 2009 upadlo za tri, teža tovora pa za pet odstotkov, so bile med letom popravljene navzdol. Po podatkih IATA so namreč letalski prevozniki utrpeli najhujši padec povpraševanja v zgodovini v enem letu. V Evropi so le štiri od 33 držav, vključenih v analizo prometa Anna Aero (Airline Network News and Analysis), poročale o rasti letalskega prometa. Pet največjih držav je utrpelo približno 6-odstotni padec prometa, sedem držav (med njimi tudi Slovenija) več kot 10-odstotni padec, druge države pa vmesno vrednost.

Tudi iz ACI Europe poročajo o precejšnjem upadu prometa v letu 2009. Skupno je bilo na evropskih letališčih za 5,9 odstotka manj potnikov, število premikov letal je upadlo za 7,5 odstotka, teža oskrbljenega tovora je upadla najbolj, za 13,1 odstotka. Nekoliko nižji upad prometa je bil ugotovljen v svetovnem merilu, kjer je število potnikov upadlo za 2,9 odstotka. Kljub temu je bilo na evropskih letališčih nekaj optimizma zaznati v podatkih za december 2009, predvsem pri tovoru, katerega količina se je v primerjavi z decembrom 2008 povečala za 16,8 odstotka. Rast števila potnikov je še vedno izjemno šibka (2,2 odstotka), premikov letal pa je bilo še vedno za 2,5 odstotka manj kot v decembru 2008.

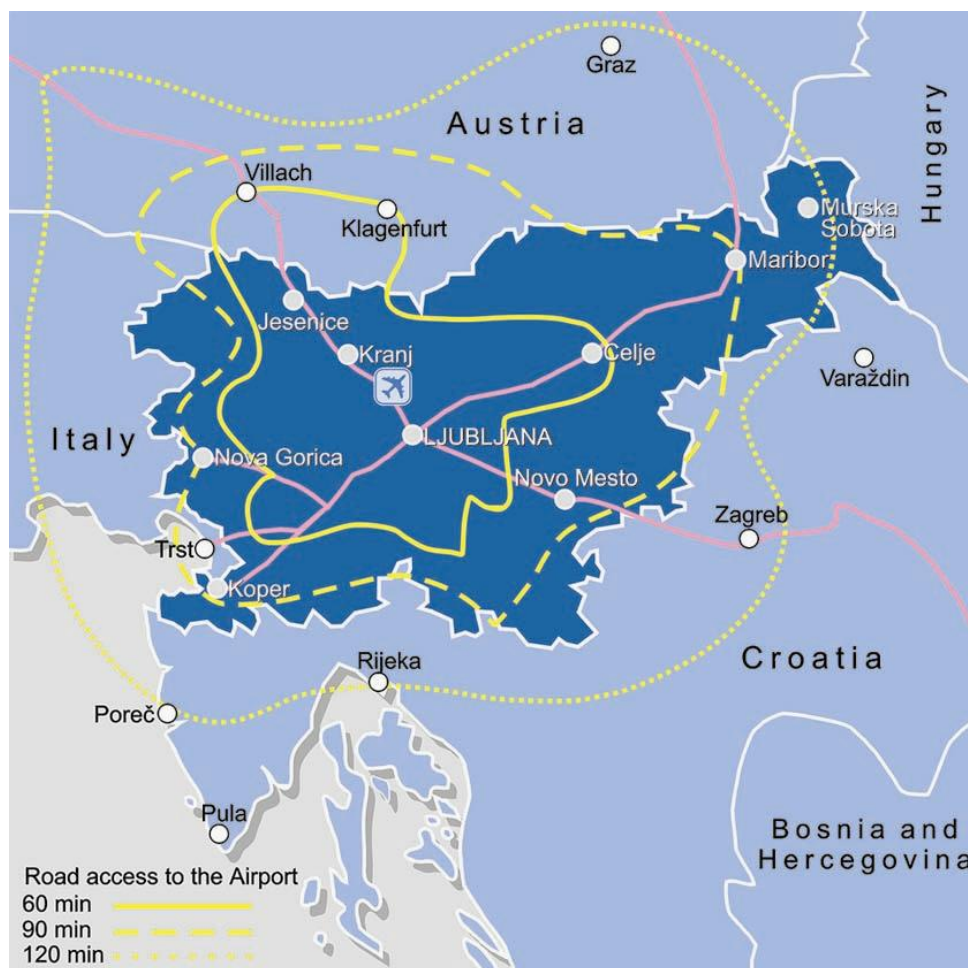
Da je bilo leto 2009 izjemno težko, dokazuje tudi podatek o skupni izgubi letalskih prevoznikov s celega sveta, ki bo po trenutni oceni IATA znašala sedem milijard dolarjev. Tudi za leto 2010 načrtujejo poslovanje z izgubo, s tem da bo ta po napovedih, ki že upoštevajo gibanje prometa v prvih mesecih leta 2010 (6,4-odstotna rast v potniškem prometu) pomembno manjša; dosegla naj bi dve milijardi dolarjev. Število potnikov naj bi v svetovnem merilu v primerjavi z letom 2009 po napovedih IATA sicer povečalo za 5,6 odstotka, vendar naj bi višje stopnje rasti dosegali predvsem na azijsko-tihomorskem območju in v Latinski Ameriki, medtem ko je za Severno Ameriko in Evropo napovedana počasnejša rast. Kljub spodbudnejšim napovedim pa je okrevanje v letalski industriji močno povezano z gibanjem cene letalskega goriva. V povezavi s tem velja opozoriti na tveganje, da lahko hitrejše okrevanje gospodarstva pomeni podražitev goriva, kar bi letalski industriji otežilo okrevanje.

3.2 TRŽNI POLOŽAJ, TRŽENJSKE AKTIVNOSTI IN PROMET

3.2.1 Tržni položaj in trženjske aktivnosti

Za nami je zahtevno poslovno leto, zaznamovano z upadom gospodarske rasti, kar je negativno vplivalo na povpraševanje po storitvah letalskega prevoza in s tem tudi na obseg povpraševanja po naših storitvah. Dodatno se je neugodna gospodarska situacija odrazila v ostrejši konkurenci med letališči, pa tudi v občutno bolj zadržanem odnosu poslovnih partnerjev do širitve poslovnega sodelovanja.

Naše letališče, ki je sicer nacionalno, po obsegu prometa pa spada med manjša letališča, pokriva Slovenijo, južni del Avstrije, severovzhodni del Italije in del Hrvaške ter zajema približno štiri milijone prebivalcev tega območja. To območje predstavlja naš ciljni trg za izhodni promet in sega do 250 kilometrov zračne razdalje od letališča. V tem konkurenčno zelo intenzivnem okolju kot neposredni konkurenti nastopajo letališča Zagreb, Trst, Gradec, Celovec in Treviso. Ker Ljubljana nima direktnih letalskih povezav z Italijo, bližnja italijanska letališča pridobivajo slovenske potnike, širše gledano pa sta, upoštevajoč ponudbo čezoceanskih letov, konkurenčni letališči tudi Dunaj in Benetke.

Potnikom ponujamo redne letalske povezave v Evropi, ki so tudi dobro izhodišče za druge evropske in čezoceanske destinacije. Kot destinacija po številu potnikov prednjači Nemčija, sledita ji Velika Britanija in Turčija.

Med čarterskimi destinacijami po priljubljenosti izstopajo Grčija s svojimi otoki ter Egipt in Tunizija; je pa naše letališče zanimivo tudi za tuje čarterske potnike, predvsem iz Izraela. Pomemben dosežek pridobivanja čarterjev s tujih trgov pomenita dva neposredna čarterska poleta z Japonske, ki smo ju oskrbeli že drugo leto zapored in predstavljata pomemben dosežek trženja slovenske turistične ponudbe na čezmorskih trgih.

Kljub oteženim pogojem poslovanja cilji trženja ostajajo glede na pretekla leta nespremenjeni:

- povečanje obsega prometa,
- pritegnitev novih letalskih prevoznikov,
- vzpostavitev novih neposrednih letalskih povezav in
- ohranjanje sodelovanja z obstoječimi poslovnimi partnerji.

Vidnejših rezultatov trženjskih aktivnosti (ki jih podrobneje opisujemo v nadaljevanju) je bilo zaradi splošnega upada povpraševanja manj, so pa zato še toliko bolj pomembni. Domači prevoznik Adria Airways je s poletnim voznim redom vzpostavil redno letalsko povezavo z Madridom in prav tako kot poleti 2008 tudi poleti 2009 povezoval naše letališče z Barcelono, Manchesterom in Dublinom. V poletnem voznom redu je bil prisoten tudi finski letalski prevoznik Finnair. Povezava našega letališča s Helsinkimi je zanimiva za domače in tuje potnike, saj je letališče Helsinki Vantaa dobro izhodišče za polete v Azijo. V primerjavi z drugimi letalskimi prevozniki je pomembno povečanje prometa dosegel nizkstroškovni prevoznik easyJet, ki je poleg dobre zasedenosti letal v konici poletne sezone povečal tudi število letov. Zaradi zmanjševanja stroškov na manj donosnih linijah je oktobra prenehal leteti madžarski prevoznik Malev.

Pri trženju smo, kot že omenjeno, pretežno nadaljevali aktivnosti, ki smo jih izvajali že v preteklih letih. Na naše letališče smo z aktivnim sodelovanjem z organizatorji potovanj in oglaševanjem v njihovih katalogih privabljali potnike, ki sicer potujejo z letališč, ki so naša konkurenca. Na zamejskih trgih smo bili aktivni s tržnim komuniciranjem prek lokalnih medijev, velik del trženja naših storitev pa je potekal z neposrednim stikom z našimi obstoječimi in potencialnimi poslovnimi partnerji.

Nadaljevali smo tudi aktivnosti za pritegnitev prevoznikov, ki so v preteklosti že pokazali interes za vključitev našega letališča v njihovo mrežo letov, vendar letenja še niso vzpostavili. Glede prevoza tovora smo svoje aktivnosti usmerili v izboljšanje pogojev oziroma večjo kakovost storitev, ki jih omogočamo prevoznikom, in v iskanje novih povezav z Bližnjim in Daljnim vzhodom.

Tudi v letu 2009 smo aktivno sodelovali pri trženjskih akcijah gospodarsko interesnega združenja SPOT, katerega ustanovni član smo in katerega namen je organizacija številčnejšega prihoda tujih letalskih gostov v Slovenijo. Skupnega števila tujih turistov, ki prihajajo v Slovenijo, nam leta 2009 sicer ni uspelo povečati, kar je posledica splošnega upada povpraševanja po letalskih prevozi in storitvah v turizmu, nam je pa prek

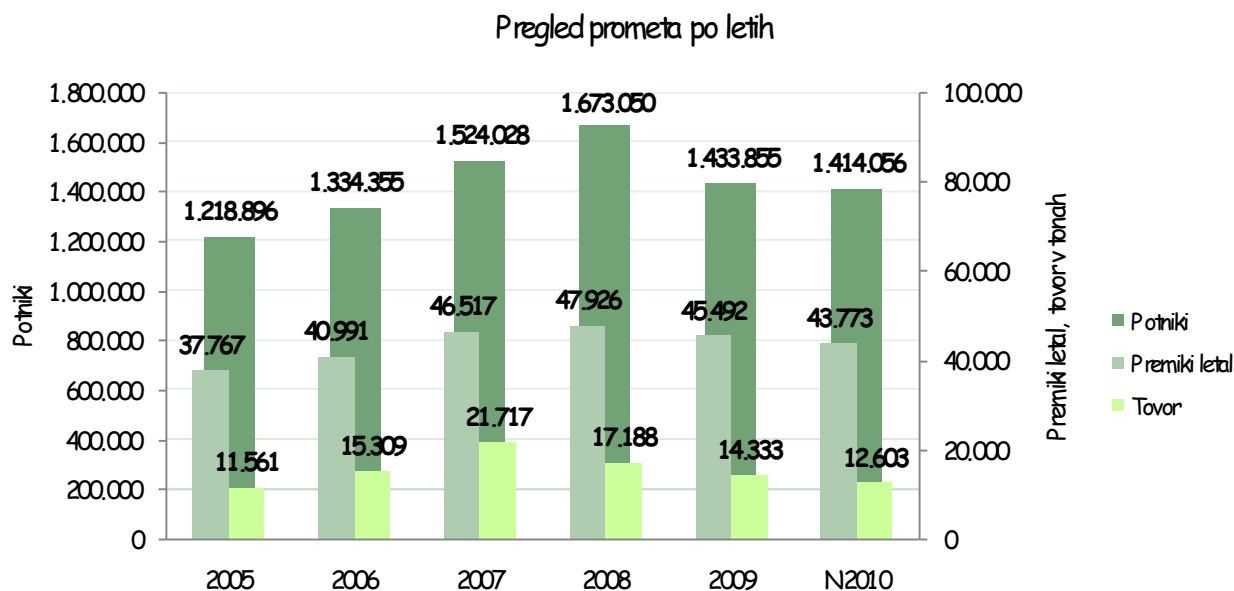
povečanega števila potnikov nizkstroškovnega letalskega prevoznika easyJeta uspelo povečati število potnikov iz Velike Britanije.

V strukturi ustvarjenih poslovnih prihodkov vse pomembnejše mesto zavzemajo prihodki od komercialnih dejavnosti, med katerimi so najpomembnejši oddajanje poslovnih in trgovskih prostorov v najem ter dejavnosti parkiranja, skladiščenja in oglaševanja. V letu 2009 smo to področje tržili intenzivneje kot prejšnja leta. Čeprav smo se srečevali z odpovedmi pri najemu oglasnih površin in najemnin, smo po prihodkih od komercialnih dejavnosti malenkost pod ustvarjenimi v letu 2008. Več pozornosti smo posvetili oddaji konferenčnih prostorov ter v ponudbo oglasnih zmogljivosti uvedli nekatere nove proizvode. Komercialne dejavnosti namreč predstavljajo našo največjo priložnost za povečevanje poslovnih prihodkov, saj gre z vidika strukture storitev, ki jih opravljamo, za najbolj razvijajoča se področja.

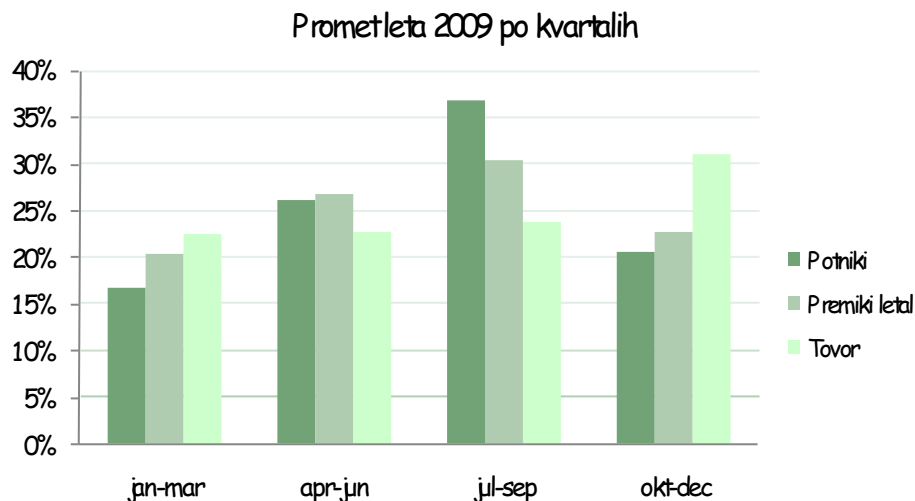
3.2.2 Promet

Promet je glede na leto 2008 upadel v vseh kategorijah: pri potnikih za 14,3, pri premikih letal za 5,1 in pri teži oskrbljenega tovora za 16,6 odstotka. Upad prometa je še očitnejši zaradi živahnejših prometnih tokov v prvi polovici leta 2008, ko je Slovenija predsedovala Evropski uniji. Število potnikov je namreč v prvi polovici leta 2009 zaostajalo za enakim obdobjem predhodnega leta za 21,3 odstotka, v drugi polovici leta pa bistveno manj, in sicer za 8,2 odstotka. Kljub nekaterim optimističnim napovedim v letu 2010 ne pričakujemo bistvenega izboljšanja.

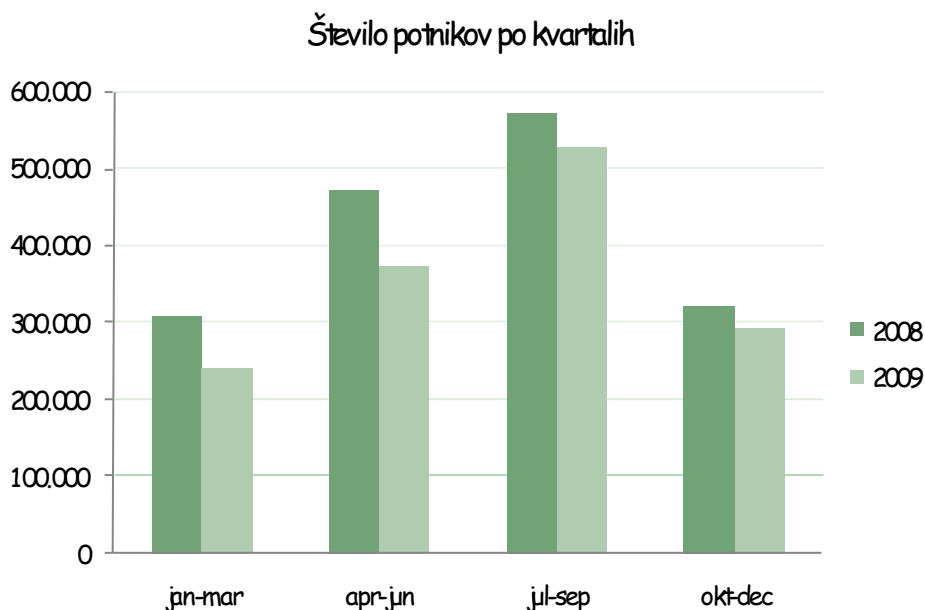
Obseg prometa v letu 2009 sicer predstavlja odmik od trenda v zadnjih petih letih, vendar pa v preučevanem obdobju še vedno dosegamo pozitivne povprečne letne stopnje rasti (pri potnikih 3,3, pri premikih letal 3,8 in pri tovoru 4,4 odstotka). Te se bodo v letu 2010 še nekoliko znižale, pa vendar v obdobju 2005–2010 pri potnikih in premikih letal ostale na 2,5 odstotkih, pri tovoru pa pri 1,5 odstotka (podrobneje o načrtu za leto 2010 na koncu te točke).

Porazdelitev prometa v letu 2009 kaže sezonskost poslovanja. Pri potnikih in premikih letal dosežemo vrhunec v tretjem kvartalu.

Tudi zaostajanje števila potnikov za letom 2008 je bilo najmanjše prav v tretjem kvartalu, ko smo oskrbeli le za 7,9 odstotka manj potnikov kot v primerljivem obdobju leta 2008. Tudi v četrtem kvartalu smo se dokaj približali številu potnikov iz enakega obdobja leta 2008, s tem da je bilo v zadnjem četrtletju 2008 že čutiti upadanje stopenj rasti zaradi širjenja krize iz finančnega v realni sektor. Izrazitejši upad števila potnikov v prvi polovici leta je poleg krize tudi posledica dodatnih prometnih tokov zaradi predsedovanja Slovenije Evropski uniji v prvi polovici leta 2008.

Zaradi poslabšanja razmer v prvi polovici leta 2009 smo prvotne načrte junija popravili navzdol, in sicer pri potnikih za 3,1, pri premikih letal za 4,8, pri teži tovara pa za 21,3 odstotka. Tako prilagojene načrte smo presegli v segmentu premikov letal (za 2,7 odstotka) in pri tovoru (za 16,4 odstotka), medtem ko pri potnikih zaostajamo za 0,9 odstotka.

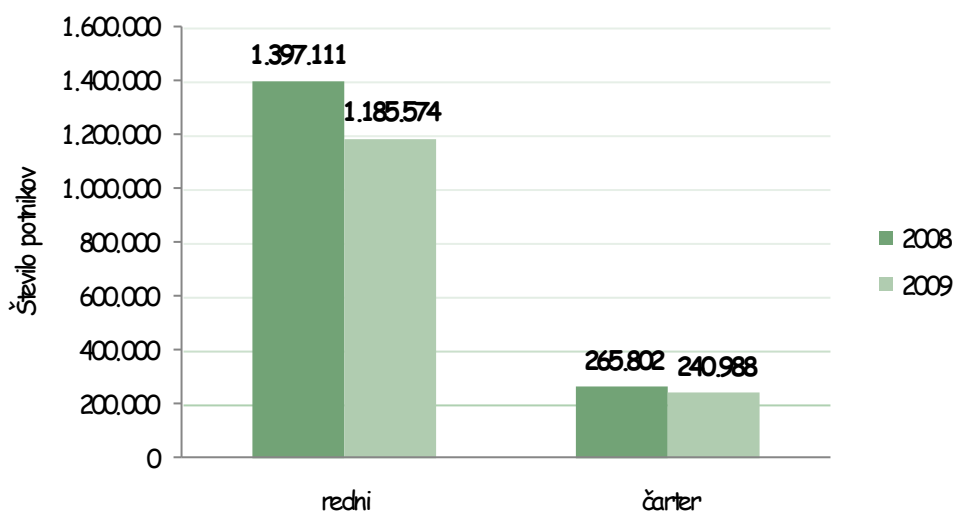
Podrobnejši podatki o prometu po vrstah:

		Realizacija			Indeksi		Delež		
		1-12/09	1-12/08	N09	R09/R08	R09/N09	1-12/09	1-12/08	N09
1	POTNIKI	1.433.855	1.673.050	1.446.988	85,7	99,1	100,0	100,0	100,0
1.1	JAVNI PROMET	1.426.562	1.662.913	1.441.475	85,8	99,0	99,5	99,4	99,6
1.1.1	Domači prevozniki	1.086.236	1.246.638	1.105.457	87,1	98,3	75,8	74,5	76,4
1.1.2	Tuji prevozniki	340.326	416.275	336.018	81,8	101,3	23,7	24,9	23,2
1.2	SPLOŠNO LETALSTVO	6.152	9.565	4.898	64,3	125,6	0,4	0,6	0,3
1.2.1	Domači prevozniki	3.189	4.794	2.897	66,5	110,1	0,2	0,3	0,2
1.2.2	Tuji prevozniki	2.963	4.771	2.001	62,1	148,1	0,2	0,3	0,1
1.3	OSTALI	1.141	572	615	199,5	185,5	0,1	0,0	0,0
2	PREMIKILETAL	45.492	47.926	44.288	94,9	102,7	100,0	100,0	100,0
2.1	JAVNI PROMET	32.170	35.492	33.324	90,6	96,5	70,7	74,1	75,2
2.1.1	Domači prevozniki	24.013	25.167	24.804	95,4	96,8	52,8	52,5	56,0
2.1.2	Tuji prevozniki	8.157	10.325	8.520	79,0	95,7	17,9	21,5	19,2
2.2	SPLOŠNO LETALSTVO	12.341	10.958	9.751	112,6	126,6	27,1	22,9	22,0
2.2.1	Domači prevozniki	10.654	8.780	8.397	121,3	126,9	23,4	18,3	19,0
2.2.2	Tuji prevozniki	1.687	2.178	1.354	77,5	124,6	3,7	4,5	3,1
2.3	OSTALI	981	1.476	1.213	66,5	80,9	2,2	3,1	2,7
3	TOVORNI PROMET	14.333	17.188	12.315	83,4	116,4	100,0	100,0	100,0
3.1	Letalo	6.465	9.118	5.925	70,9	109,1	45,1	53,0	48,1
3.2	Kamion	7.054	7.211	5.560	97,8	126,9	49,2	42,0	45,1
3.3	Pošta	814	859	830	94,8	98,1	5,7	5,0	6,7

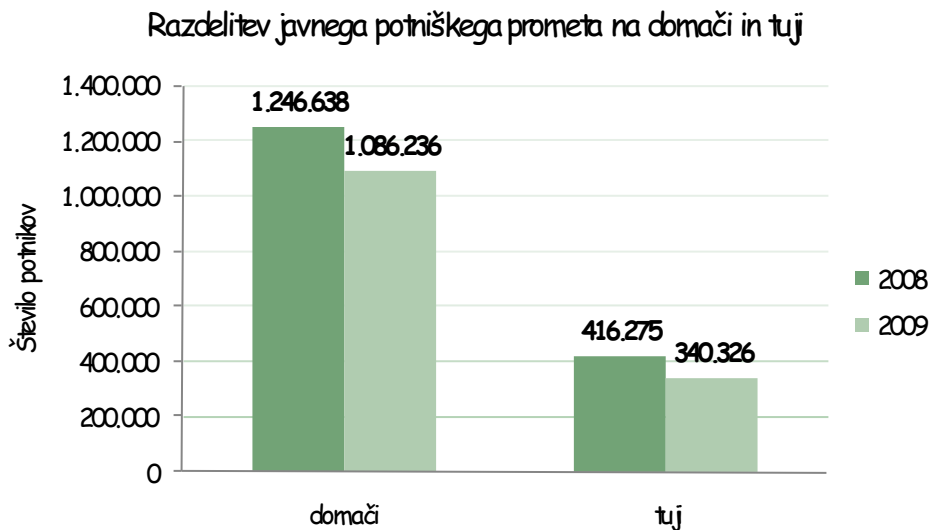
Javni potniški promet

V letu 2009 smo oskrbeli 1.426.562 potnikov javnega potniškega prometa, kar predstavlja 99,5 odstotka vseh potnikov. Skupno 14,2-odstotno zmanjšanje njihovega števila v primerjavi z letom 2008 je predvsem odraz upada v segmentu potnikov na rednih letih (15,1 odstotka manj kot v letu 2008), nekoliko manjši upad pa smo dosegli pri čarterskih potnikih, ki jih je bilo za 9,3 odstotka manj. V letu 2009 je k nam letelo devet rednih letalskih prevoznikov, ki so naše letališče povezovali z 32 tujimi letališči.

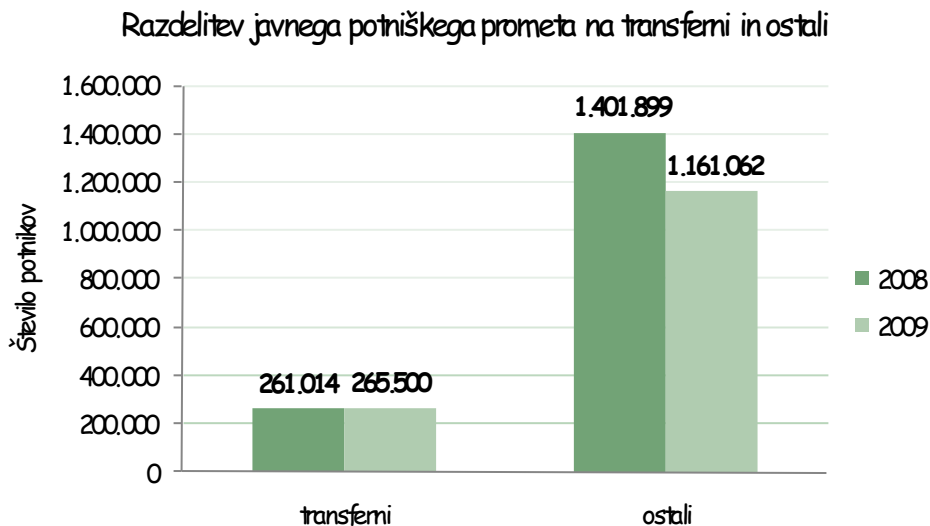
Razdelitev javnega potniškega prometa na redni in čarter

Upad potnikov domačega letalskega prevoznika Adrie Airways je bil glede na leto 2008 12,9-odstoten, medtem ko je bil pri tujih prevoznikih 18,2-odstoten. Navedeno se je odrazilo v rasti deleža potnikov, prepeljanih z domačim prevoznikom (znaša 76,1 odstotka potnikov javnega potniškega prometa oziroma 1,1 odstotne točke več v primerjavi z letom poprej) in upadu deleža potnikov, prepeljanih s tujimi letalskimi prevozniki.

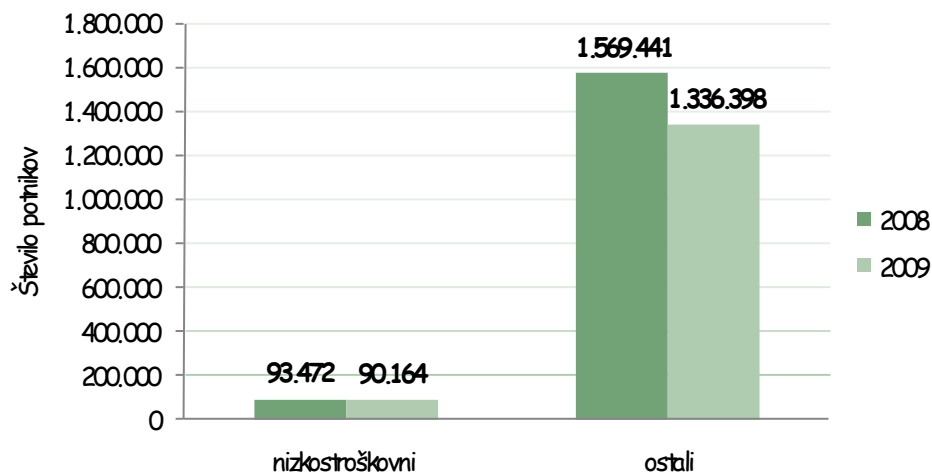
V letu 2009 se je nadaljeval trend naraščanja števila transfernih potnikov in s tem utrjujemo vlogo pomembnega vozlišča za jugovzhodno Evropo. Rahlo povečanje števila potnikov v tej kategoriji glede na leto 2008 se je ob 17,2-odstotnem upadu preostalih potnikov odrazil v povečanju deleža transfernih potnikov v strukturi potnikov javnega potniškega prometa (za 2,9 odstotne točke na 18,6 odstotka).

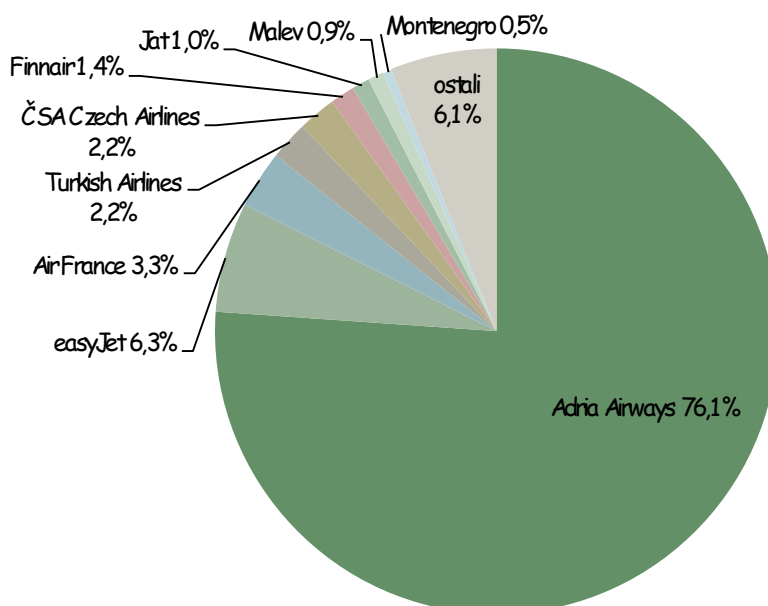
Bistveno nižji upad kot v kategoriji vseh potnikov javnega potniškega prometa smo dosegli pri potnikih nizkostoškovnih letalskih prevoznikov, katerih število je bilo v primerjavi z letom 2008 manjše za 3,5 odstotka. Njihov delež med vsemi potniki javnega potniškega prometa znaša 6,3 odstotka in je za 0,7 odstotne točke višji kot v letu 2008. Pri tem je treba izpostaviti easyJet, ki je v letu 2009 število potnikov v primerjavi z letom 2008 povečal za 3,7 odstotka, medtem ko je skupni upad potnikov nizkostoškovnih

letalskih prevoznikov posledica dejstva, da v letu 2009 z našega letališča nista letela Wizzair in Clickair, ki sta bila prisotna v letu 2008 (prvi na začetku leta in drugi v poletnih mesecih).

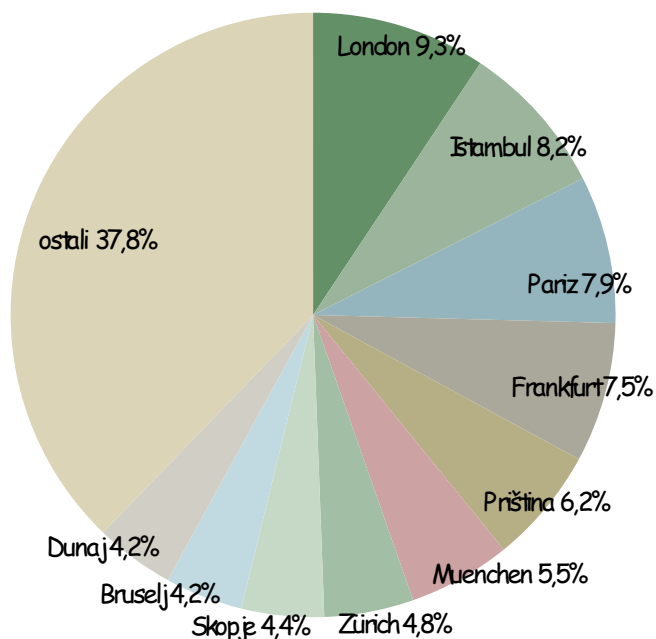
Razdelitev javnega potniškega prometa na nizkstroškovne in ostale prevoznike

V strukturi potnikov javnega potniškega prometa po prevoznikih v letu 2009 dobre tri četrtine zavzema Adria Airways (v letu 2009 je prepeljala 12,9 odstotka manj potnikov kot v letu 2008), četrtino pa tuji letalski prevozniki. Med njimi sta easyJet in Montenegro Airlines v primerjavi z letom 2008 število potnikov povečala za 3,7 oziroma 60,2 odstotka (Montenegro je s 7.132 prepeljanimi potniki v letu 2009 sicer najmanjši redni letalski prevoznik na našem letališču), ostali redni letalski prevozniki pa niso dosegli prometa iz leta 2008. Med 20- in 25-odstotni upad števila potnikov so utrpeli Air France, Finnair (pri čemer je treba upoštevati, da je bil v letu 2009 prisoten le v poletni sezoni, medtem ko je v letu 2008 letel od januarja do oktobra) ter v času od januarja do septembra tudi Malev (oktobra se je zaradi ukinitve manj donosnih letov umaknil z našega letališča). Še večji upad potnikov je imel Jat (30,8 odstotka), medtem ko je za 14,6 odstotka upadlo tudi število potnikov prevoznikov Turkish Airlines in ČSA Czech Airlines.

V strukturi potnikov javnega potniškega prometa po destinacijah v letu 2009 tretjinski delež zavzemajo London, Istanbul, Pariz in Frankfurt.

Splošno letalstvo

V splošnem letalstvu smo v letu 2009 dosegli bistveno boljše rezultate od načrtovanih. Pri potnikih in premikih letal smo dosegli razmeroma visoko preseganje (pri potnikih za 25,6, pri premikih letal pa za 26,6 odstotka).

Sicer pa so podatki, ki primerjajo promet v letu 2009 z letom 2008, pod vplivom predsedovanja Slovenije Evropski uniji v prvi polovici leta 2008. V prvi polovici leta 2009 smo namreč imeli za 55,6 odstotka manj potnikov in za 9,1 odstotka manj premikov letal, v drugi polovici pa potniki glede na primerljivo obdobje leta 2008 zaostajajo le za 0,8 odstotka, premikov letal pa je bilo več za 36,8 odstotka. Slednje je delno tudi posledica nekoliko nižjega prometa splošnega letalstva v četrtem kvartalu leta 2008.

Tovorni promet

V letu 2009 smo oskrbeli 14.333 ton tovora, kar je 16,6 odstotka manj kot leta 2008, pa vendar 16,4 odstotka nad načrtovano količino za leto 2009. Za 26,9 odstotka smo presegli načrtovano težo kamionskega tovora, ki ga je bilo 7.054 ton, za 9,1 odstotka pa načrt v segmentu letalskega tovora (6.465 ton).

Upad teže prepeljanega tovora v letu 2009 je večinoma posledica neugodne gospodarske situacije, kar se vsekakor odraža v segmentu kamionskega tovora in pošte (za 2,2 oziroma 5,2 odstotka nižja v primerjavi z letom 2008). Dodatno je na upad v segmentu tovora, prepeljanega z letali (29,1 odstotka manj kot v letu 2008), vplivalo zmanjšanje transfernega tovora. V februarju 2009 je namreč letalski prevoznik Farnair prenehal leteti na liniji Köln–Ljubljana–Sofija, na kateri je prevažal pošiljke hitre pošte za UPS in TNT. Izguba UPS-ovega tovora med Kölnom in Ljubljano se je poznala tudi v izpadu prepeljanega transfernega tovora med Ljubljano in Zagrebom. Poleg tega so količine tovora v primerjavi z letom 2008 zmanjšali tudi drugi redni letalski prevozniki, ki so večja letala nadomeščali z manjšimi.

Še vedno pomemben del oskrbljenega tovora predstavljajo pošiljke hitre pošte, prepeljene z rednimi letalskimi linijami in s kamioni. Na našem letališču so prisotni prevozniki hitre pošte UPS, TNT in DHL. Še posebno pomembna sta UPS in TNT, ki Brnik uporabljata tudi kot vozlišče za jugovzhodno Evropo. Letalski

tovorni promet so v obravnavanem obdobju z rednimi kamionskimi linijami nadaljevali prevozniki Air France, Austrian Airlines ter Lufthansa, z občasnimi prevozi pa Malév, Cargolux, ČSA, Adria Airways in drugi.

Načrti za leto 2010

Neugodne gospodarske razmere se bodo predvidoma nadaljevale tudi v letu 2010. Dodatnega poglobljanja kriznih razmer ne pričakujemo, v skladu z napovedmi pa v letalskem prometu še ne pričakujemo pomembnejšega preobrata na bolje. Zato ostajamo pri napovedih previdnejši, s tem da bo obseg prometa v letu 2010 zmanjšan zaradi obnove osrednjega dela vzletno-pristajalne steze, ko bo letališče v aprilu dva tedna zaprto za letalski promet. Prav slednje je razlog za manjši upad v vseh kategorijah v primerjavi z letom 2009. Ob predpostavki, da obnove ne bi bilo treba izvesti, bi namreč pri potnikih in premikih letal glede na leto 2009 načrtovali enoodstotno rast, pri tovoru pa bi bil načrt na ravni doseženih rezultatov v letu 2009.

Podrobnejši podatki o načrtovanem prometu za leto 2010 so naslednji:

- oskrbeli bomo 1.414.056 potnikov, kar je za 1,4 odstotka manj kot v letu 2009,
- načrtujemo 43.773 premikov letal, kar je za 3,8 odstotka manj kot v letu 2009 ter
- oskrbeli bomo 12.603 ton tovora, kar je za 12,1 odstotka manj kot v letu 2009.

3.3 ANALIZA POSLOVANJA

3.3.1 Poslovni izid

Poslovanje družbe v letu 2009 ne dosega rezultatov leta 2008, kar je predvsem odraz poslabšanja gospodarskih razmer in posledično upada prometa na našem letališču. Upad prihodkov, ki mu zaradi stroškovne strukture kratkoročno gledano ne moremo slediti z znižanjem stroškov, je pomenil za slabo polovico nižji čisti poslovni izid.

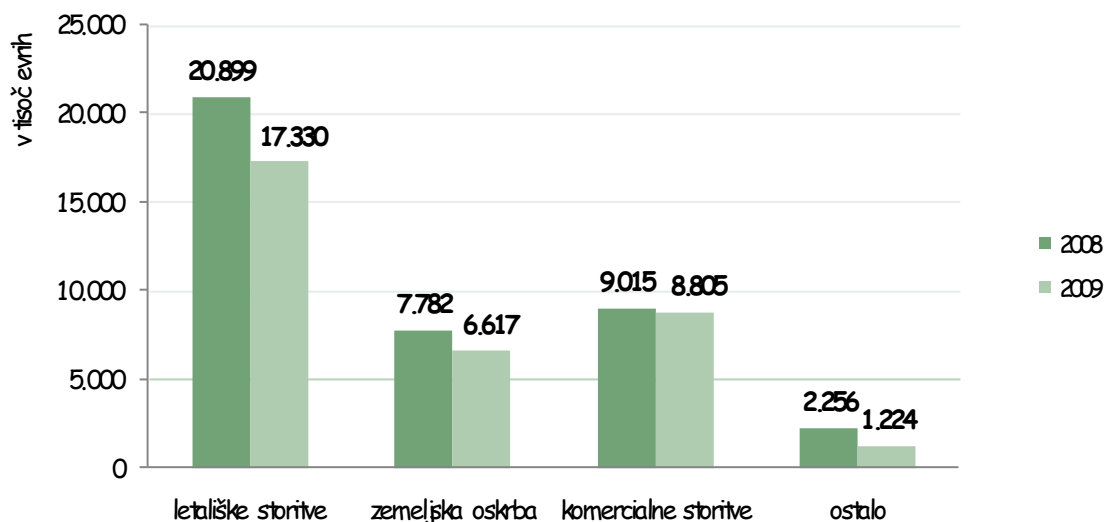
Zaradi pomembnega poslabšanja razmer v prvi polovici leta smo junija 2009 prilagodili prvotni poslovni načrt. S korekcijami smo posegli na področje poslovnih prihodkov (znižanje za 6,2 odstotka) in na področje poslovnih odhodkov, pri katerih smo predvideli za 5,2-odstotno zmanjšanje. Poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) je bil znižan za 6,4 odstotka, poslovni izid iz poslovanja (EBIT) pa za 9,2 odstotka. Dodatno je na slabše doseganje poslovnega načrta pri poslovnem izidu pred obdavčitvijo in čistem poslovnem izidu vplivala slabitev naložbe v pridruženo družbo, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 5.1.3 računovodskega poročila.

	v evrih		
	2009	R09 / R08	R09 / N09
Poslovni prihodki	33.976.290	85,0	99,2
Poslovni odhodki	26.483.717	98,7	101,7
Poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA)	13.750.589	71,4	94,6
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	7.492.573	57,2	91,2
Poslovni izid pred obdavčitvijo	7.664.918	51,3	79,3
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	6.109.142	51,8	79,4

Poslovni prihodki

V letu 2009 ustvarjeni poslovni prihodki v višini 33.976 tisoč evrov so v primerjavi z ustvarjenimi v letu 2008 nižji za 15 odstotkov. Odražajo upad prometa, ki je bil največji pri prihodkih od letaliških storitev in storitev zemeljske oskrbe (za 17,1 oziroma 15 odstotkov), medtem ko smo najmanjši upad dosegli pri prihodkih od komercialnih dejavnosti, ki so v primerjavi z letom 2008 nižji za 2,3 odstotka.

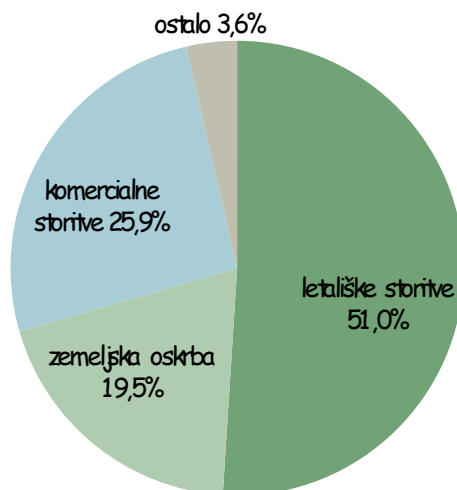
Poslovni prihodki po vrstah storitev

Upošteva je upadanje gospodarske aktivnosti v prvih mesecih leta in vpliv tega na poslovanje naše družbe smo prvotno načrtovane poslovne prihodke za leto 2009 znižali skupno za 6,2 odstotka. V segmentu letaliških storitev smo prihodke znižali za 6,7 odstotka, pri storitvah zemeljske oskrbe in komercialnih dejavnostih pa za 4,5 odstotka. Tako prilagojen poslovni načrt je dosežen 99,2-odstotno. Malenkost je presežen pri komercialnih dejavnostih (0,7 odstotka), medtem ko pri letaliških storitvah zaostajamo za 2,6, pri storitvah zemeljske oskrbe pa za 3 odstotke. Upad potnikov in premikov letal je bil namreč večji, kot smo načrtovali, dodatno pa je k zaostanku za načrtom prispevala še spremenjena struktura potnikov v korist transfernih potnikov (zanje veljajo nižje cene letaliških pristojbin).

V strukturi poslovnih prihodkov v letu 2009 ni bistvenih odstopanj od načrta, prav tako pa ni prišlo do pomembnih sprememb glede na pretekla obdobja. Dobro polovico zavzemajo letališke storitve, med katere spadajo storitve pristanka, centralizirane infrastrukture, potniškega servisa ter varnostnih pregledov in varovanja. Prihodkov od storitev zemeljske oskrbe je slabo petino, prihodkov od komercialnih storitev, katerih pretežni del se nanaša na parkirnine, oglaševanje, najemnine in skladiščenje, pa dobro četrtino. Prav delež komercialnih storitev je v letu 2009 glede na 2008 narasel za 3,3 odstotka, predvsem na račun upada deleža drugih poslovnih prihodkov.

Poslovni prihodki v letu 2009

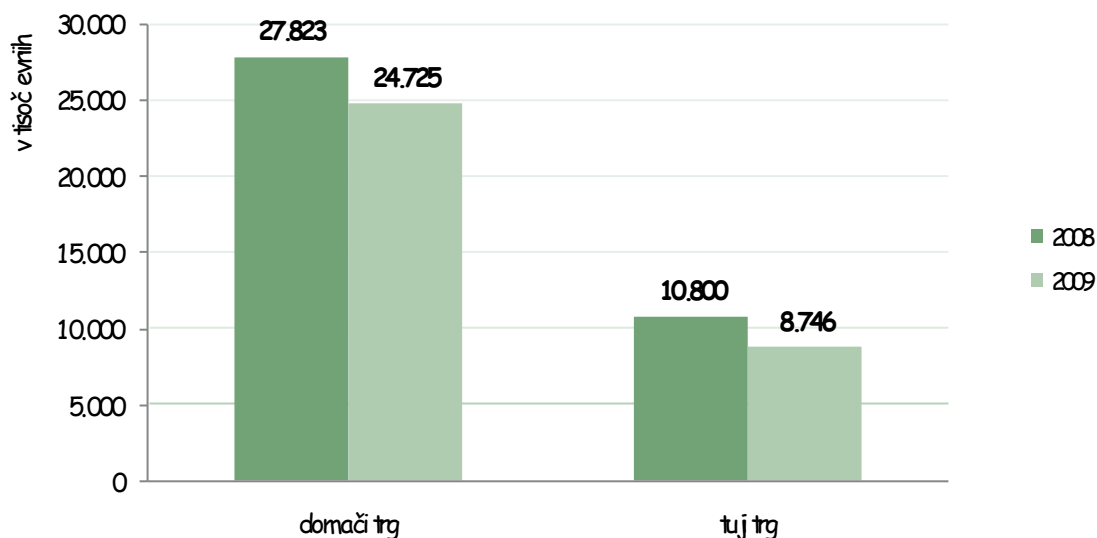

Prihodki od prodaje po trgih

Prihodki od prodaje (33.471 tisoč evrov) so v letu 2009 predstavljali 98,5 odstotka vseh poslovnih prihodkov in so v primerjavi z letom poprej nižji za 13,3 odstotka, medtem ko je poslovni načrt dosežen 98,3-odstotno.

Skoraj tri četrtine (73,9 odstotka) smo ustvarili s prodajo na domačem trgu, preostanek 26,1 odstotka pa s prodajo na tujih trgih. Doseganje letnega načrta v obeh segmentih ne odstopa od doseganja načrta na celotnih prihodkih od prodaje, medtem ko glede na leto 2008 pri prodaji na domačem trgu zaostajamo za 11,1 odstotka, pri prodaji na tujih trgih pa 19,0 odstotka.

Poslovni prihodki po trgih

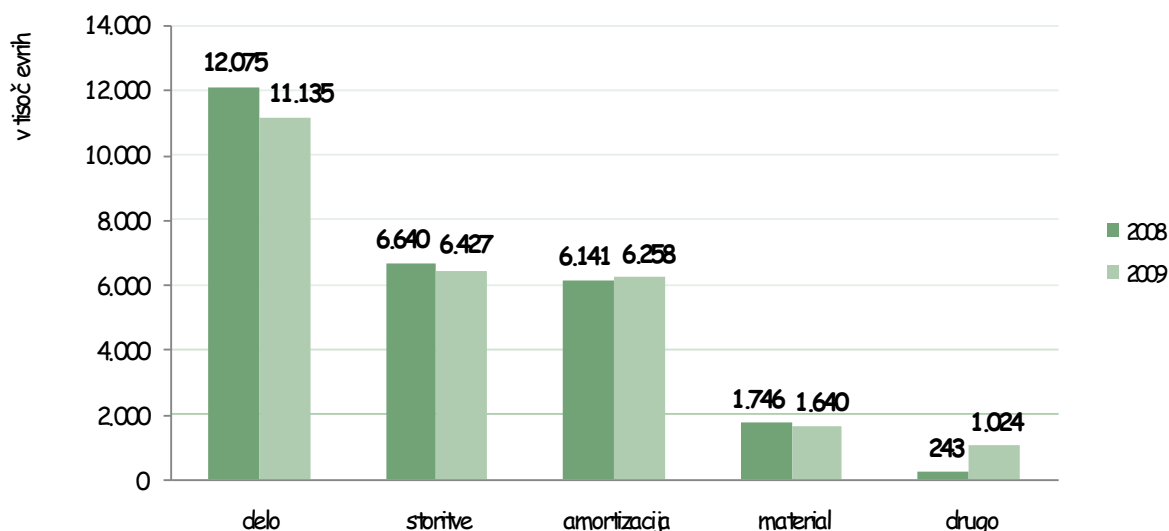

Poslovni odhodki

Upadu poslovnih prihodkov smo se z uvedbo dodatnih ukrepov za racionalizacijo in obvladovanje sicer prilagodili tudi na področju poslovnih odhodkov, pri čemer je zaradi visokega deleža relativno fiksnih stroškov (amortizacija in delo, ki zavzemata skupaj dve tretjini vseh poslovnih odhodkov) manevrski prostor dokaj omejen.

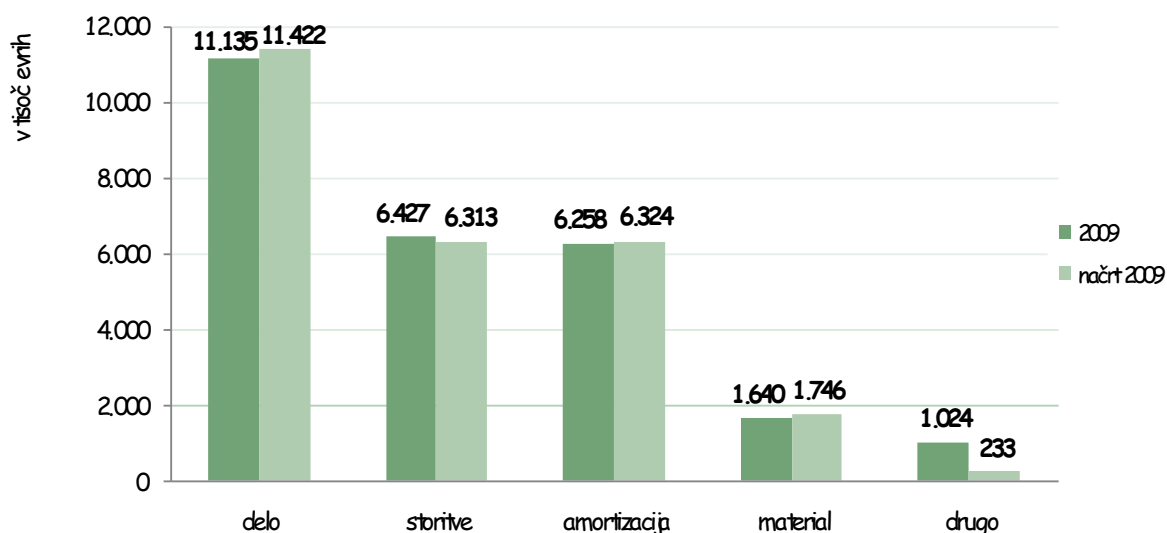
Poslovni odhodki so v letu 2009 znašali 26.484 tisoč evrov, kar je 1,3 odstotka manj v primerjavi z letom 2008. Pomembna zmanjšanja smo dosegli pri stroških dela, ki smo jih znižali za 7,8 odstotka, stroških materiala (6,1-odstotno zmanjšanje) in storitev (3,2 odstotka nižji glede na leto 2008). Povečanje v primerjavi s preteklim letom smo v skladu s pričakovanji dosegli edino pri amortizaciji, ki je za 1,9 odstotka višja kot v letu 2008. Odraža obsežne naložbe v objekte in opremo v preteklih letih, s čimer zagotavljamo ustrezne kapacitete za oskrbo prometnih tokov in sledimo tehnološkemu napredku v panogi. V primerjavi z letom 2008 so se povečali drugi poslovni odhodki, v glavnem na račun slabitev terjatev iz poslovanja.

Poslovni odhodki po vrstah

S korekcijo prvotnih načrtov za leto 2009 smo posegli tudi na področje poslovnih odhodkov, ki smo jih glede na prvotni načrt znižali za 5,2 odstotka. Skupno načrtovano vrednost smo presegli za 1,7 odstotka, s tem da pri stroških dela za korigiranim načrtom zaostajamo za 2,5, pri stroških amortizacije za 1 in pri stroških materiala za 6 odstotkov, medtem ko pri stroških storitev načrt presegamo za 1,8 odstotka. Najvišje preseganje načrtovane vrednosti smo zaradi slabitev terjatev iz poslovanja dosegli pri drugih poslovnih odhodkih.

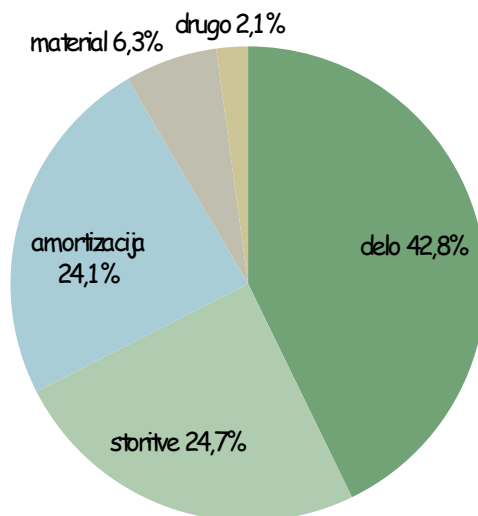
Poslovni odhodki v primerjavi z načrtom po vrstah

Poleg absolutnega povečanja se je v letu 2009 amortizacija povečala tudi v deležu, ki ga zavzema v poslovnih odhodkih (za 0,8 odstotne točke), predvsem na račun zmanjšanja deleža stroškov dela, ki je glede na leto 2008 upadel za 2,9 odstotni točki. Delež drugih poslovnih odhodkov se je povečal za 3 odstotne točke. Pri drugih kategorijah poslovnih odhodkov z vidika njihovih deležev ni bistvenih sprememb. Prav tako ni pomembnih odstopanj med načrtovanimi in uresničenimi deleži, kar velja za vse kategorije poslovnih odhodkov.

Struktura poslovnih odhodkov 2009

Prihodki in odhodki financiranja

Pretežni del finančnih prihodkov v skupni višini 1.469 tisoč evrov, ustvarjenih v letu 2009, se nanaša na obresti (1.095 tisoč evrov) in dividende (374 tisoč evrov). Skupno so za 22 odstotkov nižji kot v letu 2008 in za dober odstotek pod načrtovanimi za leto 2009. Prihodki od obresti so nižji zaradi nižjih obrestnih mer, predvsem pa se znižujejo zaradi vlaganj v objekte in opremo.

V primerjavi z letom 2008 so se zaradi slabitve naložbe v pridruženo družbo v višini 1.252 tisoč evrov pomembno povečali finančni odhodki, ki znašajo 1.297 tisoč evrov. Brez upoštevanja slabitve, ki je podrobneje pojasnjena v točki 5.1.3 računovodskega poročila, so finančni odhodki na nivoju lanskih oziroma tudi v okviru načrtovanih za leto 2009.

3.3.2 Bilanca stanja

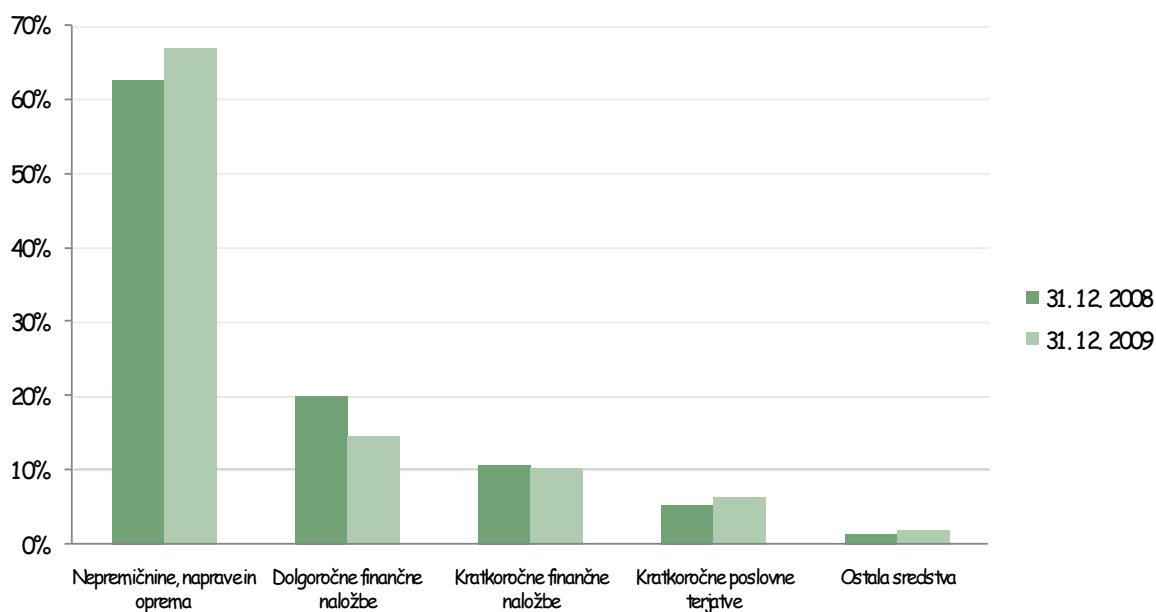
Bilančna vsota se je v primerjavi z letom poprej povečala za 3,2 odstotka in je na dan 31. 12. 2009 znašala 128.072 tisoč evrov.

V strukturi sredstev je prišlo do spremembe med dolgoročnimi sredstvi, ki skupaj predstavljajo 82,8 odstotka sredstev. Za 4,4 odstotne točke se je povečal delež nepremičnin, naprav in opreme (predstavljajo 67,0 odstotka bilančne vsote), njihova vrednost pa se je glede na stanje na dan 31. 12. 2008 povečala za 10,4 odstotka. Nasprotno se je za 4,2 odstotne točke zmanjšal delež dolgoročnih finančnih naložb, ki so za 19,9 odstotka nižje v primerjavi s stanjem na zadnji dan leta 2008.

Opazno je tudi povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev, ki so na dan 31. 12. 2009 za 23,1 odstotka višje kot na dan 31. 12. 2008, predstavljajo pa 6,3 odstotka bilančne vsote, kar je 1,0 odstotno točko več kot na dan 31. 12. 2008. Malenkost (za 1,7 odstotka) je upadla vrednost kratkoročnih finančnih naložb, s tem da v strukturi sredstev zavzemajo približno enak delež kot na dan 31. 12. 2008.

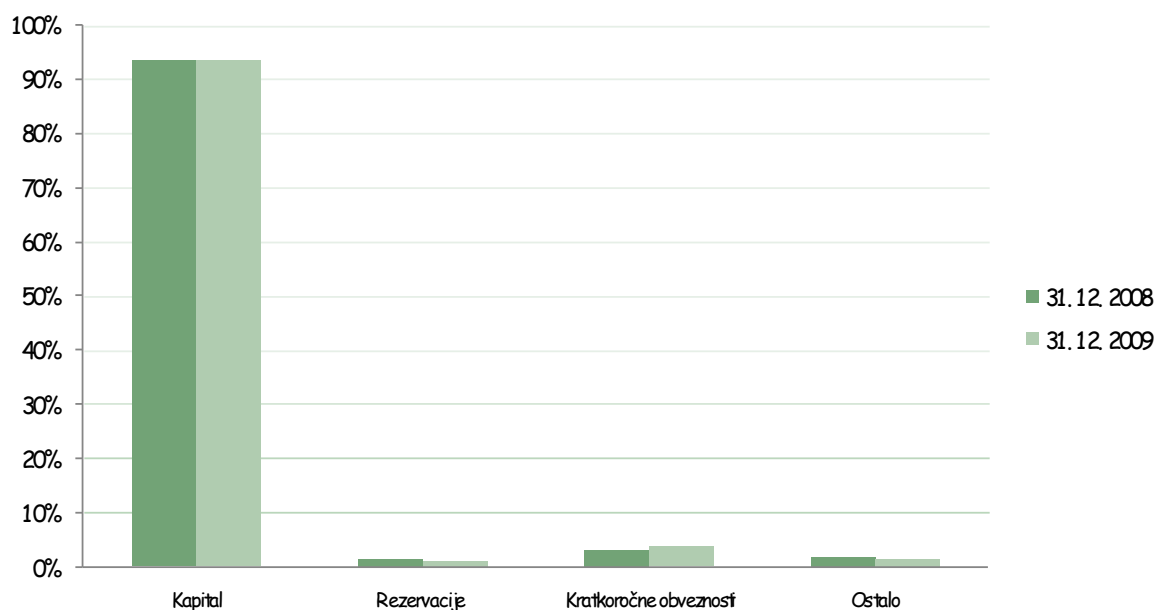
Struktura sredstev

Sredstva so večinoma (93,5 odstotka) financirana z lastniškim kapitalom, kar je praktično nespremenjeno glede na stanje na dan 31. 12. 2008 in zagotavlja visoko finančno varnost družbe ter dober temelj za financiranje načrtovanih naložb v objekte in opremo v prihodnosti. Nepomembne so tudi spremembe v strukturi drugih postavk obveznosti do virov sredstev, ki skupaj predstavljajo preostalih 6,5 odstotka bilančne vsote. Sicer pa so se poleg povečanja kapitala za 3,1 odstotka glede na stanje na dan 31. 12. 2009 za 24,1 odstotka povečale tudi kratkoročne poslovne obveznosti, ki predstavljajo 3,8 odstotka bilančne vsote (0,6 odstotne točke več kot na dan 31. 12. 2008). Družba na dan 31. 12. 2009 ne izkazuje obveznosti iz financiranja.

Ustrezna je tudi kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev, ki na dan 31. 12. 2009 znaša 1,129, kar je na ravni stanja na dan 31. 12. 2008, ko je znašala 1,124.

Struktura obveznosti do virov sredstev

3.3.3 Denarni tokovi

	v evrih		
	2009	2008	Indeks 09 / 08
Začetno stanje denarnih sredstev	498.796	216.249	230,7
Denarni tokovi pri poslovanju	10.731.947	10.348.692	103,7
Denarni tokovi pri naložbenju	-9.312.203	-5.809.911	160,3
Denarni tokovi pri financiranju	-1.632.507	-4.256.234	38,4
Končno stanje denarnih sredstev	286.033	498.796	57,3

Denarni tokovi pri poslovanju v letu 2009 so na ravni ustvarjenih v letu 2008. Družba jih namenja vlaganju v razvoj in širitev letališča ter lastnikom v obliki dividend.

3.3.4 Kazalniki poslovanja

	2009	2008	Indeks 09 / 08
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih*	0,405	0,482	84,0
Delež EBIT v poslovnih prihodkih**	0,221	0,328	67,2

* (poslovni izid iz poslovanja + amortizacija) / poslovni prihodki

** poslovni izid iz poslovanja / poslovni prihodki

Upad vrednosti obeh v tabeli prikazanih kazalnikov je posledica upada poslovnih prihodkov in dejstva, da nam v kategoriji stroškov ni uspelo doseči enakega znižanja, kot je bilo realizirano pri prihodkih. Še posebej to velja za stroške amortizacije, ki so v letu 2009 za 1,9 odstotka višji kot leto poprej, kar se odraža v bistveno večjem upadu deleža EBIT v poslovnih prihodkih.

Kljub negativnemu trendu v letu 2009 sta vrednosti obeh kazalnikov še vedno na relativno visoki ravni in nakazujejo dober denarni tok in dobičkonosnost pri opravljanju dejavnosti.

	2009	2008	Indeks 09 / 08
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,283	1,488	86,2
Koeficient celotne gospodarnosti	1,276	1,556	82,0

Manjši upad v kategoriji poslovnih odhodkov v primerjavi s poslovnimi prihodki se odraža v zmanjšanju koeficienta gospodarnosti poslovanja (izračunan je kot razmerje med poslovnimi prihodki in odhodki).

Dodatno na upad vrednosti koeficienta celotne gospodarnosti (ki je izračunan kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki) poleg opisanega v prejšnjem odstavku vpliva še opravljena slabitev naložbe v pridruženo družbo, ki se je odrazila v povečanju finančnih odhodkov (točka 5.1.3 računovodskega poročila).

	2009	2008	Indeks 09 / 08
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev	1,129	1,124	100,4
Stopnja lastniškosti financiranja	0,935	0,936	99,9

Visok delež kapitala v pasivi (stopnja lastniškosti financiranja) kaže na nezadolženost družbe in njeno finančno varnost. Kapital zadostuje za financiranje vseh dolgoročnih in tudi dela kratkoročnih sredstev.

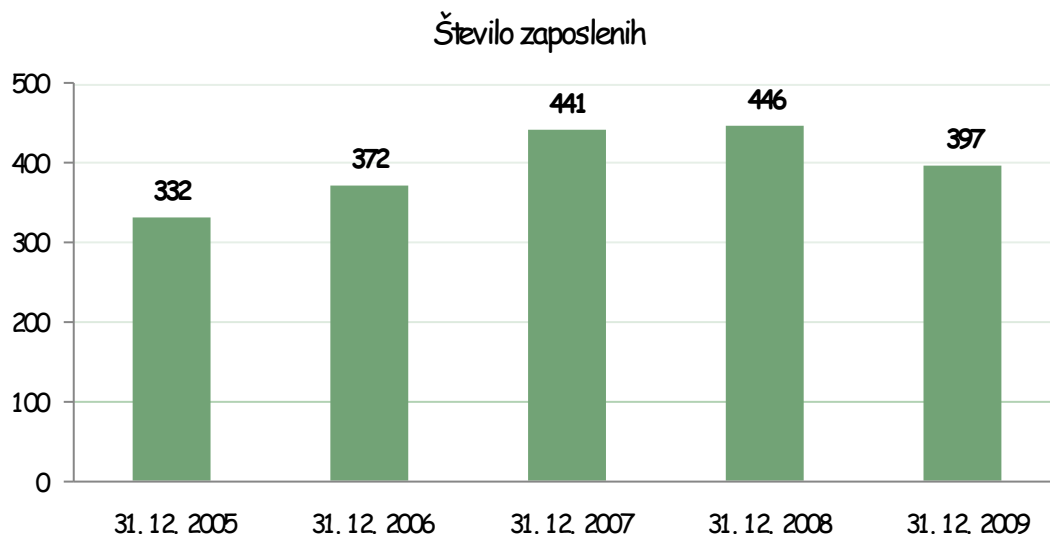
3.3.5 Načrti za leto 2010

Na načrtovane poslovne prihodke leta 2010 neugodno vpliva načrtovana obnova osrednjega dela vzletno-pristajalne steze; dva tedna trajajoče zaprtje letališča namreč pomeni okvirno 1 milijon evrov nižje poslovne prihodke. Tako bodo prihodki v letu 2010 na ravni doseženih v letu 2009 (predvidoma bodo znašali 34.254 tisoč evrov).

Nasprotno pa zaprtje letališča ne bo toliko vplival na višino poslovnih odhodkov. Načrtovani so za 1,6 odstotka več glede na leto 2009, kar je predvsem posledica povečanja stroškov amortizacije, ki bodo višji za 9,7 odstotka in odražajo obsežna vlaganja v objekte in opremo v preteklih letih. Rastejo tudi stroški storitev in materiala (prvi bodo v letu 2010 višji za 4,6, drugi pa za 3,4 odstotka). V tej kategoriji pomembne deleže zavzemajo stroški obratovanja objektov (vzdrževanja, čiščenja, električne energije in ogrevanja), ki so (podobno kot amortizacija) povezani z novimi objekti, zgrajenimi v zadnjih letih.

Navedeno se odraža za 2 odstotka nižjem načrtovanem poslovnem izidu iz poslovanja v primerjavi z letom 2009, medtem ko bo poslovni izid pred davki, obrestmi in amortizacijo predvidoma za 3,3 odstotka nad doseženim v letu 2009. EBIT marža bo 0,6 odstotne točke nižja od dosežene v letu 2009 (21,4 odstotka), medtem ko bo EBITDA marža v vrednosti 41,5 odstotka nižja za 1 odstotno točko.

3.4 ZAPOSLENI

Prilagajanje števila zaposlenih zmanjšanemu obsegu prometa

Leto 2009 je bilo v znamenju upada prometa, na kar smo se z optimizacijo razporeditve in obremenjenosti zaposlenih odzvali tudi glede kadrov, predvsem zato, da bi zagotovili njihovo večjo fleksibilnost. Število redno zaposlenih smo med letom znižali za 49, pri čemer so nekateri med njimi po izteku delovnega razmerja nadaljevali delo prek zaposlitvene agencije. Ob koncu leta smo poleg 397 redno zaposlenih (335 za nedoločen in 62 za določen čas) imeli še 27 zaposlenih prek agencije za zaposlovanje.

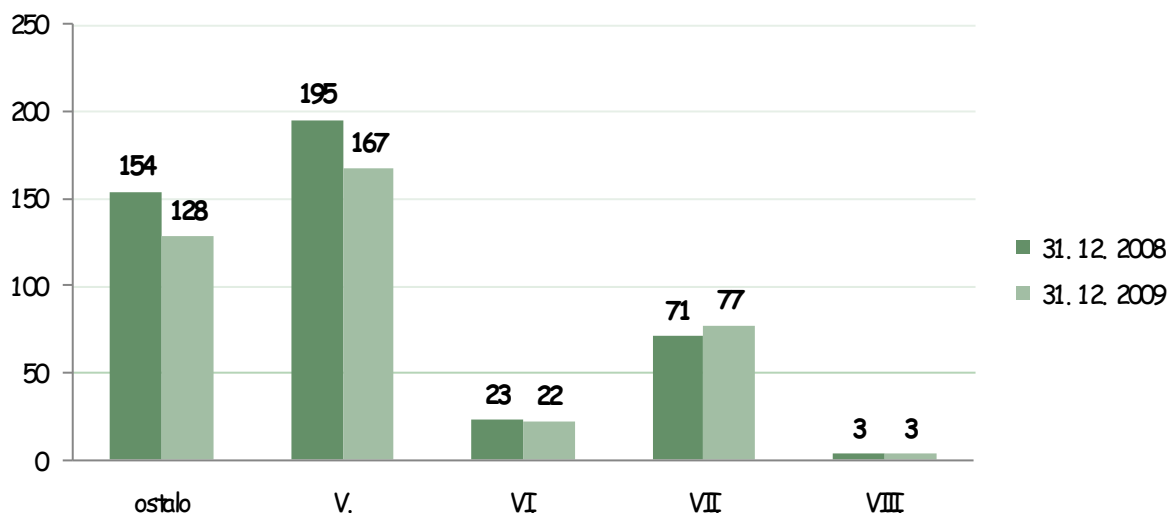
Tudi sicer sezonska narava dela na letališču v določenem obsegu zahteva prožno zaposlovanje, negotovost pri napovedovanju prometa, ki izhaja iz kriznih razmer, pa je potrebo po uporabi teh oblik zaposlovanja še povečala. Jedro redno zaposlenih po potrebi dopolnjujemo s fleksibilnim zaposlovanjem – sodelovanjem z delodajalci, ki imajo potrebe po večjem številu zaposlenih v zimskem času, z delom prek agencij za zaposlovanje, zaposlovanjem za določen čas in s študentskim delom.

Povprečna starost zaposlenih je na dan 31. 12. 2009 znašala 38,8 leta, kar je 1 leto in pol več v primerjavi s stanjem na zadnji dan leta 2008. Slabe tri četrtine predstavljajo zaposleni med 26 in 45 leti, s tem da se je v

letu 2009 za 6,2 odstotka je povečal delež zaposlenih v kategoriji 36 do 45 let (teh je na dan 31. 12. 2009 138), medtem ko je za 15,3 odstotka upadlo število zaposlenih v kategoriji 26 do 35 let (na 149 zaposlenih).

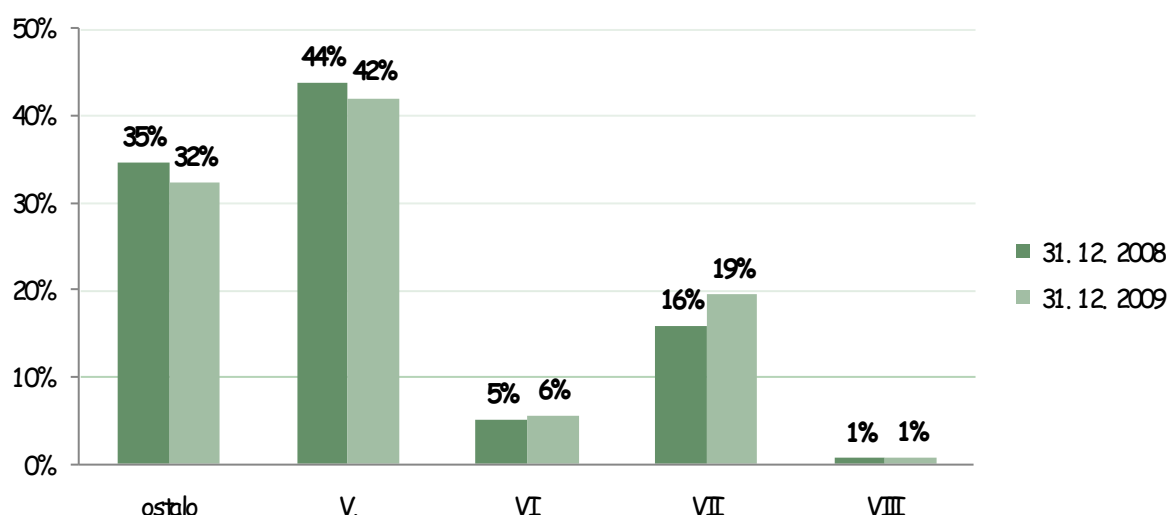
Izobraževanje in usposabljanje

Izobrazbena struktura

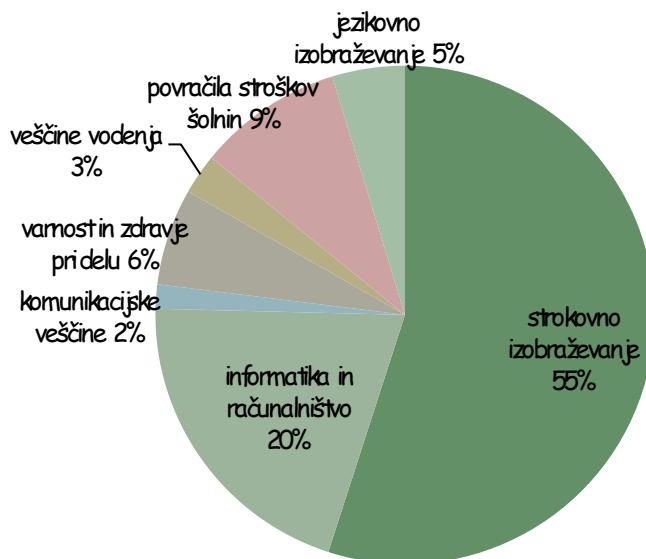
Izboljšanje v izobrazbeni strukturi na dan 31. 12. 2009 glede na 31. 12. 2008 je delno tudi odraz zmanjševanja števila zaposlenih, saj smo število zaposlenih zmanjševali predvsem v kategoriji srednješolsko in nižje izobraženih. Zadovoljivo je predvsem povečanje zaposlenih v skupini z visoko izobrazbo, katerih število se je povečalo za 6 na 77, kar v deležu pomeni povečanje za dobre 3 odstotne točke. Sicer pa nadaljujemo prizadevanja za dvig izobrazbene ravni zaposlenih, med drugim tudi s spodbujanjem zaposlenih k študiju ob delu. V letu 2009 jih je 15 pridobilo višjo stopnjo strokovne izobrazbe.

Izobrazbena struktura - relativno

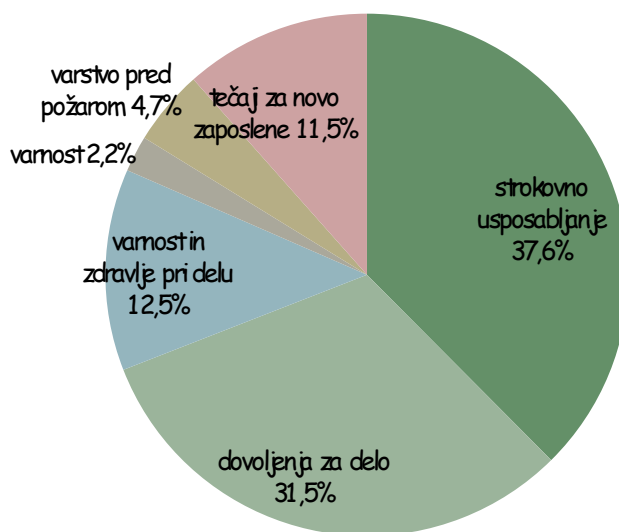

Naša prizadevanja za stalno izobraževanje zaposlenih smo v letu 2009 usmerili predvsem v prenos znanja v družbi v obliki internih izobraževanj. S tem smo določene prihranke dosegli tudi na področju stroškov zunanjih oblik izobraževanj, za katere smo v letu 2009 namenili 89 tisoč evrov oziroma 224 evrov na zaposlenega v povprečju (19 odstotkov manj kot v letu 2008); v urah to pomeni pet ur zunanjih oblik izobraževanj na zaposlenega.

V strukturi zunanjih oblik izobraževanj v letu 2009 z dobro polovico prevladujejo strokovna izobraževanja:

V primerjavi s preteklimi leti smo več aktivnosti namenili prenosu znanja v družbi, spodbujanju internih usposabljanj in usposabljanju inštruktorjev za izvajanje teh usposabljanj. Udeležilo se jih je več kot 1000 slušateljev, zanje pa smo namenili 452 predavateljskih ur. Vzpostavili smo tudi sistem internih certifikatov o opravljenih usposabljanjih, ki zagotavljajo ažurnost in sledljivost.

Izobraževalni center

V izobraževalnem centru, ki smo ga ustanovili v letu 2008, naši zaposleni izvajajo interna usposabljanja naših in zaposlenih v drugih podjetjih na letališču. V letu 2009 smo izdelali priročnik za izvajanje teh usposabljanj (sprejet januarja 2010), v katerem so evidentirane vse z mednarodnimi standardi usklajene vsebine, ki jih v izobraževalnem centru zagotavljamo.

Ministrstvo za promet je decembra 2009 potrdilo program usposabljanja strokovnega osebja za ravnanje z nevarnimi snovmi v letalskem prometu, kar je pomemben dosežek našega izobraževalnega centra.

V okviru izobraževalnega centra deluje tudi Letalska šola, ki je trenutno edina registrirana šola te vrste v Sloveniji, v sklopu katere izvajamo strokovna usposabljanja tudi za druga slovenska civilna letališča in

podjetja, ki na teh letališčih delujejo. Ministrstvo za promet je januarja 2009 odobrilo program usposabljanja za dela pri požarni varnosti letal in letališč za dela pri oskrbi potnikov, letal in tovora.

3.5 NALOŽBE V OBJEKTE IN OPREMO

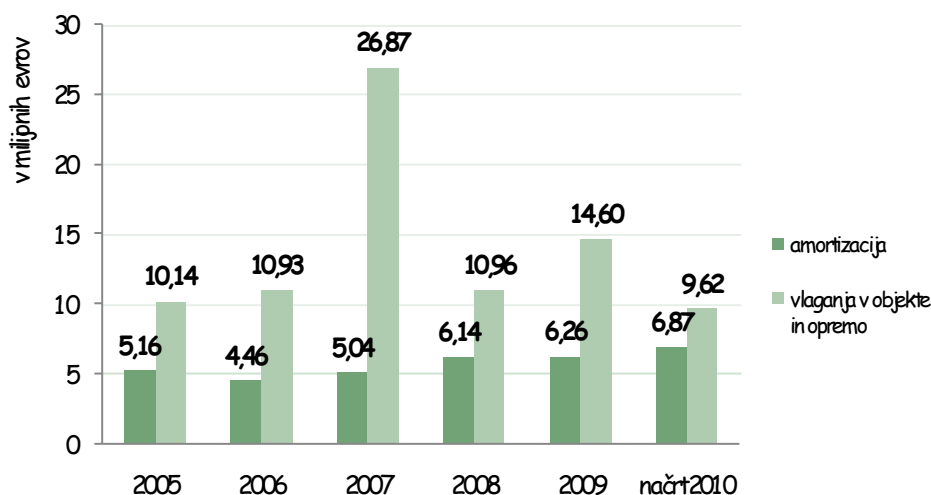
3.5.1 Leto 2009

Zaradi poslabševanja gospodarskih razmer v prvi polovici leta 2009 smo prvotno načrtovani obseg naložb zmanjšali za 41,5 odstotka (iz 31,6 milijonov evrov na 18,5 milijonov evrov), predvsem na račun pomembnega zmanjšanja vlaganj v gradnjo objektov, ki predstavljajo glavino naložb. Pomemben del zmanjšanja v tem segmentu predstavlja odlog začetka gradnje novega potniškega terminala, nivojskega parkirišča in servisne ceste v servisnem delu letališkega kompleksa in nekaterih del za urejanje komunalne in energetske infrastrukture poslovno-logistične cone.

	Realizacija 2009	Načrt 2009
Objekti	13.606.205	17.030.000
Računalniška oprema	329.127	495.000
Oprema za potrebe dejavnosti	669.288	948.810
Skupaj	14.604.620	18.473.810

Kljub zmanjšanju obsega vlaganj v objekte in opremo sledimo strateškim ciljem, postavljenim v strategiji razvoja družbe do leta 2015. Z intenzivnimi vlaganji v obnovo in razvoj letališča sledimo tehnološkemu napredku v panogi, zakonskim zahtevam in, kar je najpomembnejše, zagotavljamo kapacitete, potrebne za varno in kakovostno oskrbo načrtovanega obsega prometa.

Primerjava vlaganj v opremo in objekte ter obračunane amortizacije v obdobju 2005–2009, skupaj z načrtovanimi vrednostmi za leto 2010:

Gradnja objektov

Ob višini vlaganj v letu 2009 (5.889 tisoč evrov) in kompleksnosti izvedbe je bila najzahtevnejša rekonstrukcija vzletno-pristajalne steze, ki je potekala v dveh fazah (na vzhodni in zahodni strani steze v dolžini po 1.100 metrov). Izvedena dela so obsegala delno obnovo nosilne plasti asfalta v širini 30 metrov,

celotno obnovo obrabne plasti asfalta v celotni širini steze (60 metrov) ter obnovo svetlobno-navigacijskega sistema. Osrednji del steze (tretjo fazo obnove) nameravamo obnoviti aprila letos.

Z razširitvijo glavne letališke ploščadi za 40.000 kvadratnih metrov, za katero smo v letu 2009 namenili 4.760 tisoč evrov, smo pridobili pet dodatnih parkirnih mest za letala. V sklopu te naložbe sta bili zgrajeni tudi dve novi povezavi (spojnici) med vozno stezo ter starim in novim delom ploščadi.

Ob novem delu glavne letališke ploščadi smo zgradili objekt za garažiranje sredstev za oskrbo letal (zanj smo z opremo vred v letu 2009 porabili 1.284 tisoč evrov), 670 tisoč evrov pa smo porabili za odkup zemljišč v okolici, namenjenih dolgoročnemu razvoju, s katerimi zaokrožujemo letališki kompleks.

Pretežni del drugih naložb v gradbene objekte (v skupnem znesku 1.003 tisoč evrov) se nanaša na manjša dela v obstoječem potniškem terminalu, pripravo projektne dokumentacije za izvedbo del za novi potniški terminal ter dokončanje del na severnem nivojskem parkirišču.

Računalniška oprema

Naložbe na področju računalniške opreme so bile usmerjene predvsem v zagotavljanje neprekinjenega delovanja informacijskih sistemov. V sklopu pridobitev strojne opreme smo posodobili strežniško opremo z uvedbo virtualizacije ter posodobili sistem za zaščito in arhiviranje podatkov. Z vidika informacijske podpore pomeni pomembno posodobitev novi informacijski sistem za oskrbo tovora.

Oprema za potrebe dejavnosti

Večina sredstev za nakup opreme za potrebe dejavnosti je bila namenjena nakupu dveh naprav EDS (explosive detection system) za pregled oddane prtljage v skupni vrednosti 560 tisoč evrov. Z njima smo zamenjali dve dotrajani tovrstni napravi, istočasno pa pomembno izboljšali kakovost varovanja, saj novi napravi omogočata odkrivanje večjega nabora eksplozivov. Vzporedno smo zagotovili tudi izpolnjevanje evropskih standardov za nove naprave EDS, ki veljajo že od leta 2007 naprej.

3.5.2 Načrti za leto 2010

Za leto 2010 načrtujemo vlaganja v objekte in opremo v skupnem znesku 9.622 tisoč evrov, od tega 7.260 tisoč evrov v gradbene objekte in odkup zemljišč, 1.865 tisoč evrov v opremo za potrebe dejavnosti in 497 tisoč evrov v računalniško opremo.

Z obnovo osrednjega dela vzletno-pristajalne steze v dolžini 1.100 metrov in vrednosti 3,6 milijona evrov bomo končali prenovu steze (delno smo jo obnovili že v letu 2009). Med obnovitvenimi deli, ki bodo obsegala gradbena in elektroinstalacijska dela in bodo predvidoma trajala 15 dni, bo letališče zaprto za promet.

V sklopu obnove manevrskih površin načrtujemo dela na glavni letališki ploščadi v skupni vrednosti en milijon evrov. Izvedli bomo obnovo obrabne in nosilne asfaltne plasti na nekaterih pozicijah za parkiranje letal, predvidevamo pa tudi krmiljenje avtomatskega sistema za vodenje in ustavitev letala (VGDS) iz nadzornega centra letališča ter namestitve naprave VGDS.

Za zaokrožitev letališkega kompleksa bomo tudi v letu 2010 izvedli odkupe nekaterih zemljišč v skupni vrednosti 500 tisoč evrov, ki bodo namenjena dolgoročnemu razvoju letališča.

Po izgradnji novega objekta za garažiranje sredstev za oskrbo letal (v letu 2009) bomo v letu 2010 obnovili stari objekt, ki smo ga uporabljali za ta namen. V njem bomo pridobili dodatne prostore za zaposlene, pritličje pa se bo še vedno uporabljalo za prvotni namen, to je garažiranje sredstev. Načrtovana dela ocenjujemo na 790 tisoč evrov.

Načrtujemo tudi prenovu prostorov varnostno-operativnega centra, za kar bomo z opremo vred porabili 410 tisoč evrov.

3.6 KAKOVOST IN VARNOST

Zagotavljanje visoke ravni varnosti in kakovosti izvajanja naših storitev je nujno potreben pogoj za naše uspešno dolgoročno delovanje, saj je varnost potnikov in premikov letal ključnega pomena pri ohranjanju obstoječih in pridobivanju novih poslovnih partnerjev.

Standardi kakovosti izvajanja storitev in varovanja

Letališče kot infrastrukturni objekt urejajo standardi in priporočila ICAO (International Civil Aviation Organisation), ki postavljajo temelje infrastrukture, organizacije dela, poslovanja in nadzora. Annex 14 (Aerodromes) podrobno določa načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje celotne letališke infrastrukture, Annex 9 (Facilitation) definira zmožnosti in postopke za prevoz potnikov, prtljage in tovora v zračnem prometu, Annex 16 (Environmental) predpisuje okoljske zahteve, Annex 17 (Security) pa nujne zahteve za varovanje.

Standarde za letališča za področje varovanja določa ECAC (European Civil Aviation Conference), katerega združeno telo je JAA (Joint Aviation Authorities), ki postavlja združene zahteve (JAR) v letalstvu, za njihovo dosledno izvedbo pa skrbijo letalski prevozniki.

Standarde izvajanja zemeljske oskrbe določa združenje letalskih prevoznikov IATA (International Air Transport Association), ki vsako leto izda posodobljen AHM (Airport Handling Manual). Ta dokument je osnovno vodilo za izvajanje celotne zemeljske oskrbe letal.

Zunanji nadzor varovanja letališča in kakovosti izvajanja dejavnosti v zvezi z upoštevanjem navedenih standardov izvajajo organizacije, ki določajo standarde za letališča, zemeljsko oskrbo ter standarde varovanja, in letalski prevozniki. Slednji nadzorujejo kakovost zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora na podlagi standardov, sprejetih v njihovi krovni organizaciji IATA, in prek Direktorata za civilno letalstvo. Izvajamo tudi redne interne strokovne nadzore.

Varnost na letaliških ploščadih in manevrskih površinah

V sklopu aktivne politike upravljanja varnosti v zračnem prometu na letališču sodelujemo pri projektih, ki obravnavajo gradnjo, obnovo ali razširitve letališke infrastrukture na javnem in nadzorovanem delu letališča. Prizadevamo si za vključitev sistema upravljanja z varnostjo tudi v procese zemeljske oskrbe letal, potnikov in blaga ter v operacije na letaliških ploščadih in manevrskih površinah.

Varnostno kompleksnejše zadeve se v sklopu sistema upravljanja varnosti tako kot v preteklosti obravnavajo v posebnem letališkem varnostnem komiteju, ki se po novem imenuje „Airport Safety Action Group (ASAG)“, v njem pa ni več predstavnika regulatorja oziroma države. V sklopu sestankov ASAG, se vodijo tudi varnostno zavezujoči zapisniki.

V sklopu sistema upravljanja z varnostjo nam je uspelo vzpostaviti sistem zahtevanega poročanja o varnostnih dogodkih (AORF) in sistem prostovoljnega poročanja o evidentiranih varnostnih dogodkih ali varnostno spornih praksah pri delu, ki bi lahko predstavljale tveganje nastanka resnejšega varnostnega dogodka v prihodnosti. Tovrstne povratne informacije so zelo pomembne in nujno potrebne za izboljšave in odpravljanje tveganj v prihodnosti. Vsi dogodki so ustrezno varnostno analizirani (predvsem iskanje vzrokov ter dejavnikov, ki so botrovali nastanku dogodka). Ob tem poteka tudi iskanje ukrepov za zmanjševanje oziroma preprečevanje zaznanega varnostnega tveganja.

Varovanje civilnega letalskega prometa

V letu 2009 smo na področju varovanja civilnega letalskega prometa precej izboljšali kakovost varovanja. Tako sta bili maja zaradi iztrošenosti in zastarelosti zamenjani napravi za pregledovanje oddane prtljage (EDS - Explosive Detection System), ki sta v sortirnicah prtljage. Ustrezata spremenjenim zahtevam za varovanje civilnega letalstva in omogočata odkrivanje večjega nabora eksplozivov. Novi napravi pomenita pomemben dvig kakovosti varovanja in ustrezata spremenjenim predpisom in zahtevam za varovanje civilnega letalstva.

Posodobljen in nadgrajen je bil tudi videonadzorni sistem na glavni letališki ploščadi, kjer smo namestili nove kamere z visoko ločljivostjo in termovizijsko kamero, ki nam omogoča nadzor tudi ponoči in v pogojih zmanjšanje vidljivosti (npr. megla). Nove kamere omogočajo večjo pokritost s sliko ter boljši nadzor in pregled nad dogajanjem na glavni letališki ploščadi.

V letu 2009 je bil izveden javni razpis za izbor varnostne službe, ki bo v naslednjih petih letih varovala civilno letalstvo na letališču. Na razpisu je bila kot najboljši ponudnik izbrana varnostna služba Group 4, Securicor, ki je varnostne storitve izvajala tudi do zdaj.

Varstvo pred požarom

V okviru požarne varnosti poleg stalne pripravljenosti na odziv v primeru težav v letalskem prometu izvajamo tudi različne požarnovarnostne ukrepe za zaščito objektov na letališču. Pri sistematičnem usposabljanju zaposlenih iz varstva pred požarom smo izvajali interna usposabljanja za naše zaposlene in zaposlene Adrie Airways in družbe GIO, odzivnost in usposobljenost letaliških intervencijskih služb pa preverili v vaji, ki smo jo izvedli spomladi na gasilskem poligonu.

Pomemben premik k še bolj profesionalni pripravljenosti letališkega gasilsko-reševalnega osebja je bil storjen z udeležbo osmih gasilcev na izobraževanju v izobraževalnem centru letališča v Frankfurtu oktobra 2009, kjer so na maketi letala v »realnih razmerah« spoznavali tehniko in taktiko gašenja požarov zunaj in v notranjosti letala.

Dodatno sta k povečanju požarne varnosti letal in letališča prispevala razširitev hidrantnega omrežja okrog ploščadi, vključno s prenovo črpališča požarne vode in gradnja intervencijske ceste, ki skrajšuje čas vožnje gasilskih vozil s ploščadi do vzletno-pristajalne steze.

Varstvo pred divjimi živalmi in pticami na letališču

Za varovanje letal pred trki s pticami imamo v družbi uvedene aktivne in pasivne ukrepe. Med pasivne štejemo predvsem tiste, ki obsegajo upravljanje oziroma urejanje habitatov na letališču in okoli njega. Ta vidik je dokaj kompleksen in družba kot upravljavec letališča nanj lahko vpliva le v omejenem obsegu, kar pomeni samo na območju, ki ga omejuje letališka ograja, kar pa ne daje želenih učinkov. Tako v sklopu pasivnih ukrepov na območju letališča ni dovoljeno gojiti poljščin, ki bi privabljale ptice, travo pa kosimo na določeno višino.

V sklopu aktivnih ukrepov se redno izvajajo pregledi vzletno-pristajalne steze in v primeru zaznane prisotnosti ptic se za odganjanje le teh uporabljajo različna pirotehnična sredstva, ki so tudi sicer daleč najbolj razširjena in uporabljena metoda. Za zagotavljanje varnosti letalskega prometa in prostoživečih ptic se v sodelovanju s Slovensko zvezo za sokolarstvo kot dodatni in občasni ukrep uporabljajo tudi sokoli selci.

Naše delovanje pri varovanju pred trki s pticami in divjadjo poteka predvsem v smeri učinkovitih in ekološko sprejemljivih metod odvracanja ptic ter divjadi z območja letališča. Kot skrajni ukrep imamo v naboru ukrepov za zaščito letališča pred pticami in divjadjo tudi možnost lova na ptice.

3.7 UPRAVLJANJE TVEGANJ

3.7.1 Poslovna tveganja

Poslovno okolje

Splošne gospodarske razmere

Letalska panoga je že drugo leto zapored v dokaj težkih razmerah, saj gre po eni strani za oslABLJENO gospodarsko aktivnost, po drugi pa za težave v poslovanju letalskih prevoznikov ter splošen upad potniškega in tovornega letalskega prometa. Potniški promet je še občutljivejši za gospodarske razmere; v obdobju gospodarske ekspanzije raste, recesija pa negativno vpliva na obseg prometa.

Dolgoročno gledano letalska industrija predstavlja dokaj stabilno gospodarsko panogo z letno povprečno rastjo 3,8 odstotka v zadnjih 20 letih. Nekateri dogodki so vsekakor pomenili začasen upad obsega prometa (11. september 2001, SARS leta 2003, tudi finančne krize v preteklih letih) in nerealno je pričakovati, da jih v prihodnje ne bo, vendar zgodovinske izkušnje kažejo, da so njihovi učinki kratkoročne narave oziroma vezani na omejeno geografsko okolje. V preteklosti pa je rast letalske industrije vedno presegala splošno gospodarsko rast, kar je po ocenah strokovnjakov pričakovati tudi v bodoče.

Gospodarska kriza bo negativno vplivala na poslovanje naše družbe in naših poslovnih partnerjev tudi v letu 2010 (podrobneje o načrtih za leto 2010 v točkah 3.2.2 in 3.3.5). Podobno kot v letu 2009 bomo njene učinke blažili predvsem z ukrepi na področju trženja (v smislu pridobivanja novih in ohranjanja sodelovanja z obstoječimi poslovnimi partnerji) in z našimi stalnimi prizadevanji za racionalizacijo poslovanja.

Gibanje cen letalskega goriva

Na poslovanje in odločitve naših obstoječih in potencialnih poslovnih partnerjev pomembno vpliva gibanje cen letalskega goriva. Pri tem mislimo na spremenljivost cen kerozina (kar je bilo zaradi dogajanj na naftnih trgih prisotno v letu 2008 in je morda pričakovati tudi po izhodu iz krize) in na njegovo visoko ceno na našem letališču v primerjavi s cenami na drugih evropskih letališčih (na kar naša družba nima neposrednega vpliva). Oboje predstavlja oviro pri pridobivanju novih prevoznikov oziroma širjenju mreže že obstoječih.

S padcem cen kerozina v drugi polovici leta 2008 so razmere za letalske prevoznike v letu 2009 s tega vidika postale ugodnejše, vzporedno pa so se zaostrele zaradi poslabšanja njihovega poslovanja, saj imajo zaradi upada števila potnikov slabše zasedena letala in ukinjajo manj donosne letalske povezave.

Edini instrument, s katerim lahko vplivamo na ceno letalskega goriva, je nadomestilo za uporabo letališke infrastrukture in prost dostop na letališke površine, ki ga zaračunavamo dobavitelju letalskega goriva. Ob tem poskušamo prek dogovora o stimulatívni višini tega nadomestila z dobaviteljem kerozina zagotoviti konkurenčnejši položaj našega letališča.

Priletne takse

Priletne takse po vsebini pomenijo nadomestilo za zagotavljanje pogojev za odvijanje zračnega prometa, ki ga kontroli zračnega prometa plačujejo letalski prevozniki. Cene so v pristojnosti države in so v primerjavi z drugimi evropskimi državami relativno visoke, kar poslabšuje naš konkurenčni položaj ter otežuje širitev aktivnosti obstoječih prevoznikov in pridobivanje novih. Naše ukrepanje na tem področju je izjemno omejeno, saj je zunaj pristojnosti naše družbe.

Varnost

Terorizem je najpomembnejše tveganje pri zagotavljanju varnosti. Velik del našega poslovanja je podobno kot na drugih letališčih podrejen strogim varnostnim zahtevam in ukrepom.

Obvladovanje tveganja terorizma in drugih tveganj varnosti zagotavljamo z dobrim načrtovanjem, organiziranostjo in sodelovanjem z drugimi institucijami. Zaposlene sproti izobražujemo oziroma

usposabljam, s čimer povečujemo možnosti za njihovo pravilno ravnanje v izrednih situacijah. Izdelali smo lastno oceno ogroženosti, v kateri smo definirali potencialne grožnje in potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganj oziroma njihovo odpravo. Navedena ocena je bila podlaga za načrt obvladovanja izrednih varnostnih dogodkov z več kot trideset predvidenimi mogočimi scenariji, v katerem so predvidena ravnanja ob morebitnih izrednih dogodkih.

Preventivni in dodatni varnostni ukrepi na letališču so pogosto pogojeni tudi z nacionalno ogroženostjo, zato se povezujemo z ustreznimi nacionalnimi organi. Varnostne ocene, ki jih izdelajo pristojne državne službe, namreč neposredno vplivajo na obseg in intenzivnost varnostnih ukrepov na našem letališču.

Obvladovanje trga in tržnih deležev

V trenutnih gospodarskih razmerah, ko se srečujemo z upadom obsega prometa, je konkurenca med letališči še intenzivnejša. Naš konkurenčni položaj podrobneje opisujemo v točki 3.2.1, nanj pa poleg vplivov iz okolja, ki jih opisujemo v tej točki, vpliva predvsem privlačnost regije s turističnega in poslovnega vidika. Nasprotno pa ta dva kriterija nista v ospredju, ko gre za transferni promet, vezan predvsem na mrežo povezav, ki jih ponuja letališče oziroma prevoznik, in kakovost storitev, ki jih ponuja letališče, ko si prizadeva, da bi bili postanki na letališčih čim krajši.

Naše letališče je sicer nacionalno, vendar po obsegu prometa in velikosti geografske regije primerljivo z regionalnimi evropskimi letališči. Glede na to delež potnikov, ki jih prepelje domači letalski prevoznik (76 odstotkov potnikov javnega potniškega prometa v letu 2009), ni nekaj neobičajnega, saj smo, če upoštevamo tržni potencial, za druge prevoznike manj zanimivi. Vsekakor je v sklopu odvisnosti od domačega letalskega prevoznika treba upoštevati dejstvo, da v sodelovanju z njim zadovoljujemo potrebe naših potnikov, ki niso odvisne od prevoznika. Kot kažejo zgodovinske izkušnje nekaterih evropskih letališč, je izpad domačega prevoznika sicer kratkoročno povzročil nekatere težave v njihovem poslovanju, nikakor pa ni ogrozil njihovega obstoja, saj tržni potencial kljub temu ostaja. Upoštevaje navedena dejstva so naše aktivnosti usmerjene v iskanje novih partnerjev in ohranjanje sodelovanja z že obstoječimi letalskimi prevozniki. V zadnjih petih letih smo z okrepljenimi trženjskimi aktivnostmi pridobili kar nekaj novih tujih prevoznikov, kar predstavlja pomemben premik k razpršitvi kupcev in zmanjševanju odvisnosti od domačega prevoznika.

Pomemben segment v naši ponudbi predstavljajo komercialne dejavnosti, kjer nam konkurirajo tudi poslovno-industrijske cone in nekatera druga podjetja v Sloveniji. Z intenzivnim trženjem na tem področju še dodatno krepimo svoj konkurenčni položaj, saj prav na tem področju vidimo pomembne priložnosti za naš nadaljnji razvoj in rast poslovnih prihodkov.

Ocenjujemo, da konkurenca, kot so alternativne prometne povezave, pri čemer mislimo predvsem na železnico in cestni promet, kratkoročno ne more pomembno vplivati na poslovanje naše družbe.

Kakovost poslovanja

Kakovost delovanja in tveganje napak pri opravljanju storitev obvladujemo z doslednim upoštevanjem standardov za letališče, infrastrukturne objekte (standardi ICAO – International Civil Aviation Organisation) in zemeljsko oskrbo (standardi združenja letalskih prevoznikov IATA). Uvedli smo redne notranje kontrolne preglede.

Zagotavljanje stalne kakovosti storitev zemeljske oskrbe potnikov in tovora nadzorujejo tudi prevozniki sami. Povratna poročila prevoznikov o opravljenih nadzorih v letu 2009 so bila ugodna in potrjujejo kakovost naših storitev. Več o kakovosti poslovanja pišemo v točki 3.6.

Požarna varnost in varstvo okolja

Tveganje nastanka požara ali ekološke nesreče (razlitja letalskega ter drugih goriv, maziv in olj) predvsem v povezavi z morebitno letalsko nesrečo ocenjujemo kot zmerno in ga obvladujemo z doslednim izpolnjevanjem zakonskih zahtev, ki urejajo to področje. Z lastno poklicno gasilsko enoto zagotavljamo nepretrgano protipožarno varstvo, znanje naših poklicnih gasilcev pa sproti dopolnjujemo z eksternimi in

internimi izobraževanji in usposabljanji. Razpolagamo s sodobno gasilsko opremo in opremo za odstranjevanje okolju nevarnih snovi ob razlitju, opremo za tesnjenje cevi in odtokov ter sredstvi za biološko razgradnjo razlitih snovi. Zbrane odpadne snovi razlitih ogljikovodikov predamo pogodbenemu partnerju, ki zagotavlja okolju prijazno ravnanje z njimi.

Tveganje ustreznega ravnanja z nevarnimi snovmi, ki se prevažajo v letalskem tovornem prometu, obvladujemo z doslednim izpolnjevanjem zakonodaje o tem področju. Zaposlene, ki delajo na teh področjih, sproti izobražujemo in preverjamo njihovo znanje o ravnanju z nevarnimi snovmi. Več o varovanju pred požarom pišemo v točki 3.6.

Zaposleni

Prilagajanje števila zaposlenih spremenljivemu obsegu prometa, kar je posledica sezonske komponente naše dejavnosti, je potrebno predvsem v prometno-tehničnem sektorju. To tveganje obvladujemo z zaposlovanjem za določen čas, sodelovanjem z agencijo za zaposlovanje in z delodajalci, ki imajo (nasprotno kot mi) potrebe po večjem številu zaposlenih v zimskem času.

Tehnološki razvoj in z njim povezana potrebna znanja in izkušnje zahtevajo stalno usposabljanje naših zaposlenih. Zaradi specifičnosti potrebnih znanj dajemo prednost internim oblikam usposabljanj; srečujemo se namreč s problemom deficitarnosti nekaterih letaliških poklicev, za katere obstoječi šolski sistem ne zagotavlja izobraževanja.

Motiviranost in pripadnost zaposlenih zagotavljamo z ustreznim notranjim komuniciranjem, skrbjo za njihovo zdravje in socialno varnost ter pridobivanjem povratnih informacij od zaposlenih. Več o zaposlenih pišemo v točki 3.4 in 3.8.

Informacijska tehnologija

Vse večja informacijska podprtost poslovnih procesov je nujno povezana s tveganji, med katerimi smo kot najpomembnejša opredelili tveganja motenj oziroma prekinitev delovanja strojne opreme, lokalnega omrežja, komunikacijskih povezav ter sistemske in aplikativne programske opreme ter tveganje, povezano z varnostjo sistema.

Obvladovanje zagotavljamo z rednim spremljanjem tveganj in takojšnjim odzivanjem na spremembe. Vzpostavljeni so sistem neprekinjenega delovanja informacijske tehnologije (podvajanje najvitalnejših delov informacijsko-komunikacijske tehnologije, delovanjem sekundarnega podatkovnega središča, podvojen dostop do svetovnega spleta prek dveh različnih ponudnikov, podvajanje komunikacijskih poti) in varnostni ukrepi za zaščito in varovanje informacijskih sistemov pred nepooblaščenimi posegi.

Zavarovanja

Naslednja sklenjena zavarovanja pomembno prispevajo k obvladovanju tveganj in zmanjševanju vplivov škodnih dogodkov na vrednost premoženja družbe:

- zavarovanje požarne odgovornosti in zavarovanje računalnikov,
- zavarovanje splošne odgovornosti,
- zavarovanje avtomobilske odgovornosti in avtomobilski kasko,
- protivlomno zavarovanje za umetniška dela ter sprejem in prenos gotovine.

3.7.2 Finančna tveganja

Tveganje neizpolnitve nasprotne stranke

V letu 2009 smo 45 odstotkov poslovnih prihodkov ustvarili v poslovanju z domačim letalskim prevoznikom. Naše sodelovanje je utečeno in pogodbeno urejeno. Do nekaterih odstopanj od dogovorjenih plačilnih rokov sicer prihaja, vendar to ne odstopa od dogajanja v nekaterih manj ugodnih preteklih letih, predvsem v času zimske sezone, ko je zaradi sezone narave poslovanja upad prometa največji. Trenutno se dogovarjamo o kratkoročnem odlogu plačila dela zapadlih terjatev s kakovostnim zavarovanjem, medtem ko navedeni kupec tekoče terjatve poravnava.

Z veliko večino drugih kupcev prav tako poslujemo že dalj časa in imamo pogodbeno urejena poslovna razmerja, njihovo boniteto pa tekoče spremljamo. Pri manjšem delu kupcev, ki se pojavljajo občasno ali enkratno, in pri partnerjih, ki prihajajo iz manj zanesljivih poslovnih okolij, podrobno preverjamo njihovo boniteto in zahtevamo predujme, ustrezna druga zavarovanja plačil oziroma plačilo takoj po opravljenih storitvah pred odhodom z našega letališča.

Tekoče spremljamo starostno strukturo terjatev. Za vzdrževanje plačilne discipline redno izvajamo postopke izterjave, kot so opominjanje in zaračunavanje zamudnih obresti. V skrajnem primeru terjatve predamo v sodno izterjavo, na podlagi določil Zakona o letalstvu pa imamo tudi možnost zadržati zrakoplov.

Tveganje neizpolnitve nasprotne stranke je prisotno tudi pri sodelovanju z našimi dobavitelji. Za zavarovanje danih predujmov dobaviteljem – izvajalcem investicijskih del in dobaviteljem opreme – zahtevamo predložitve bančnih garancij. Dobro izvedbo investicijskih del zagotavljamo z zadržanjem plačila dela pogodbene vrednosti do uspešne primopredaje ali z bančnimi garancijami; slednje zahtevamo tudi za odpravo morebitnih napak v garancijski dobi.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje obvladujemo s sprotnim načrtovanjem denarnih tokov, usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti ter premišljeno naložbeno politiko.

Družba kljub intenzivnemu investiranju, ki poteka že nekaj let, nima težav s kratkoročno plačilno sposobnostjo in svoje dospele obveznosti poravnava v dogovorjenih rokih. Tekoče poslovanje in vlaganja v objekte in opremo so bila v celoti financirana z lastnimi viri; družba zato nima obveznosti iz financiranja in posledično ni izpostavljena tveganju podražitev zunanjih virov financiranja. Dobro in stabilno poslovanje ter struktura obveznosti do virov sredstev s prevladujočim lastniškim kapitalom družbi kljub trenutnim težjim pogojem za pridobivanje bančnih posojil zagotavljata ugodne možnosti zunanjega financiranja.

Določen del denarnih sredstev imamo naložen pri bankah v obliki depozitov, vezanih za različna časovna obdobja. Ta sredstva predstavljajo kakovostno likvidnostno rezervo, če bi prišlo do izostanka načrtovanih prilivov denarnih sredstev.

Na dolgoročno plačilno sposobnost pozitivno vpliva dobičkonosno poslovanje družbe, vendar za financiranje v prihodnjih letih načrtovanih vlaganj v objekte in opremo lastni viri vsekakor ne bodo zadostovali. V prihodnjih letih bo potrebno zunanje zadolževanje, vendar ocenjujemo, da plačilna sposobnost družbe kratkoročno in dolgoročno ni vprašljiva.

Cenovna tveganja

Tveganje spremembe obrestne mere

Tveganje spremembe tržnih obrestnih mer ocenjujemo kot nizko. Družba namreč nima obrestovanih obveznosti, finančne naložbe pa imamo ustrezno razpršene, tako da so donosi le manjšega dela naložb vezani na spremenljive obrestne mere.

Za kvantificiranje obrestnega tveganja je bila izdelana tudi analiza občutljivosti, o kateri več pišemo v točki 5.1.4 računovodskega poročila (obrestno tveganje).

Tržno tveganje

Naša naložbena politika je prvenstveno usmerjena v varne in kakovostne naložbe z dolgoročnimi donosi. Za ustrezno razpršenost skrbimo tudi tako, da del naših vrednostnih papirjev upravljajo banke. S špekulativnim trgovanjem, katerega namen bi bil izključno dosegati kratkoročne donose, se ne ukvarjamo.

Valutno tveganje

Družba ni izpostavljena valutnemu tveganju, saj ima le zanemarljivo majhen del terjatev in obveznosti iz poslovanja nominiran v tuji valuti.

3.8 TRAJNOSTNI RAZVOJ

Delovanje in razvoj družbe načrtujemo in izvajamo na način, ki podpira razvoj našega neposrednega in širšega okolja in ki v njem ne pušča škodljivih posledic. Premišljeno in načrtovano posvečamo svojo pozornost naravi in širši družbi. Svoje znanje, čas in finančna sredstva usmerjamo v lokalno okolje in dejavnosti na nacionalnem nivoju.

Prizadevamo si za skrben odnos do zaposlenih, varovanje našega neposrednega okolja pred hrupom in onesnaženjem ter skrbno ravnamo z energenti. Čutimo odgovornost za razvoj socialnega in kulturnega okolja, zato podpiramo družbene dejavnosti, kulturo in šport. Dejavnosti smo tudi na področju zdravstvene dejavnosti, prispevamo pa tudi k razvoju znanja in izobraževanja.

3.8.1 Skrben zaposlovalec

Socialni čut do zaposlenih

Zaposlenim krijemo stroške prostovoljnega pokojninskega zavarovanja v višini štirih odstotkov bruto plače (maksimalna premija 5,84 odstotka).

Materam priznavamo dva dni letnega dopusta za vsakega otroka, dva dodatna dneva dobijo tudi krvodajalci (oboje je en dan nad zakonsko določeno obveznostjo).

Regres za letni dopust, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi izplačujemo v višini najvišjega zneska, določenega z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja. Redno dodeljujemo solidarnostne pomoči v primerih smrti zaposlenih ali smrti družinskih članov, ki so jih vzdrževali. Imamo posluh za socialne stiske zaposlenih, kar se odraža v takojšnjem odzivu in dodelitvi denarne pomoči pri elementarnih nesrečah in dodelitvi dodatnih dni dopusta zaposlenim, ki so bili udeleženi v nesrečah ali so pri njih pomagali.

Uprava je novembra na pobudo Sveta delavcev sprejela pravilnik o preprečevanju in odpravljanju posledic nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu (mobing).

Družini prijazno podjetje

Poleg že navedenega dodatnega dneva dopusta nad zakonsko ureditvijo vsem materam omogočamo delo s krajšim delovnim časom v skladu z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, očetom pa poleg 15-dnevnega plačanega omogočamo tudi neplačan očetovski dopust do 75 dni.

Tudi letos smo organizirali tradicionalno novoletno druženje in obdarovanje otrok zaposlenih.

Varni pri delu

Redno pregledujemo delovno opremo in delovno okolje. Manj zahtevno delovno opremo pregledujemo sami z internimi pregledi, zahtevnejšo delovno opremo in preglede delovnega okolja pa nam izvajajo zunanje

institucije. V letu 2009 je bilo opravljeno 46 pregledov zahtevnejše delovne opreme, na osemnajstih kontrolnih točkah pa so bile opravljene letne meritve delovnega okolja.

Za varne delovne razmere teoretično in praktično delavce poučujemo o varnem načinu dela. V letu 2009 je bilo na usposabljanju iz varnosti pri delu 214 zaposlenih in študentov.

Družba zaposlenim krije polovico premije za nezgodno zavarovanje, ki obsega tudi zavarovanje za primer nesreče pri delu in zunaj njega. Leta 2009 je bilo deset pretežno lažjih nezgod pri delu in dve nezgodi na poti na delo oziroma z njega. V skladu z oceno tveganja redno izvajamo preventivne zdravstvene preglede in preglede pred zaposlitvijo, ki jih je v letu 2009 opravilo 82 zaposlenih.

Za zaposlene smo organizirali brezplačno cepljenje proti sezonski gripi in proti virusu nove gripe H1N1, da bi zmanjšali njihovo obolevnost.

Odprt dialog

Osrednje mesto pri komuniciranju z zaposlenimi ima intranetni portal, kjer so zbrane vse splošne informacije o podjetju, aktualne novičke in projekti ter različni delovni pripomočki.

Zaposleni imajo možnost, da se enkrat mesečno srečajo s predsednikom in članom uprave ter se z njima pogovorijo. Lani smo organizirali tudi zbor delavcev, kjer so zaposleni upravi postavili vprašanja o vseh temah, ki so jih zanimale, in opozorili na morebitne težave in nepravilnosti.

Redno smo pripravljali uvajalne seminarje za novo zaposlene sodelavce, poudarjamo pa tudi pomen rednih sestankov zato, da se izmenjajo informacije med sektorji in strokovnimi ter operativnimi službami. Tudi oglasne deske so kot orodje komuniciranja uporabne predvsem v operativnih službah, kjer vsi nimajo dostopa do računalnika. Na njih vodje objavljajo aktualna obvestila, plane dela in druge pomembne informacije za sodelavce.

Vsako leto pripravimo novoletna srečanja za zaposlene, njihove otroke in upokojene sodelavce. Poleg tega s sindikatom in svetom delavcev pripravimo zimsko in letno športno srečanje. Za vodilne organiziramo tudi delavnice, kjer se o izzivih v svojih organizacijskih enotah pogovorijo v neformalnem okolju, ki je za spoznanje drugačno od strogih pisarniških zidov.

3.8.2 Prijazni do potnikov in obiskovalcev

Mnenje potnikov šteje

Svoje storitve želimo stalno izboljševati, zato resno obravnavamo vse pritožbe, ki nam jih pošljejo naši potniki, in o njih vodimo natančno evidenco. Objektivno oceno in pomanjkljivosti ugotavljamo tudi z raziskavami o zadovoljstvu potnikov. V letu 2009 smo obravnavali 29 pritožb potnikov. Največ, kar petnajst, smo jih prejeli v skrinjici za pritožbe in pohvale v potniškem terminalu. Deset jih je k nam prišlo prek spletnega mesta. Največ pritožb se je nanašalo na komercialne storitve, sledile so težave s prtljago, varnostnimi pregledi in drugimi nevšečnostmi. Največ pritožb smo prejeli maja.

Odprta vrata

Letališče želimo približati tudi tistim, ki ne potujejo. V letu 2009 smo opravili 105 ogledov, ki smo jih večinoma vodili zaposleni v družbi, pri manjšem delu pa so vodenje ob naši asistenci prevzeli zaposleni v drugih družbah na letališču.

Z ogledi smo letališče približali najrazličnejšim skupinam: strokovnjakom za letalstvo, dijakom ali študentom, ki so povezane z letalstvom ali turizmom, prostovoljnimi gasilskim društvom in predstavnikom drugih organizacij, povezanih z gasilstvom, vrtcem in šolam, tudi učencem različnih šol s prilagojenim programom ter starostnikom.

Spomladi smo štiri vikende zaporedoma organizirali odmevne dneve odprtih vrat, ko je bilo zakulisje letališča predstavljeno predvsem splošni javnosti in pospremljeno z bogato nagradno igro.

Enake možnosti za ljudi s posebnimi potrebami

Navodila za oskrbo potnikov s posebnimi potrebami so jasno določena in jih dosledno izvajamo. Prizadevamo si, da bi zanje poskrbeli kar najbolje, zato smo se z veseljem odločili za sodelovanje pri projektu usposabljanja psa vodnika slepih, natančneje psičke labradorke za slepo študentko, ki veliko potuje. Šlo je za projekt, ki je osebi s posebnimi potrebami omogočil uporabo psa v letalskem prometu, kar je bil prvi tak primer pri nas.

3.8.3 Zvesti sponzorirancem in donirancem

Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram sponzorskih sredstev nismo zmanjševali. S tem smo pokazali odgovornost do svojih sponzorirancev in donirancev, ki so močno odvisni prav od gospodarstva. Pri izvajanju sponzorskega programa smo ohranili osnovne usmeritve in vanj nismo vključevali novih organizacij ali posameznikov. Sponzorske in donatorske aktivnosti družbe gradimo na treh stebrih: športu, umetniško-kulturni in humanitarni dejavnosti. Prizadevamo si, da so projekti in posamezniki, ki jim pomagamo, prek svoje dejavnosti asociativno povezani z našo dejavnostjo, v njih pa iščemo tudi komunikacijske učinke.

Na športnem področju smo nadaljevali sponzorstvo slovenskih nordijskih reprezentanc in olimpijske reprezentance Slovenije. Z manjšimi zneski smo podprli tudi nekatere druge športne dogodke, nekatera lokalna športna društva in nadarjene posameznike.

Podporo umetniško-kulturni dejavnosti smo kombinirali predvsem s projekti, ki so bili razstavljeni v potniškem terminalu in so s svojo podobo in idejo kratkočasili in ozaveščali naše potnike.

Donirali smo humanitarnim, kulturnim in zdravstvenim ustanovam ter šolam in društvom na območju sosednjih občin. Že tradicionalno smo pomagali obolelim za cerebralno paralizo.

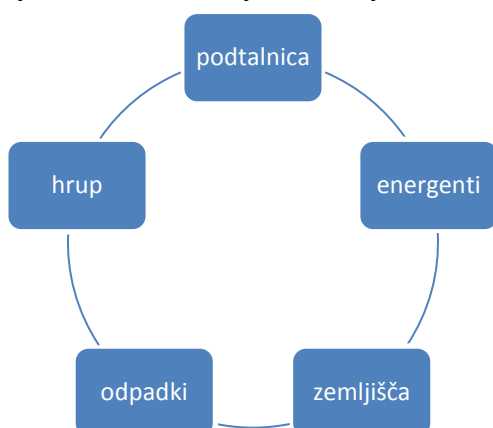
3.8.4 Spodbujamo razvoj lokalne in širše skupnosti

Za ožje lokalno okolje je načrtovana širitev letališča edinstvena razvojna priložnost, saj bo na območju letališča nastalo poslovno središče z različnimi dejavnostmi. Letališče je z infrastrukturnega vidika in vidika zaposlovanja izjemno pomembno za regijo oziroma državo, kjer deluje. Po oceni ACI namreč vsak milijon letalskih potnikov povprečno zagotavlja 950 delovnih mest neposredno, posredno pa še 2.950 na državni ravni, 2.000 na regionalni in 1.425 na subregionalni ravni.

Trenutno je na lokaciji celotnega letališča zaposlenih približno 2.000 ljudi, z načrtovano širitvijo pa se bo število zaposlenih postopno povečevalo. Ocenjujemo, da bi lahko samo poslovno-logistični center (tako imenovani Aeropolis), katerega gradnjo načrtujemo v prihodnjih letih, zagotovil še dodatnih 3.000 delovnih mest.

Odgovorni do okolja

Naša prizadevanja v odnosu do okolja uresničujemo na naslednjih področjih:

Prečiščevanje pred izpustom v podtalnico

Pri izvajanju naše dejavnosti nastajajo odpadne tekočine, ki jih pred izpustom v podtalnico prečistimo v biološki čistilni napravi. Gre za fekalije iz letališkega kompleksa in letal ter odpadne tekočine, ki nastanejo pri postopku razledenitve letal (voda, pomešana s tekočino za razledenitev, katere glavna sestavina so biološko razgradljivi glikoli). V postopkih prečiščevanja v biočistilni napravi nastane približno 70 ton gošče letno, ki jo prevzema in naprej predeluje komunalno podjetje.

Odtekanje olj in maščob v podtalnico preprečujemo s 56 lovilniki olj in maščob, ki so nameščeni na asfaltnih površinah in ob njih.

Zunanji nadzor kakovosti odpadnih voda izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, ki naše rezultate na tem področju ob upoštevanju veljavnih evropskih standardov že več let zapored ocenjuje kot nadpovprečne.

Do leta 2012 načrtujemo priklop našega kanalizacijskega sistema na javno kanalizacijsko omrežje, pri čemer se bo prečiščevanje naših odpadnih voda izvajalo na čistilni napravi v Domžalah. S tem bomo dolgoročno rešili tudi vprašanje omejenih kapacitet naše biološke čistilne naprave, kar zdaj sicer še ne predstavlja težav za načrtovani razvoj letališča, ob načrtovanem povečanju rasti prometa in posledičnem povečanju količine odpadnih voda pa obstoječe kapacitete dolgoročno ne bi zadostovale.

Gospodarno z energenti

Veliko pozornosti posvečamo ravnanju z energenti, kjer smo prav v letu 2009 dosegli pomembne prihranke. Kurilnega olja smo porabili za dobrih osem odstotkov, plina pa za slabih 29 odstotkov manj kot leto poprej. Že nekaj let zapored znižujemo tudi količino porabljene pitne vode; v letu 2009 smo jo glede na preteklo leto zmanjšali za dobrih sedem odstotkov.

Prav zato, da bi zmanjšali porabo energentov in škodljive emisije v okolje, v bližnji prihodnosti načrtujemo prehod na ogrevanje s plinom. Ob gradnji novega potniškega terminala načrtujemo priključitev letališkega kompleksa na zemeljski plin in vzporedno zamenjavo ogrevalnih naprav.

Odpadke ločujemo

Ločeno zbiramo odpadne akumulatorje, baterijske vložke, gume, neonske svetilke, oljne filtre, motorna olja ter dotrajano računalniško opremo; vse te odpadne materiale prevzemajo za to pooblaščen podjetja oziroma dobavitelji.

Poleg ločenega zbiranja odpadkov na ekološkem otoku smo v letu 2009 v potniškem terminalu in upravni stavbi namestili koše za ločeno zbiranje papirja, plastike, kovine in stekla. Tudi s tem smo prispevali k zmanjšanju skupne količine neločenih odpadkov, ki jih je bilo v letu 2009 3.200 kubičnih metrov, kar je slabih 18 odstotkov manj kot v letu poprej.

Urejamo gozdne in travnate površine

Izvajamo redne košnje travnatih površin, urejamo zelenice in cvetlične nasade, pod vodstvom Zavoda za gozdove Kranj izvajamo čistilna in pogozdovalna dela na gozdnih površinah in skrbimo za ustrezno zatiranje gozdnih škodljivcev.

Nadzorujemo obremenjenost s hrupom

Sistematičen pristop k proučevanju obremenjevanja okolja s hrupom smo vzpostavili decembra leta 2008, ko smo začeli neprekinjeno meriti hrup v neposredni okolici letališča. Tako smo se pridružili več kot 40 evropskim letališčem, ki podobne oblike nadzora nad hrupom že izvajajo.

Meritve, ki so v skladu z direktivami Evropske unije in obvezujočimi mednarodnimi predpisi, smo v sodelovanju z zunanjim izvajalcem opravljali na štirih najbolj izpostavljenih točkah (naseljih) pod vzletnimi in pristajalnimi ravninami. Tako pridobljeni rezultati kažejo, da se je hrup letalskega prometa kot povprečni

mesečni kazalnik gibal pod predpisanimi mejnimi vrednostmi hrupa v okolju, s tem da gre na eni od merilnih točk za občasne prekoračitve predvsem v večernem in nočnem času. V skladu z dogovorom z lokalnimi skupnostmi v okolici letališča omejujemo letenje nad naseljenimi kraji in predvsem v nočnem času.

Sistem je povezan tudi z radarskimi podatki, ki jih posreduje Kontrola zračnega prometa Slovenije, s katerimi identificiramo največje obremenjevalce okolja s hrupom. Kljub navedenemu moramo poudariti, da trenutno stanje sicer omogoča identifikacijo kršiteljev, po sprejetju ustrezne zakonodaje s tega področja v naši državi pa bo mogoče tudi izvajanje ukrepov (omejevanje letenja, zaračunavanje taks).

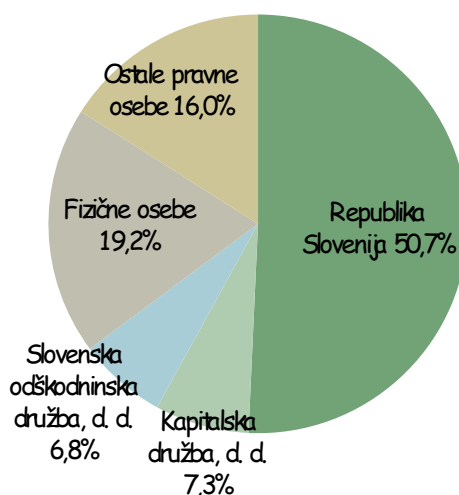
4 DELNICA AELG IN LASTNIŠTVO DRUŽBE

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 3.796.527 kosovnih delnic, ki so v celoti vplačane; 49 odstotkov vseh delnic (1.860.298 delnic) je prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico in so v lasti Republike Slovenije, 51 odstotkov (1.936.229 delnic) pa je navadnih, prosto prenosljivih kosovnih delnic, s katerimi se od leta 1997 naprej trguje na organiziranem trgu Ljubljanske borze (AELG).

Lastništvo družbe

Na dan 31. 12. 2009 je imela družba 9.028 delničarjev, kar je za 2,1 odstotka več kot na dan 31. 12. 2008. Za 0,8 odstotne točke se je povečal delež fizičnih oseb (na račun zmanjšanja deleža pravnih oseb), medtem ko med večjimi delničarji v letu 2009 glede na leto 2008 ni prišlo do sprememb.

Lastniška struktura na dan 31. 12. 2009

Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2009

	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)
Republika Slovenija	1.923.853	50,67
Kapitalska družba, d. d.	279.561	7,36
Slovenska odškodninska družba, d. d.	258.958	6,82
Zavarovalnica Triglav, d. d.	151.086	3,98
Publikum Trezor d. o. o.	101.233	2,67
KD Rastko, delniški vzajemni sklad	48.305	1,27
Triglav Vzajemni skladi - delniški	48.091	1,27
Abanka d. d.	46.650	1,23
KD Galileo, fleksibilna struktura	27.296	0,72
Kapitalska družba, d. d. - PPS	17.172	0,45

Deset največjih delničarjev družbe je imelo v lasti 2.902.205 delnic, kar predstavlja 76,44-odstotni delež v kapitalu družbe.

Tuji delničarji so imeli v svoji lasti 29.095 delnic (0,77-odstotni delež v kapitalu družbe).

Na dan 31. 12. 2009 sta bila med lastniki družbe tudi dva člana nadzornega sveta, medtem ko drugi člani nadzornega sveta in člana uprave na dan 31. 12. 2009 niso imeli delnic družbe v svoji lasti:

	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)
Drago Čotar	320	0.0084
Boštjan Domevščik	107	0.0028

Komuniciranje z delničarji in javnostmi

Za obveščenost vlagateljev smo nediskriminatorno, pošteno in ažurno skrbeli prek sistema obveščanja Ljubljanske borze SEOnet in na našem spletnem mestu v posebnem kotičku za vlagatelje.

Javnost smo obveščali v skladu z veljavno zakonodajo, pravili borze in strategijo komuniciranja družbe: ta vključuje določitev odgovornih oseb za komuniciranje z javnostmi, pretok in notranji nadzor nad cenovno občutljivimi informacijami v družbi (in sicer vse od njihovega nastanka do javne objave ter zagotavljanje varovanja poslovnih skrivnosti), opredelitev ključnih javnosti ter strategije komuniciranja in sodelovanja z njimi ter opredelitev vsebine in postopkov komuniciranja z javnostmi.

V sistemu SEOnet smo v letu 2009 imeli 22 javnih objav, kar je osem manj kot leto pred tem.

Vsem deležnikom Aerodroma Ljubljana smo v letu 2009 posredovali 27 sporočil za medije, organizirali ali soorganizirali pa smo 11 dogodkov, na katere so bili vabljeni tudi predstavniki medijev.

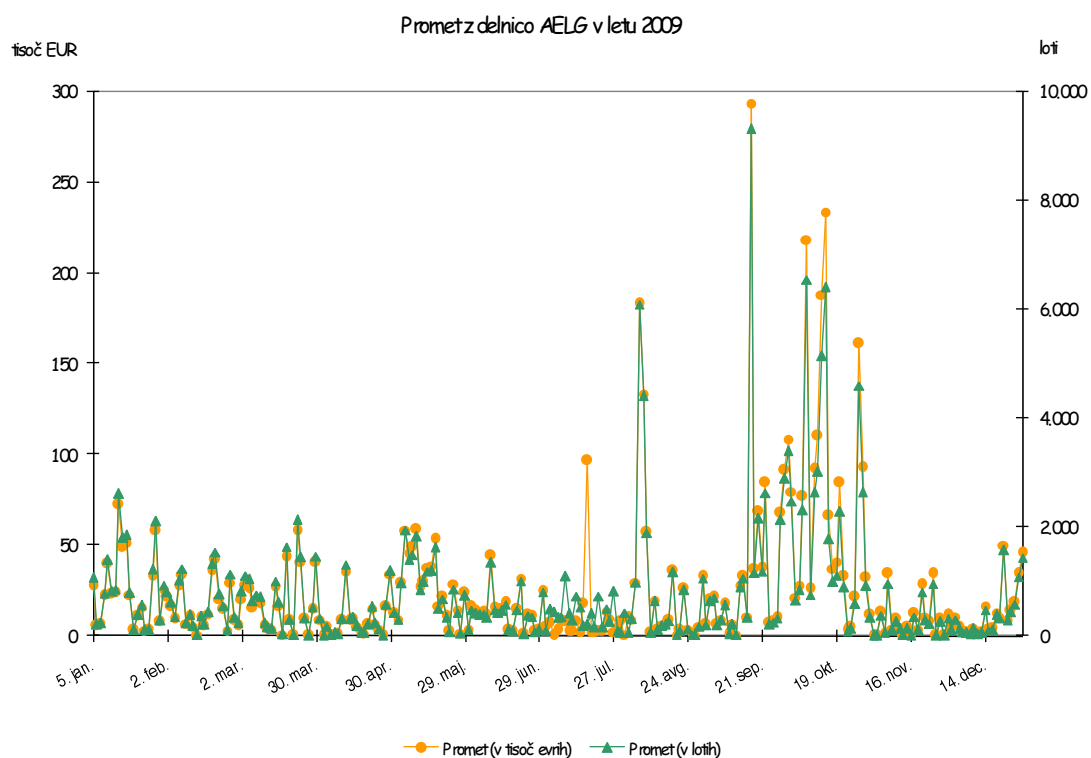
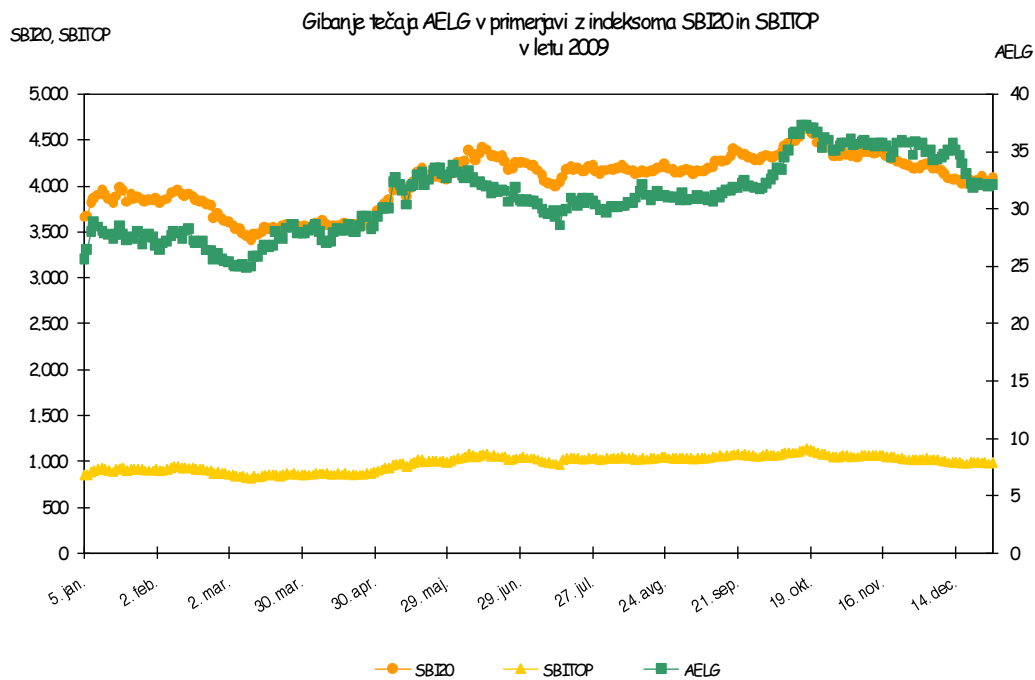
Vsebina teh objav omogoča vlagateljem, analitikom, medijem in drugim interesnim skupinam ocenjevanje poslovanja družbe, razumevanje naše dejavnosti in sedanjega ter prihodnjega sodelovanja.

Slovenski kapitalski trg in delnica AELG v letu 2009

V primerjavi z letom 2008, ko je delnica AELG na dan 31. 12. 2008 zdrsnila na 25 evrov, je v letu 2009 rasla nadpovprečno in tako imela tretjo najvišjo rast med delnicami prve in standardne kotacije (njena vrednost je porasla za 28 odstotkov na 32 evrov). V pozitivno smer so se gibal tudi tečaji delnic drugih slovenskih izdajateljev, kar se odraža v gibanju slovenskih borznih indeksov SBI20 in SBITOP; prvi je med letom 2009 pridobil 10,4, drugi pa 15,0 odstotka. Sicer pa so se spremenjene gospodarske razmere na Ljubljanski borzi odrazile predvsem v upadu prometa, ki ga je bilo v letu 2009 skupno za 904 milijone evrov, kar je 29,7 odstotka manj v primerjavi z letom 2008. Za 35,1 odstotka je nižje tudi skupno število opravljenih poslov, medtem ko se je tržna kapitalizacija na dan 31. 12. 2009 (znašala je 19.668 milijonov evrov) v primerjavi s stanjem na zadnji dan leta 2008 povečala za 25,9 odstotka.

Z delnico AELG je bilo v letu 2009 opravljenega za 6,1 milijona evrov prometa, kar predstavlja 0,7 odstotka vsega prometa Ljubljanske borze. Tržna kapitalizacija je ob enotnem tečaju 32 evrov na dan 31. 12. 2009 znašala 62,0 milijonov evrov, kar zavzema 0,3 odstotka celotne tržne kapitalizacije na Ljubljanski borzi. Povprečni enotni tečaj je v letu 2009 znašal 30,85 evra, medtem ko je najvišjo vrednost delnica dosegla 16. oktobra 2009 (37,14 evra), najvišji promet pa 16. septembra 2009 (293,7 tisoč evrov).

Gibanje in promet z delnico AELG na Ljubljanski borzi

Pomembnejši podatki o delnici AELG

	2009	2008	Indeks 09/08
Tržna kapitalizacija na dan 31. 12.* - v tisoč evrih	61.959	48.406	128,0
Promet - v tisoč evrih	6.110	17.788	34,3
Na nižji enotni tečaj - v evrih	24,79	24,22	102,4
Na višji enotni tečaj - v evrih	37,14	149,83	24,8
Povprečni enotni tečaj - v evrih	30,85	85,29	36,2
Tržna cena na dan 31. 12. - v evrih	32,00	25,00	128,0
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. - v evrih (kapital / število vseh izdanih delnic)	31,54	30,58	103,1
Razmerje med tržno in knjigovodsko vrednostjo delnice na dan 31. 12.	1,01	0,82	123,6
Osnovni čisti dobiček na delnico - v evrih (čisti poslovni izid navadnih delničarjev / povprečno število navadnih kosovnih delnic)	2,64	5,67	46,5
Popravljeni čisti dobiček na delnico - v evrih (čisti poslovni izid / povprečno število vseh delnic)**	1,61	3,10	51,8
Vseobsegajoči donos na delnico (celotni vseobsegajoči donos v obdobju / število vseh izdanih delnic)	1,38	2,65	52,2
Število delničarjev na dan 31. 12.	9.028	8.842	102,1
Število izdanih delnic	3.796.527	3.796.527	100,0
- prednostne participativne kosovne delnice	1.860.298	1.860.298	100,0
- navadne kosovne delnice, ki kotirajo na borzi	1.936.229	1.936.229	100,0

* Upoštevane so navadne kosovne delnice, ki kotirajo na borzi.

** Pri izračunu so upoštevane vse delnice.

Delnica AELG je sestavni del slovenskega in osmih mednarodnih borznih indeksov, in sicer:

- SBI20 na Ljubljanski borzi (1,36-odstotni delež indeksa),
- CECE MID CAP Index na Dunajski borzi (1,74-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx Sub Balkan 30 Index (1,0232-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx Sub Balkan TMI Index (0,6063-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx Balkan TMI ex Greece & Turkey Index (0,5006-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx Eastern Europe TMI Small Index (0,2007-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx EU Enlarged TMI Index (0,0719-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx Balkan TMI Index (0,0522-odstotni delež indeksa),
- Dow Jones Stoxx Eastern Europe TMI Index (0,0150-odstotni delež indeksa).

Dividendna politika

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je v okviru strategije razvoja do leta 2015 kot enega najpomembnejših ciljev sprejela kapitalsko politiko, ki temelji na dolgoročnem maksimiranju vrednosti družbe in s tem donosov delničarjev.

Skladno s postavljeno dividendno politiko družba razporeja ustvarjeni dobiček na del, ki ga (skladno s statutom družbe) reinvestira, in na del, ki se skladno z odločitvijo skupščine nameni za izplačilo dividend.

Pregled dividend v obdobju 2002-2009

Leto	Navadne kosovne delnice	v evrih	
		Prednostne participativne	kosovne delnice
2002	0.87	1.23	
2003	0.93	1.41	
2004	1.00	1.00	
2005	1.11	1.11	
2006	1.10	1.10	
2007	1.10	1.10	
2008	0.43	0.43	
2009	*0.43	*0.54	

*Predlog, ki bo predmet obravnave in sprejema na skupščini, predvidoma v drugi polovici junija 2010.

Zaradi zaostritve gospodarskih razmer v letu 2008 in predvsem glede na visoke načrtovane naložbe je bila za leto 2008 lastnikom navadnih in prednostnih participativnih kosovnih delnic izplačana dividenda v višini 0,43 evra bruto na delnico.

Predlagana dividenda za leto 2009 znaša 0,43 evra bruto na navadno kosovno delnico. Dividenda za prednostno participativno kosovno delnico je sestavljena iz fiksnega in variabilnega dela in je izračunana skladno z 8. členom statuta družbe.

Predlagana višina dividende odraža prepričanje vodstva družbe, da je izvedba načrtovanih naložb v infrastrukturne in druge objekte vitalnega pomena za nadaljnji razvoj družbe, za kakovostno opravljanje storitev ter zagotovitev zadovoljivega nivoja varnosti (kar bo zagotovilo povečevanje vrednosti družbe in izboljšanje njenega konkurenčnega položaja v prihodnje).

RAČUNOVODSKO POROČILO

1 IZJAVA UPRAVE

Izjava uprave je v uvodnem delu letnega poročila na strani št. 5.

2 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastnikom družbe Aerodrom Ljubljana, d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe Aerodrom Ljubljana d.d. (v nadaljevanju 'Družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na eno ali več družb članic švicarskega združenja Deloitte Touche Tohmatsu, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Mnenje

Po našem mnenju so nekonsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteni predstavitev finančnega stanja Družbe na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU.

Pojasnjevalni odstavek

Kot je razkrito v pojasnilu 5.1.2, ki se nanaša na zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije in na katerih Družba opravlja osnovno letališko dejavnost ima Družba na delu teh zemljišč ustanovljeno stavbno pravico, vendar pa z Republiko Slovenijo nima urejenega pogodbenega razmerja o stavbni pravici ali zakupu zemljišč. Zaradi omenjenih dejstev Družba v računovodskih izkazih ne izkazuje osnovnih sredstev ali neopredmetenih sredstev, ki bi izhajala iz ustreznega pogodbenega razmerja. Družba v računovodskih izkazih tudi ne izkazuje nobenih obveznosti, ki bi lahko izhajale iz urejenega pogodbenega razmerja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo družbe. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

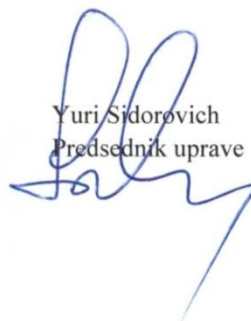
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenca revizorka

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Ljubljana, 15. marec 2010

3 RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 BILANCA STANJA

	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
v evrih			
SREDSTVA		128.071.992	124.045.257
Dolgoročna sredstva		106.026.457	103.335.596
Neopredmetna sredstva	5.1.1	985.934	852.806
Nepremičnine, naprave in oprema	5.1.2	85.768.470	77.673.727
Naložbe v pridružene družbe	5.1.3	0	1.251.878
Dolgoročne finančne naložbe	5.1.4	18.757.161	23.418.063
Odložene terjatve za davek	5.1.5	514.892	139.122
Kratkoročna sredstva -skupaj		22.045.535	20.709.661
Kratkoročna sredstva brez aktivnih časovnih razmejitev		21.788.765	20.688.411
Zaloge		286.303	266.846
Kratkoročne finančne naložbe	5.1.6	13.116.611	13.340.726
Kratkoročne poslovne terjatve	5.1.7	8.099.818	6.582.043
Denarna sredstva		286.033	498.796
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve		256.770	21.250
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		128.071.992	124.045.257
Kapital	5.1.8	119.729.370	116.106.371
Vpoklicani kapital		15.842.626	15.842.626
Kapitalske rezerve		24.287.659	24.287.659
Rezerve iz dobička		70.591.632	63.795.736
Presežek iz prevrednotenja		5.952.882	6.806.518
Zadržani čist dobiček		3.054.571	5.373.832
Dolgoročne obveznosti -skupaj		3.263.820	3.643.111
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	5.1.9	1.451.984	1.613.137
Rezervacije za jubilejne nagrade, odpravnine		750.215	698.757
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		701.769	914.380
Dolgoročne obveznosti		1.811.836	2.029.974
Dolgoročne poslovne obveznosti		323.616	328.345
Odložene obveznosti za davek	5.1.10	1.488.220	1.701.629
Kratkoročne obveznosti -skupaj	5.1.11	5.078.802	4.295.775
Kratkoročne obveznosti		4.904.518	3.951.653
Kratkoročne poslovne obveznosti		4.904.518	3.951.653
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve		174.284	344.122

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

		v evrih	
	Pojasnila	1 -12. 2009	1 -12. 2008
Poslovni prihodki		33.976.290	39.952.575
Prihodki od prodaje	5.2.1	33.470.541	38.623.232
Druzi poslovni prihodki	5.2.2	505.749	1.329.343
Poslovni odhodki		26.483.717	26.845.040
Stroški materiala in storitev		8.066.978	8.385.690
Stroški materiala		1.640.420	1.746.094
Stroški storitev	5.2.3	6.426.558	6.639.596
Stroški dela	5.2.4	11.134.855	12.074.803
Amortizacija	5.2.5	6.258.016	6.141.052
Druzi poslovni odhodki	5.2.6	1.023.868	243.495
Poslovni izid iz poslovanja		7.492.573	13.107.535
Neto finančni prihodki/odhodki		172.345	1.839.292
Finančni prihodki	5.2.7	1.468.997	1.883.584
Finančni odhodki	5.2.7	1.296.652	44.292
Poslovni izid pred obdavčitvijo		7.664.918	14.946.827
Davek iz dobička	5.2.8	1.931.545	3.548.659
Odloženi davki	5.2.8	-375.769	-389.076
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		6.109.142	11.787.244
Druzi vseobsegajoči donos	5.2.9	-853.636	-1.716.119
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		5.255.506	10.071.125
Osnovni čist dobiček na delnico		2,64	5,67
Popravljeni čist dobiček na delnico		1,61	3,10
Vseobsegajoči donos na delnico		1,38	2,65

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3 IZKAZ DENARNIH TOKOV

	v evrih	
	2009	2008
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	5.733.373	11.398.167
Poslovni izid pred obdavčitvijo	7.664.918	14.946.827
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-1.931.545	-3.548.660
Prilogaoditve za	6.695.022	3.154.066
Amortizacijo opredmetenih ter neopredmetenih osnovnih sredstev	6.258.016	6.141.052
Dobiček / izguba pri odtujitvi opredmetenih ter neopredmetenih osnovnih sredstev	65.379	-506.500
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	640.749	0
Oblikovanje in odprava rezervacij	-99.907	-668.853
Prihodki iz naložbenja	-1.441.892	-1.808.858
Odhodki iz naložbenja	1.272.677	27.767
Denarni tok iz poslovanja pred ai bljivim kapitalom	12.428.395	14.552.233
Spremembe čistih obratnih sredstev poslovnih postavk bilance stanja	-1.696.448	-4.203.541
Začetne manjkončne poslovne terjatve	-2.158.523	-1.094.704
Začetne manjkončne aktivne časovne razmejitve	-235.520	-10.970
Začetne manjkončne zaloge	-19.457	29.938
Končni manjzačetni poslovni dolgovi	948.136	-3.056.239
Končne manjzačetne pasivne časovne razmejitve	-231.084	-71.566
Prebitek prejemkov pri poslovanju	10.731.947	10.348.692
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejemki pri naložbenju	44.282.437	40.300.734
Prejemki od obresti in deležev v dobičku, od naložbenja	1.562.585	2.019.695
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	332	200.760
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	56.618	960.031
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	2.442.562	2.499.880
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	40.220.340	34.620.368
Izdatki pri naložbenju	-53.594.640	-46.110.645
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-229.749	-519.039
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-14.378.467	-8.614.841
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-647.334	-706.928
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-38.339.090	-36.269.837
Prebitek izdatkov pri naložbenju	-9.312.203	-5.809.911
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki pri financiranju	0	0
Izdatki pri financiranju	-1.632.507	-4.256.234
Izdatki za izplačila dividend	-1.632.507	-4.256.234
Prebitek izdatkov pri financiranju	-1.632.507	-4.256.234
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	286.033	498.796
Denarni izid v obdobju	-212.763	282.547
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	498.796	216.249

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

	v evrih								
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupni kapital
1.1.2008	15.842.626	24.287.659	4.013.029	10.999.505	39.945.290	8.522.638	6.680.735	0	110.291.482
Vnos vseobsegajočega donosa v obdobju	0	0	0	0	0	-1.716.120	0	11.787.243	10.071.123
Razporeditev čistega dobička po sklepu uprave	0	0	0	1.039.580	5.373.831	0	0	-6.413.411	0
Razporeditev bilančnega dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	2.424.501	0	-2.424.501	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-4.176.179	0	-4.176.179
Razdelitev za nagrade članom nadzornega sveta	0	0	0	0	0	0	-80.055	0	-80.055
31.12.2008	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	47.743.622	6.806.518	0	5.373.832	116.106.371
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta	0	0	0	0	0	0	5.373.832	-5.373.832	0
Vnos vseobsegajočega donosa v obdobju	0	0	0	0	0	-853.636	0	6.109.142	5.255.506
Razporeditev čistega dobička po sklepu uprave	0	0	0	0	3.054.571	0	0	-3.054.571	0
Razporeditev bilančnega dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	3.741.325	0	-3.741.325	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-1.632.507	0	-1.632.507
31.12.2009	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	54.539.518	5.952.882	0	3.054.571	119.729.370

Po jasnila računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4 POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE

4.1 POROČAJOČA DRUŽBA

Aerodrom Ljubljana, d. d., (v nadaljevanju družba) je registrirana pravna oseba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Zgornji Brnik 130a, 4210 Brnik - aerodrom.

Na 9. seji skupščine delničarjev 30. junija 2005 je bil sprejet sklep, da bo družba v obdobju naslednjih petih let od 1. januarja 2006 naprej sestavljala računovodske izkaze in poročila iz prvega odstavka 60. člena ZGD-1 v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP).

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 15. marca 2010.

4.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV IZKAZOV

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi za leti 2009 in 2008 so sestavljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija. Uporabljene so računovodske in poročevalske zahteve MSRP, zahteve ZGD ter notranja pravila družbe.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena po poštenu vrednosti.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju pri posameznih kategorijah.

Funkcijska in predstavitvena valuta

S 1. januarjem 2007 je bila uvedena uradna valuta evro, zato so vsi računovodski izkazi in računovodske informacije sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe.

Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi, in za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo pri procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih točkah:

- Računovodsko poročilo: točka 4.3 v delu, kjer so opisane rezervacije, in točka 5.1.9 (rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve),
- Poslovno poročilo: točka 3.7.2 – Finančna tveganja (kvantitativni podatki so podani v pojasnilih k računovodskim izkazom ob posameznih terjatvah in obveznostih).

4.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Uporabljene računovodske usmeritve, narava in stopnja pomembnosti so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in so vključene tudi v številčne in opisne informacije.

Računovodske usmeritve, navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v priloženih računovodskih izkazih.

Naložba v pridruženo družbo

V družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., 30,46-odstotni lastnik. Med družbama ni pomembnih poslov, prav tako ne prihaja do izmenjavanja vodilnega osebja in zagotavljanja strokovnih informacij ali znanj. Vpliv družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., je definiran z določili družbene pogodbe in je sorazmeren lastniškemu deležu, ki ga ima družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o.

Glede na navedeno družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., nima prevladujočega niti pomembnega vpliva, zato je naložba vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne slabitve.

Tuja valuta

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (ECB) na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v evre po veljavnem referenčnem tečaju ECB. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nedenarne postavke in obveznosti, ki so izmerjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo po menjalnem tečaju na dan posla.

Finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital (delnice in deleže), dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti, povečani za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva ali obveznosti. Po začetnem pripoznanju se neizpeljani finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Finančni instrument se pripozna, če družba postane stranka pogodbenih določil instrumenta.

Pripoznanje finančnih sredstev se odpravi, ko pogodbene pravice družbe do denarnih tokov potečejo ali če družba finančno sredstvo, vključno z obvladovanjem, ali vsa tveganja in koristi sredstva prenese na drugo stranko. Nakupi in prodaje, opravljene redno oziroma običajno, se obračunavajo na dan plačila, to je datum, ko družba sredstvo prejme ali odtuji.

Pripoznanje finančnih obveznosti se odpravi, ko pogodbene obveznosti družbe potečejo, prenehajo ali se prekinejo.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v alineji Finančni prihodki in finančni odhodki.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Naložbe družbe v kapital (delnice in deleži) ter dolžniški vrednostni papirji so razvrščeni kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene:

- po pošteni vrednosti,
- po nabavni vrednosti, če zanesljive poštene vrednosti naložbe ni mogoče izmeriti.

Spremenbe poštene vrednosti finančnih sredstev po prvi alineji so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje odpravi (prodaja oziroma unovčenje), se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v izkaz poslovnega izida (med finančne prihodke oziroma odhodke). Izgube zaradi oslabitve (glej alinejo Oslabitev sredstev) ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo (glej alinejo Tuja valuta) so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Dana in prejeta posojila

Dana in prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkazujejo po njihovi pošteni vrednosti, zmanjšani za pripadajoče stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila izkazujejo po odplačni vrednosti, pri čemer se morebitne razlike med izvirno in odplačno vrednostjo izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju odplačevanja posojila, uporabi se metoda efektivne obrestne mere.

Drugo

Drugi neizpeljani finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izpeljani finančni instrumenti

Družba ne uporablja izpeljanih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji. Prav tako ne hrani ali izdaja izpeljanih finančnih instrumentov za namene trgovanja.

Nepremičnine, naprave in oprema

Pripoznanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezne nepremičnine, naprave in oprema.

V skladu z MSRP 40 je bila izvedena presoja, ali katera od nepremičnin družbe morda spada med naložbene nepremičnine. Ugotovljeno je bilo, da so vse nepremičnine lastniško uporabljene oziroma ne izpolnjujejo zahtevanih kriterijev in se zato ne obravnavajo kot naložbene nepremičnine.

Poznejši stroški

Pozneje nastali stroški v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi se izkazujejo kot stroški vzdrževanja ali povečanje nabavne vrednosti sredstva, če njihova vrednost povečuje prihodnje ekonomske koristi. Kot povečanje nabavne vrednosti nepremičnin, naprav in opreme se prizna tudi zamenjava posameznih delov, če so pri tem izpolnjena sodila za pripoznavanje. Za knjigovodsko vrednost delov, ki so zamenjani, se pripoznanje odpravi.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsake posamezne nepremičnine, naprave in opreme. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocene dobe koristnosti sredstev so naslednje:

Gradbeni objekti (s sestavnimi deli)	20-40 let
Računalniška oprema	2-5 let
Motorna vozila	4-12 let
Druge naprave in oprema	5-20 let

Amortizirljivi znesek sredstva se določi po odštetju preostale vrednosti. Ocenjujemo, da preostala vrednost nepremičnin, naprav in opreme po končani dobi koristnosti ne predstavlja bistvenega deleža sredstva, zato je ne pripoznamo. Ta se pregleda ob koncu vsakega poslovnega leta, in če so pričakovanja drugačna od prejšnjih ocen, se sprememba obravnava kot sprememba računovodskih ocen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva družbe so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Poznejši stroški

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le, kadar povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, razen če so te dobe nedoločene. Amortizacija neopredmetenih sredstev z določenimi dobami koristnosti se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za licence in programsko opremo so od pet do deset let.

Na dan bilance stanja družba preizkusi, ali gre za oslabitev neopredmetenega sredstva z nedoločeno dobo koristnosti.

Zaloge

Med zalogami izkazujemo zaloge materiala za vzdrževanje in zaloge materiala, ki se uporablja pri opravljanju storitev.

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, povečana za uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve, in neposredni stroški nabave, zmanjšana za dobljene popuste. Za vrednotenje porabe zalog se uporablja metoda tehtanih povprečnih cen.

Oslabitev sredstev

Če je zmanjšanje poštene vrednosti finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v kapitalu, in obstajajo nepristranski dokazi, da je sredstvo oslabljeno, je treba nabrano izgubo, pripoznano neposredno v kapitalu, odstraniti iz kapitala in jo pripoznati v poslovnem izidu, čeprav pri finančnem sredstvu ni bilo odpravljen pripoznanje. Znesek nabrane izgube, ki se odstrani iz kapitala in se pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabitve takega finančnega sredstva, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Družba na datum poročanja preveri knjigovodske vrednosti sredstev, razen odloženih terjatev za davek, in sicer zato, da oceni, ali obstaja kako znamenje oslabitve sredstev. Če taki znaki obstajajo, je treba oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna, kadar njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Če družba posluje z dobičkom in v okviru poslovnih načrtov, ni razlogov za oslabitev.

Terjatve se zaradi oslabitve prevrednotijo, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo pošteno vrednost, to je udenarljivo vrednost. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, se štejejo za dvomljive, če se je zaradi njih začel sodni postopek, pa za sporne. Pri oblikovanju popravkov vrednosti terjatev presojava izterljivost vsake posamezne terjatve. Za znesek oblikovanih popravkov vrednosti pripoznamo poslovne odhodke.

Zaloge se oslabijo, če izkazana knjigovodska vrednost presega njihovo tržno vrednost. S tržno vrednostjo je mišljena nadomestitvena vrednost, razen če je ta večja od čiste iztržljive vrednosti (v takem primeru se šteje za tržno vrednost čista iztržljiva vrednost). Za zmanjšanje vrednosti zalog zaradi oslabitve pripoznamo poslovne odhodke.

Izračun nadomestljive vrednosti

Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti in terjatev, izkazanih po odplačni vrednosti, se izračuna kot sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih z uporabo izvirne veljavne obrestne mere (to je veljavne obrestne mere, izračunane pri začetnem pripoznanju teh sredstev). Kratkoročne terjatve se ne diskontirajo.

Nadomestljiva vrednost drugih sredstev je njihova poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, oziroma vrednost pri uporabi, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Pri sredstvih, ki v glavnem ne ustvarjajo neodvisnih finančnih pritokov, se določi nadomestljiva vrednost za denar in ustvarjajočo enoto, ki ji sredstvo pripada.

Odprava izgube zaradi oslabitve

Pri finančnih naložbah v posesti do zapadlosti ali terjatah, izkazanih po odplačni vrednosti, se izguba zaradi oslabitve sredstev odpravi, če je naknadno povečanje nadomestljive vrednosti sredstva mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve.

Izgube zaradi oslabitve finančne naložbe v kapitalski instrument, razvrščene kot na razpolago za prodajo, se ne odpravijo prek poslovnega izida. Če se poštena vrednost dolgovnega instrumenta, razvrščenega kot na razpolago za prodajo, poveča in je mogoče povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu, je treba izgubo zaradi oslabitve odpraviti in znesek odprave pripoznati v poslovnem izidu.

Izgube zaradi oslabitve, pripoznane pri drugih sredstvih, je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljivih vrednosti sredstev.

Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celoten kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati. Sestavljajo ga osnovni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, zadržani čisti dobiček, ki je sestavljen iz prenesenega čistega dobička prejšnjih let in iz čistega dobička ali izgube tekočega leta, in presežek iz prevrednotenja. Osnovni kapital družbe je razdeljen na navadne (imenske prostoprenosljive) kosovne delnice in prednostne participativne kosovne delnice.

Dividende

Dividende se pripoznajo kot obveznost v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Rezervacije

Družba v bilanci stanja izkaže rezervacije, če ima zaradi preteklega dogodka sedanjo pravno ali posredno obvezo in če obstaja verjetnost, da bo za poravnavo te obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Kjer je učinek časovne vrednosti denarja bistven, se znesek rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po diskontni stopnji pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe cene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Drugih pokojninskih obveznosti družba nima.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega tako, da se upoštevajo stroški odpravnine ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. V izračunu je upoštevana rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, v višini 3,5 odstotka letno (gre za predpostavko, da se bodo osnove spreminjale s predpostavljeno rastjo povprečne plače v Republiki Sloveniji, saj ne poznamo dejanskih namenov zakonodajalca glede zneskov navedene uredbe). Upoštevana je bila načrtovana fluktuacija v družbi ter predvidena rast plač v družbi. Izbrana diskontna obrestna mera znaša 5,40 odstotka letno, kolikor je ob koncu decembra 2009 znašala donosnost 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravil potrjeni aktuar.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene prihodke.

Med dolgoročno odložene prihodke se uvrščajo tudi donacije, prejete za pridobitev osnovnih sredstev. Namenjene so pokrivanju stroškov amortizacije teh sredstev in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke.

Kratkoročne časovne razmejitve

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje kratkoročno nezaračunane prihodke in kratkoročno odložene stroške.

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje kratkoročno odložene prihodke in obveznost do zaposlenih iz naslova neizkoriščenega dopusta. Višina te obveznosti je ugotovljena na podlagi izračuna za vsakega posameznega zaposlenega.

Prihodki

Izkaz poslovnega izida je izkazan po različici I, kjer se poslovni izid ugotavlja stopenjsko.

Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so storitve opravljene. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in

jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila z njim povezanih stroškov.

Državne podpore

Državne podpore se na začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki (dolgoročne pasivne časovne razmejitev), ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo podjetje podpore prejelo in da bo izpolnilo pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih te nadomestile. Državne podpore, povezane s sredstvi, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti zadevnega sredstva.

Odhodki

Stroški se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih skladno z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti, prihodke od dividend, kapitalski dobiček od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev ter pozitivne tečajne razlike, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Prihodki iz obresti od finančnih naložb se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od zamudnih obresti se pripoznajo ob njihovem plačilu. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo negativne tečajne razlike, kapitalske izgube od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev ter odhodke iz naslova provizije bankam za upravljanje finančnih sredstev. Stroški obresti se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu, in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti ter njihovo davčno vrednostjo. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povrnitve oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna samo v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Čisti dobiček na delnico (EPS)

Osnovni čisti dobiček na delnico je razmerje med čistim poslovnim izidom, ki pripada navadnim delničarjem (števec) in tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih kosovnih delnic (imenovalec).

Čisti poslovni izid, ki pripada navadnim delničarjem, je izračunan tako, da čisti poslovni izid obračunskega obdobja zmanjšamo za znesek dividend (fiksni in variabilni del), namenjenih za izplačilo lastnikom prednostnih participativnih kosovnih delnic.

Pri izračunu popravljenega čistega dobička na delnico izhajamo iz osnovnega čistega dobička na delnico, pri čemer se dobiček, ki se nanaša na navadne delnice in tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih kosovnih delnic, prilagodi za učinke vseh popravljalnih možnosti (potencialnih) navadnih kosovnih delnic. Navedeno pomeni, da se čisti poslovni izid navadnih delničarjev (števec) poveča za izplačilo dividend lastnikom možnostnih navadnih kosovnih delnic, imenovalec pa za tehtano povprečno število možnostnih navadnih kosovnih delnic.

Možnostna (potencialna) navadna delnica je finančni instrument ali druga pogodba, ki lahko daje imetniku pravico do navadnih kosovnih delnic. Možnostne navadne delnice se obravnavajo kot popravljalne takrat, ko bi njihova zamenjava za navadne kosovne delnice zmanjšala čisti dobiček na delnico.

Poročanje po poslovnih odsekih

Družba spremlja prihodke in odhodke po poslovnih odsekih. Odsek je sestavni del družbe, ki opravlja poslovne dejavnosti in iz tega naslova pridobiva prihodke in ima z njimi stroške. Med posameznimi odseki ne prihaja do bistvenih razlik z vidika tveganj, ki so podrobno opisana v točki 3.7.

Družba ima naslednje poslovne odseke: letališke dejavnosti, zemeljska oskrba in komercialne dejavnosti.

Stroški in prihodki posameznega odseka vsebujejo postavke, ki jih je mogoče pripisati neposredno odseku, in tudi tiste, ki jih je mogoče utemeljeno razporediti na odsek.

Prihodki in stroški postavke drugo zajemajo prihodke in stroške tistih dejavnosti, ki imajo v strukturi celotnih prihodkov manj kot 10-odstotni delež.

V družbi vodstvenim delavcem, ki sprejemajo poslovne odločitve, ne poročamo o sredstvih in tudi ne o obveznostih po poslovnih odsekih. Za sredstva in obveznosti po odsekih tudi niso na voljo ločeni finančni podatki. Pri poročanju po poslovnih odsekih v skladu z MSRP 8 uporabljamo dopolnitev tega standarda iz aprila 2009, ki sicer začne veljati 1. 1. 2010, vendar je njena predhodna uporaba dovoljena. Tako, izključno za potrebe razkritja po tem MSRP, obveznosti na poslovne odseke razporejamo v sorazmerju z ustvarjenimi poslovnimi prihodki.

Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati

Pri izdelavi računovodskih izkazov za poslovno leto 2009 niso bili upoštevani novi standardi in pojasnila, ki z dnem 31. 12. 2009 še niso začeli veljati, ali pa njihova uporaba v letu 2009 ni bila obvezna:

- MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2010 ali pozneje).

Spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze, ker družba že uporablja mednarodne standarde.

- MSRP 3 Poslovne združitve (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2009 ali pozneje).

Spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze družbe, saj družba nima v načrtu poslovnih združitvev.

- MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2009 ali pozneje).

Na računovodske izkaze družbe dopolnila ne bodo vplivala, saj družba ne izdeluje konsolidiranih računovodskih izkazov.

- Dopolnilo k MRS 32 Finančni instrumenti: predstavljanje - obračunavanje izdaje delniških pravic (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali pozneje).
Družba ocenjuje, da ta dopolnila ne bodo vplivala na njene računovodske izkaze.
- Dopolnilo k MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje - postavke, ki izpolnjujejo pogoje za varovanje pred tveganjem (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2009 ali pozneje).
Družba ne uporablja instrumentov za varovanje pred tveganjem, zato to dopolnilo ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze.
- OPMSRP 12 Dogovori o koncesiji storitev (velja za letna obdobja, ki se začnejo 30. marca 2009 ali pozneje).
Družba ne pričakuje, da bo to pojasnilo vplivalo na njeno poslovanje.
- OPMSRP 15 Dogovori o izgradnji nepremičnin (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2010 ali pozneje).
Ta pojasnila za družbo niso pomembna, ker ne gradi nepremičnin za prodajo.
- OPMSRP 16 Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2009 ali pozneje).
Na računovodske izkaze družbe dopolnila ne bodo vplivala, saj družba ne izdeluje konsolidiranih računovodskih izkazov in tudi nima finančnih naložb v podjetja v tujini.
- OPMSRP 17 Razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. novembra 2009 ali pozneje).
Učinka teh sprememb ni mogoče oceniti, saj gre za bodoče dividende, ki jih bo potrdila skupščina družbe.
- OPMSRP 18 Prenosi sredstev od odjemalcev (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. novembra 2009 ali pozneje).
Družba ne pričakuje, da bodo ta pojasnila vplivala na njeno poslovanje.

MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija, se trenutno ne razlikujejo bistveno od tistih, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde, razen naslednjih standardov in pojasnil, ki na dan 31. 12. 2009 niso bili potrjeni za uporabo:

- MSRP 9 Finančni instrumenti (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje).
- MRS 24 Razkrivanje povezanih strank - poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlogo, in razlaga opredelitve povezane stranke (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali pozneje).
- MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja - dodatne izjeme pri prvi uporabi (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2010 ali pozneje).
- MSRP 2 Plačila na podlagi delnic - z denarjem poravnane plačilne transakcije z delnicami v skupini (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2010 ali pozneje).
- OPMSRP 14 in MRS 19 – Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti – vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali pozneje).
- OPMSRP 19 Izbris obveznosti s kapitalskimi instrumenti (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2010 ali pozneje).

Družba ocenjuje, da sprejetje teh standardov in pojasnil ne bo bistveno vplivalo na računovodske izkaze v obdobju začetne uporabe.

5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

5.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

5.1.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

	Licence programska oprema	Premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	Skupaj
v evrih					
NABAVNA VREDNOST					
1. 1. 2009	1.036.458	320.365	96.446	0	1.453.269
Pridobitve	0	0	229.029	720	229.749
Aktiviranje	319.375	0	-319.375	0	0
Odtužitve	0	0	0	332	332
31. 12. 2009	1.355.833	320.365	6.100	388	1.682.686
POPRAVEK VREDNOSTI					
1. 1. 2009	597.793	2.670	0	0	600.463
Amortizacija	85.612	10.677	0	0	96.289
Odtužitve	0	0	0	0	0
31. 12. 2009	683.405	13.347	0	0	696.752
NEODPISANA VREDNOST					
1. 1. 2009	438.665	317.695	96.446	0	852.806
31. 12. 2009	672.428	307.018	6.100	388	985.934
NABAVNA VREDNOST					
1. 1. 2008	756.940	212.257	177.290	0	1.146.487
Pridobitve	0	0	519.039	0	519.039
Aktiviranje	279.518	320.365	-599.883	0	0
Odtužitve	0	212.257	0	0	212.257
31. 12. 2008	1.036.458	320.365	96.446	0	1.453.269
POPRAVEK VREDNOSTI					
1. 1. 2008	519.936	8.844	0	0	528.780
Amortizacija	77.857	5.323	0	0	83.180
Odtužitve	0	-11.497	0	0	-11.497
31. 12. 2008	597.793	2.670	0	0	600.463
NEODPISANA VREDNOST					
1. 1. 2008	237.004	203.413	177.290	0	617.707
31. 12. 2008	438.665	317.695	96.446	0	852.806

5.1.2 Nepremičnine, naprave in oprema

	2009	2008
v evrih		
Nepremičnine, naprave in oprema		
Zemljišča	14.353.858	11.851.586
Zaradbe	48.532.730	43.763.098
Naprave in oprema	14.911.988	15.590.353
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	7.969.894	6.468.690
Skupaj	85.768.470	77.673.727

v evrih

	Zemljišča	Objekti	Oprema	Oprema izven uporabe	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Predujni	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
1. 1. 2009	11.851.586	98.636.839	41.733.964	1.107.266	6.468.690	0	159.798.345
Pridobitve	0	-26.194	26.194	0	14.378.467	0	14.378.467
Aktiviranje	2.510.454	7.591.700	2.775.109	0	-12.877.263	0	0
Prenosi med sredstvi	0	0	-41.408	41.408	0	0	0
Odturitev	-8.182	-5.732.483	-1.047.927	-968.385	0	0	-7.756.977
31. 12. 2009	14.353.858	100.469.862	43.445.932	180.289	7.969.894	0	166.419.835
POPRAVEK VREDNOSTI							
1. 1. 2009	0	54.873.741	26.150.937	1.099.940	0	0	82.124.618
Prenosi med sredstvi	0	-65	-41.343	41.408	0	0	0
Odturitev	0	-5.627.940	-1.045.980	-961.059	0	0	-7.634.979
Amortizacija	0	2.691.396	3.470.330	0	0	0	6.161.726
31. 12. 2009	0	51.937.132	28.533.944	180.289	0	0	80.651.365
NEODPISANA VREDNOST							
1. 1. 2009	11.851.586	43.763.098	15.583.027	7.326	6.468.690	0	77.673.727
31. 12. 2009	14.353.858	48.532.730	14.911.988	0	7.969.894	0	85.768.470
NABAVNA VREDNOST							
1. 1. 2008	11.091.350	94.663.285	38.799.936	655.766	8.787.022	204.377	154.201.736
Pridobitve	0	0	0	0	8.819.218	-204.377	8.614.841
Aktiviranje	790.636	6.122.182	4.224.732	0	-11.137.550	0	0
Prenosi med sredstvi	0	0	-1.051.013	1.051.013	0	0	0
Odturitev	-30.400	-2.148.628	-239.691	-599.513	0	0	-3.018.232
31. 12. 2008	11.851.586	98.636.839	41.733.964	1.107.266	6.468.690	0	159.798.345
POPRAVEK VREDNOSTI							
1. 1. 2008	0	53.968.508	24.007.173	655.766	0	0	78.631.447
Prenosi med sredstvi	0	0	-1.043.575	1.043.575	0	0	0
Odturitev	0	-1.733.841	-231.460	-599.401	0	0	-2.564.702
Amortizacija	0	2.639.074	3.418.799	0	0	0	6.057.873
31. 12. 2008	0	54.873.741	26.150.937	1.099.940	0	0	82.124.618
NEODPISANA VREDNOST							
1. 1. 2008	11.091.350	40.694.777	14.792.763	0	8.787.022	204.377	75.570.289
31. 12. 2008	11.851.586	43.763.098	15.583.027	7.326	6.468.690	0	77.673.727

Opredmetena osnovna sredstva, ki jih družba izkazuje na dan 31. 12. 2009, so prosta bremen.

Zemljišča

Družba je na dan 31. decembra 2009 lastnica 35,3 hektarja zazidljivih in nezazidljivih zemljišč v katastrskih občinah Grad, Šenčur, Cerklje na Gorenjskem, Velesovo in Zgornji Brnik. Leta 2009 je bilo za potrebe dolgoročnega razvoja letališča aktiviranih 3,2 hektarja zemljišč v skupni vrednosti 2.510.454 evrov, zemljišča v izmeri 0,8 hektarja v vrednosti 8.182 evrov pa so bila izločena zaradi prodaje oziroma zamenjave z novo nabavljenimi.

Zemljišča v izmeri 510 hektarjev na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, kjer družba opravlja osnovno letališko dejavnost, so v obdobju lastninjenja družbe postala last Republike Slovenije in niso izkazana v poslovnih knjigah družbe. Za del teh zemljišč je ustanovljena stavbna pravica v korist družbe, generalne pogodbe o stavbni pravici in zakupu zemljišč pa z državo, kljub intenzivnim prizadevanjem v preteklih letih, še nismo sklenili. Zaradi navedenih dejstev, predvsem pa zaradi nezmožnosti zanesljive ocene zneska morebitne obveznosti, družba na dan bilance stanja nima oblikovanih rezervacij iz tega naslova. Za vse objekte, ki stojijo na zemljiščih v lasti države, imamo veljavna gradbena dovoljenja. Na podlagi določil Stvarnopravnega zakonika je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., Republiki Sloveniji pravočasno posredovala predlog za sklenitev generalne pogodbe o zakonsko (ex lege) pridobljeni stavbni pravici za že zgrajene objekte in za zemljišča, ki bo omogočila upravljanje in pravico gradnje na zemljiščih v državni lasti in vključbo objektov v lasti delniške družbe v zemljiško knjigo.

Objekti

Med povečanju objektov iz naslova aktiviranj v skupni vrednosti 7.591.700 evrov so zajete tudi naslednje večje postavke:

	v evrih
Obnova vzletno-pristajalne steze	4.526.561
Nivo isko parkirišče	1.748.287
Objekt za oprežiranje sredstev za oskrbo letal	1.168.566

Oprema

V letu 2009 je bila aktivirana oprema v skupni vrednosti 2.775.109 evrov. Večje postavke, zajete v tem znesku, so:

	v evrih
Svetlobni sistem na vzletno-pristajalni stezi	1.208.125
Oprema nivo iskega parkirišča	348.192
EDS (explosive detection system) naprave za preled oddane prtljage	560.000
Računalniška oprema	143.893

Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju

Na dan 31. decembra 2009 je znašala vrednost nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju 7.969.894 evrov. Pretežni del tega zneska se nanaša na:

	v evrih
Razširitev glavne letališke ploščadi	4.911.944
Novi potniški terminal (druga faza)	2.054.898

5.1.3 Naložbe v pridružene družbe

Med naložbami v pridružene družbe je izkazana naložba v 30,46-odstotni delež družbe Aerodrom Portorož, d. o. o., Sečovlje 19, Sečovlje. Nominalna vrednost naložbe je 1.251.878 evrov, zanjo pa smo v letu 2009 na podlagi ustreznega testa slabitve oblikovali popravek vrednosti v celotni višini (in iz tega naslova izkazali finančne odhodke).

5.1.4 Dolgoročne finančne naložbe

	v evrih	
Dolgoročne finančne naložbe	2009	2008
Za prodajno razpoložljiva finančna sredstva	18.601.687	23.034.313
Dolgoročna posojila	155.474	383.750
Skupaj	18.757.161	23.418.063

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	v evrih	
	2009	2008
Obveznice	7.566.138	10.972.467
Delnice, ki kotirajo na borzi	514.322	407.374
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	2.291.707	2.006.329
Vzajemni skladi	1.809.210	1.490.073
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	6.420.310	8.158.070
Skupaj	18.601.687	23.034.313

Knjigovodska vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je enaka njihovi pošteni vrednosti. V nadaljevanju pojasnjujemo način njene ugotovitve po posameznih vrstah za prodajo razpoložljivih sredstev. Kljub temu pa zaradi gospodarske krize in njenega vpliva na slovenski kapitalski trg obstaja določena stopnja negotovosti v povezavi s prihodnjimi dogajanjem, ki jih glede na trenutno stanje ni mogoče z dokajšnjo gotovostjo predvideti.

Poštena vrednost vrednostnih papirjev, ki kotirajo na borzi (delnice in obveznice), je enaka objavljenemu enotnemu tečaju, poštena vrednost naložb v vzajemne sklade pa je ugotovljena z uporabo objavljene vrednosti točke posameznega vzajemnega sklada.

V okviru naložb v deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi, je izkazana naložba v 5.121 delnic Gorenjske banke, d. d., v višini 6.251.000 evrov. V letu 2009 smo ob upoštevanju poslovanja banke ter dogajanja na slovenskem bančnem in kapitalskem trgu to naložbo prevrednotili na njeno knjigovodsko vrednost na dan 31. 12. 2009, za katero ocenjujemo, da je v tem trenutku in ob upoštevanju dane razmere najzanesljivejši približek njene poštene vrednosti. Za znesek zmanjšanja naložbe zaradi prevrednotenja (1.737.760 evrov) je bil zmanjšan prevrednotovalni popravek kapitala iz naslova prevrednotenja finančnih naložb.

Med delnicami in deleži, ki ne kotirajo na borzi, je izkazana tudi naložba v 51-odstotni delež družbe Feniksšped, d. o. o., Brnik, ki se ob upoštevanju dejstva, da gre za relativno nizko nominalno vrednost naložbe (53.205 evrov) in po vrednosti zanemarljiv obseg poslovanja, ne uskupinja. Naložba je vrednotena po nabavni vrednosti. Družba Feniksšped, d. o. o., Brnik je v letu 2008 poslovala z dobičkom, leto 2009 pa končala z minimalno izgubo.

Druge deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi (delnice Skupne pokojninske družbe in delež v družbi IEDC Poslovna šola Bled, d. o. o.; skupaj 116.105 evrov) smo zaradi dejstva, da nimamo informacij, na podlagi katerih bi ocenili njihovo pošteno vrednost, ovrednotili po nabavni vrednosti. Glede na razpoložljive informacije o poslovanju teh dveh družb ter višini njenega kapitala ni podlage za slabitve teh dveh naložb.

Gibanje v letu 2009	v evrih					
	1.1.2009	Prevrednotenje	Povečanje	Zmanjšanje	Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	Prenos med kratkoročne finančne naložbe
Obveznice	10.972.467	-7.086	1.164.500	3.036.114	2.100.507	-3.628.136
Delnice, ki kotirajo na borzi	407.374	106.948	0	0	0	0
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	2.006.329	307.421	819	22.862	0	0
Vzajemni skladi	1.490.073	319.137	0	0	0	0
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	8.158.070	-1.737.760	0	0	0	0
Skupaj	23.034.313	-1.011.340	1.165.319	3.058.976	2.100.507	-3.628.136

								v evrih
Gibanje v letu 2008	1.1.2008	Prevrednotenje	Povečanje	Zmanjšanje	Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	Prenos med kratkoročne finančne naložbe	Drugi prenosi	31.12.2009
Obveznice	12.043.966	-54.142	1.430.059	3.241.585	2.894.676	-2.100.507	0	10.972.467
Delnice, ki kotirajo na borzi	545.123	-337.143	0	0	0	0	199.394	407.374
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	3.096.817	-1.064.531	0	25.957	0	0	0	2.006.329
Vzajemni skladi	2.424.529	-934.456	0	0	0	0	0	1.490.073
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	8.357.464	0	0	0	0	0	-199.394	8.158.070
Skupaj	26.467.899	-2.390.272	1.430.059	3.267.542	2.894.676	-2.100.507	0	23.034.313

Uvrstitev delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., v borzno kotacijo Ljubljanske borze v septembru 2008 je v prikazani kot prenos iz naložb v deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi med naložbe v delnice, ki kotirajo na borzi (v višini 199.394 evrov, kolikor znaša njihova nabavna vrednost).

				v evrih
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	
Obveznice	4.581.885	2.984.253	7.566.138	
Delnice, ki kotirajo na borzi		514.322	514.322	
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah		2.291.707	2.291.707	
Vzajemni skladi		1.809.210	1.809.210	
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi		6.420.310	6.420.310	
Skupaj	4.581.885	14.019.802	18.601.687	

				v evrih
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2008	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	
Obveznice	9.036.796	1.935.671	10.972.467	
Delnice, ki kotirajo na borzi	0	407.374	407.374	
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	0	2.006.329	2.006.329	
Vzajemni skladi	0	1.490.073	1.490.073	
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	8.158.070	8.158.070	
Skupaj	9.036.796	13.997.517	23.034.313	

Dolgoročna posojila

Pretežni del dolgoročnih posojil predstavlja dolgoročni depozit v banki, merjen po metodi odplačne vrednosti. V plačilo zapade avgusta leta 2012, obrestuje pa se po obrestni meri 4 odstotke.

			v evrih
Gibanje v letu	2009	2008	
1. 1.	383.750	386.818	
Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	11.450	0	
Zmanjšanje	-1.583	-3.068	
Prenos med kratkoročne finančne naložbe	-238.143	0	
31. 12.	155.474	383.750	

			v evrih
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12.	2009	2008	
Od 1 do 5 let	155.474	383.750	
Skupaj	155.474	383.750	

Vpliv finančnih naložb na kapital in poslovni izid

v evrih

Vpliv finančnih naložb na kapital v letu 2009 (gibanje presežka iz prevrednotenja finančnih naložb)	1.1.2009	Prevrednotenje	Prenos med finančne prihodke	Prenos med finančne odhodke	31.12.2009
Obveznice	271.928	-7.086	-55.914	45	208.973
Delnice, ki kotirajo na borzi	134.891	106.948	0	0	241.839
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	720.038	307.421	0	163	1.027.622
Vzajemni skladi	21.796	319.137	0	0	340.933
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	7.359.495	-1.737.760	0	0	5.621.735
Skupaj	8.508.148	-1.011.340	-55.914	208	7.441.102
Popravek za odložene obveznosti za davek	1.701.629	-202.268	-11.183	42	1.488.220
Presežek iz prevrednotenja	6.806.519	-809.072	-44.731	166	5.952.882

v evrih

Vpliv finančnih naložb na kapital v letu 2008 (gibanje presežka iz prevrednotenja finančnih naložb)	1.1.2008	Prevrednotenje	Prenos med finančne prihodke	Prenos med finančne odhodke	Sprememba odložene obveznosti za davek	Zmanjšanje davčne stopnje	31.12.2008
Obveznice	354.110	-54.142	-31.927	3.887	0	0	271.928
Delnice, ki kotirajo na borzi	472.034	-337.143	0	0	0	0	134.891
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	1.784.569	-1.064.531	0	0	0	0	720.038
Vzajemni skladi	956.252	-934.456	0	0	0	0	21.796
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	7.359.495	0	0	0	0	0	7.359.495
Skupaj	10.926.460	-2.390.272	-31.927	3.887	0	0	8.508.148
Popravek za odložene obveznosti za davek	2.403.821	-525.860	0	0	-6.169	-170.163	1.701.629
Presežek iz prevrednotenja	8.522.639	-1.864.412	-31.927	3.887	6.169	170.163	6.806.519

v evrih

Vpliv finančnih naložb na poslovni izid	2009	2008
Dividende in obresti od finančnih sredstev v upravljanju pri bankah	11.633	30.988
Dividende od delnic, ki kotirajo na borzi	3.970	5.637
Dividende od delnic, ki ne kotirajo na borzi	358.470	358.470
Obresti od obveznic	538.576	728.118
Kapitalski dobiček od prodaje vzajemnih skladov	0	78
Kapitalski dobiček ob unovčenju obveznic	55.915	31.927
Obresti od dolgoročnih posojil	24.734	39.815
Obresti od kratkoročnih posojil	448.594	613.822
Skupaj prihodki	1.441.892	1.808.855
Provizija od finančnih sredstev v upravljanju pri bankah	20.591	23.879
Kapitalska izauza ob unovčenju finančnih naložb	208	3.887
Odhodki iz oslabitev finančnih naložb	1.251.878	0
Skupaj odhodki	1.272.677	27.766

Obrestno tveganje

Za ugotovitev obrestnega tveganja je bila izdelana analiza občutljivosti, pri kateri je upoštevan interval spremembe euriborja za 3,08 odstotne točke navzgor oziroma navzdol. Ta interval je določen na podlagi gibanja euriborja v obdobju 2005–2009, zajete pa so bile le naložbe v obveznice. Na druge naložbe namreč sprememba euriborja ne vpliva na način, da bi se spremenili finančni prihodki oziroma prevrednotovalni presežek kapitala.

Iz analize izhaja, da sprememba euriborja v navedenem intervalu ne bi pomembno vplivala na stanje kapitala družbe (sprememba kapitala bi znašala 0,11 odstotka), prav tako pa ne bi pomembno vplivala na izkazani poslovni izid (sprememba poslovnega izida pred davki bi bila 0,39-odstotna).

5.1.5 Odložene terjatve za davek

Odložene terjatve za davek	v evrih	
	2009	2008
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	250.376	0
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	134.678	8.305
Oblikovanje rezervacij	129.838	130.817
Skupaj	514.892	139.122

Gibanje v letu 2009		evrih		
	1. 1. 2009	Črpanje	Oblikovanje	31. 12. 2009
Slabitev vrednostnih papirjev	0	0	250.376	250.376
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	8.305	1.371	127.744	134.678
Oblikovanje rezervacij za ubile in ne naarade, odbravnine	130.817	12.249	11.270	129.838
Skupaj	139.122	13.620	389.390	514.892

Gibanje v letu 2008		v evrih		
	1. 1. 2008	Črpanje	Oblikovanje	31. 12. 2008
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	451	451	0	0
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	15.305	9.511	2.511	8.305
Oblikovanje rezervacij	160.143	30.573	1.247	130.817
Skupaj	175.899	40.535	3.758	139.122

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009		v evrih		
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	0	0	250.376	250.376
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	6.933	127.745	0	134.678
Oblikovanje rezervacij	9.984	31.715	88.139	129.838
Skupaj	16.917	159.460	338.515	514.892

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2008		v evrih		
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	8.305	0	0	8.305
Oblikovanje rezervacij	13.082	27.472	90.263	130.817
Skupaj	21.387	27.472	90.263	139.122

5.1.6 Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe		v evrih	
	2009	2008	
Kratkoročna posojila	9.488.475	11.240.219	
Kratkoročne finančne naložbe razen posojil	3.628.136	2.100.507	
Skupaj	13.116.611	13.340.726	

Kratkoročna posojila v višini 9.488.475 evrov se nanašajo na kratkoročne depozite v bankah, merjene po odplačni vrednosti. Njihova letna obrestna mera je fiksna in se giblje med dvema in štirimi odstotki, namenjeni pa so zagotavljanju tekoče likvidnosti.

Druge kratkoročne finančne naložbe v višini 3.628.136 evrov se nanašajo na kratkoročni del obveznic, katerih unovčenje je glede na amortizacijske načrte predvideno v letu 2010.

Vpliv kratkoročnih finančnih naložb na izkazani poslovni izid je prikazan v okviru dolgoročnih finančnih naložb (pojasnilo 5.1.4).

							v evrih
Gibanje v letu 2009	1.1.2009	Povečanje	Prenos med dolgoročne finančne naložbami	Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	Zmanjšanje	31.12.2009	
Kratkoročna posojila	11.240.219	39.185.800	-11.450	238.143	41.164.237	9.488.475	
Druge kratkoročne finančne naložbe	2.100.507	0	-2.100.507	3.628.136	0	3.628.136	
Skupaj	13.340.726	39.185.800	-2.111.957	3.866.279	41.164.237	13.116.611	

							v evrih
Gibanje v letu 2008	1.1.2008	Povečanje	Prenos med dolgoročne finančne naložbami	Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	Zmanjšanje	31.12.2008	
Kratkoročna posojila	9.809.796	37.318.332	0	0	35.887.909	11.240.219	
Druge kratkoročne finančne naložbe	2.894.675	0	-2.894.675	2.100.507	0	2.100.507	
Skupaj	12.704.471	37.318.332	-2.894.675	2.100.507	35.887.909	13.340.726	

					v evrih
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009		Na odpoklic	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročna posojila		370.000	6.066.647	3.051.828	9.488.475
Druge kratkoročne finančne naložbe		0	395.212	3.232.924	3.628.136
Skupaj		370.000	6.461.859	6.284.752	13.116.611

					v evrih
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2008		Na odpoklic	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročna posojila		311.000	5.279.450	5.649.769	11.240.219
Druge kratkoročne finančne naložbe		0	1.762.232	338.275	2.100.507
Skupaj		311.000	7.041.682	5.988.044	13.340.726

5.1.7 Kratkoročne poslovne terjatve

			v evrih
Kratkoročne poslovne terjatve	2009	2008	
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	6.448.878	4.719.599	
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.650.940	1.862.444	
Skupaj	8.099.818	6.582.043	

	v evrih	
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2009	2008
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	5.667.262	3.771.756
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	781.616	947.843
Skupaj	6.448.878	4.719.599

	v evrih		
	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2009
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev			
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	6.331.936	-664.674	5.667.262
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	801.735	-20.119	781.616
Skupaj	7.133.671	-684.793	6.448.878

	v evrih	
Gibanje popravka vrednosti terjatev	2009	2008
Stanje 1.1.	53.266	165.651
Novo oblikovani popravki vrednosti terjatev	639.020	13.409
Prejeta plačila že popravljenih terjatev	-6.857	-15.293
Odbisi terjatev po izvensodni poravnavi	-636	-75.441
Druzi odbisi terjatev	0	-35.060
Stanje 31.12.	684.793	53.266

	v evrih	
Struktura kosmate vrednosti terjatev po zapadlosti	2009	2008
Nezapadle terjatve	3.075.599	2.563.166
Do 3 mesecev	3.784.672	2.009.433
Od 3 mesecev do 1 leta	166.766	140.899
Od 1 leta do 5 let	105.555	58.289
Nad 5 let	1.078	1.078
Skupaj	7.133.670	4.772.865

	v evrih	
Struktura čiste vrednosti terjatev po zapadlosti	2009	2008
Nezapadle terjatve	2.975.766	2.563.166
Do 3 mesecev	3.362.539	2.009.433
Od 3 mesecev do 1 leta	70.360	129.362
Od 1 leta do 5 let	40.213	17.638
Nad 5 let	0	0
Skupaj	6.448.878	4.719.599

Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	v evrih	
	2009	2008
Terjatve za vstopni DDV	439.214	869.476
Terjatve iz naslova preplačila davka iz dobička	1.173.532	942.301
Ostale kratkoročne terjatve	38.194	50.667
Skupaj	1.650.940	1.862.444

5.1.8 Kapital

Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2009 znaša 119.729.370 evrov. Družba na dan 31. decembra 2009 nima lastnih delnic, niti odobrenega kapitala, skupščina pa tudi ni sprejela sklepa o povečanju osnovnega kapitala. Gibanje kapitala v letih 2009 in 2008 je prikazano v izkazu gibanja kapitala.

Osnovni kapital	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu v %	Nominalna vrednost kapitala v evrih
Prednostne participativne kosovne delnice	1.860.298	49	7.762.887
Navadne prosto prenosljive kosovne delnice	1.936.229	51	8.079.739
Skupaj	3.796.527	100	15.842.626

Vse izdane delnice so vplačane in se glasijo na ime.

Navadne kosovne delnice so prosto prenosljive. Z njimi se od oktobra 1997 naprej trguje na Ljubljanski borzi.

Prednostne participativne kosovne delnice so delnice z omejeno glasovalno pravico in so v lasti Republike Slovenije. Na pisno zahtevo lastnika se lahko preoblikujejo v navadne delnice, o čemer odloča skupščina družbe po postopku, določenem v 316. in 329. členu Zakona o gospodarskih družbah. Za veljavnost sklepa o omejitvi ali razveljavitvi prednosti je potrebno soglasje lastnikov prednostnih participativnih kosovnih delnic, ki o tem odločajo na ločenem zasedanju z izrednim sklepom, za katerega je potrebna večina najmanj treh četrtin oddanih glasov delničarjev. Prenos prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico se izvaja skladno z določbami posebnega zakona.

Skladno z 8. členom statuta družbe prednostnim participativnim kosovnim delnicam pripada dividenda, ki je sestavljena iz fiksnega in variabilnega dela. Fiksni del dividende znaša en odstotek vrednosti osnovnega kapitala prednostnih participativnih kosovnih delnic in prištevnega splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala (izkazan med kapitalskimi rezervami), variabilni del pa je enak dividendi navadnih delnic. Če čisti dobiček poslovnega leta na nominalno vrednost osnovnega kapitala in prištevnega splošnega prevrednotovalnega popravka ne doseže vključno enega odstotka, je dividenda prednostnih participativnih kosovnih delnic enaka dividendi, ki pripada navadnim kosovnim delnicam.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. decembra 2009 znaša 31,54 evra, kar je za 3,1 odstotek več glede na njeno knjigovodsko vrednost na dan 31. december 2008.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve v višini 24.287.659 evrov so bile oblikovane na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala.

Rezerve iz dobička

	v evrih	
Rezerve iz dobička	2009	2008
Zakonske rezerve	4.013.029	4.013.029
Statutarne rezerve	12.039.085	12.039.085
Druge rezerve iz dobička	54.539.518	47.743.622
Skupaj	70.591.632	63.795.736

Na podlagi sklepa skupščine družbe z dne 29. 7. 2009 je bil del bilančnega dobička, oblikovanega iz čistega dobička poslovnega leta 2008, v znesku 3.741.325 evrov prenesen med druge rezerve iz dobička.

Skladno z določili 230. člena ZGD-1 in statutom družbe je družba ob sestavi letnega poročila za leto 2009 50 odstotkov čistega poslovnega izida v višini 3.054.571 evrov uporabila za povečanje drugih rezerv iz dobička.

Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja v višini 5.952.882 evrov predstavlja razliko med pošteno vrednostjo finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, in njihovo nabavno vrednostjo. Njegovo gibanje v letih 2009 in 2008 je prikazano v točki 5.1.4 – Vpliv finančnih naložb na kapital in poslovni izid.

Čisti dobiček na delnico

	v evrih	
Osnovni čisti dobiček na delnico	2009	2008
Čisti poslovni izid navadnih delničarjev (v evrih)	5.112.575	10.987.315
Povprečno število navadnih delnic	1.936.229	1.936.229
Osnovni čisti dobiček na delnico (v evrih)	2.64	5.67

	v evrih	
Popravljeni čisti dobiček na delnico	2009	2008
Čisti poslovni izid (v evrih)	6.109.142	11.787.243
Povprečno število vseh delnic *	3.796.527	3.796.527
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v evrih)	1.61	3.10

* Za potrebe izračuna popravljenega čistega dobička na delnico smo kot možnostne navadne kosovne delnice opredelili prednostne participativne kosovne delnice, ki jih je mogoče zamenjati za navadne kosovne delnice. Ker z lastnikom prednostnih participativnih delnic (Republika Slovenija) ni določen princip zamenljivosti prednostnih participativnih kosovnih delnic v navadne kosovne delnice (ni jasno razmerje zamenjave), so izračuni v zgornji tabeli samo informativni s predpostavljeno zamenljivostjo 1 : 1.

Bilančni dobiček

	v evrih	
Oblikovan je bilančnega dobička	2009	2008
Čisti poslovni izid poslovnega leta	6.109.142	11.787.243
- oblikovan je statutarne rezerv	0	1.039.580
- oblikovan je drugih rezerv	3.054.571	5.373.831
= bilančni dobiček	3.054.571	5.373.832
- za delničarje		1.632.507
- v druge rezerve		3.741.325
= ostanek bilančnega dobička		0

Uprava bo skupščini predlagala, da se bilančni dobiček za leto 2009 v višini 3.054.571 evrov razporedi:

- za dividende lastnikom prednostnih participativnih in navadnih kosovnih delnic se nameni 1.829.145 evrov bilančnega dobička, in sicer 832.578 evrov za dividende lastnikom navadnih kosovnih delnic (0,43 evra na delnico), 996.567 evrov pa za dividende lastnikom prednostnih participativnih kosovnih delnic (0,54 evra na delnico, kar je izračunano skladno z 8. členom statuta družbe),
- za druge rezerve se nameni 1.225.426 evrov bilančnega dobička.

5.1.9 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Med rezervacijami in dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami, ki v skupnem znesku znašajo 1.451.984 evrov, družba izkazuje:

- rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlenim, katerih potrebna višina je bila ugotovljena z aktuarskim izračunom, in
- dolgoročno odložene prihodke za dotacije iz proračuna Republike Slovenije za nepremičnine, naprave in opremo, prejete v letih 1993 in 1994; znesek črpanja predstavlja obračunano amortizacijo teh sredstev v letu 2009 (v enaki višini je družba izkazala druge poslovne prihodke).

Gibanje v letu 2009	v evrih			
	Stanje 1. 1. 2009	Črpanje	Oblikovanje	Stanje 31. 12. 2009
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	221.035	25.275	39.029	234.789
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	477.722	35.972	73.676	515.426
Dolgoročno odloženi prihodki	914.380	212.611	0	701.769
Skupaj	1.613.137	273.858	112.705	1.451.984

Gibanje v letu 2008	v evrih			
	Stanje 1. 1. 2008	Črpanje	Oblikovanje	Stanje 31. 12. 2008
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	227.637	19.073	12.471	221.035
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	538.723	29.033	-31.968	477.722
Dolgoročno odloženi prihodki	1.551.266	233.759	-403.127	914.380
Skupaj	2.317.626	281.865	-422.624	1.613.137

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	v evrih			
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	20.288	63.967	150.534	234.789
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	29.632	94.605	391.189	515.426
Dolgoročno odloženi prihodki	172.778	460.909	68.082	701.769
Skupaj	222.698	619.481	609.805	1.451.984

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2008	v evrih			
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	22.141	61.062	137.832	221.035
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	48.674	88.482	340.566	477.722
Dolgoročno odloženi prihodki	144.293	541.041	229.046	914.380
Skupaj	215.108	690.585	707.444	1.613.137

5.1.10 Odložene obveznosti za davek

		v evrih	
Odložene obveznosti za davek		2009	2008
Prevrednoten je finančnih naložb na pošteno vrednost		1.488.220	1.701.629

		v evrih	
Gibanje odloženih obveznosti za davek		2009	2008
Stanje 1.1.		1.701.629	2.829.674
Sprememba zaradi prevrednotenja finančnih naložb na pošteno vrednost		-11.141	-696.023
Sprememba zaradi prodaja oziroma unovčenja finančnih naložb		-202.268	-6.169
Ukinitev obveznosti ob prehodu na MSRP		0	-425.853
Stanje 31.12.		1.488.220	1.701.629

		v evrih	
Struktura po zapadlosti		2009	2008
Do 3 mesecev		547	16.236
Od 3 mesecev do 1 leta		819	0
Od 1 do 5 let		-907	9.436
Nad 5 let		1.487.761	1.675.957
Skupaj		1.488.220	1.701.629

5.1.11 Kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve

		v evrih	
Kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve		2009	2008
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev		3.941.035	2.894.476
Kratkoročne obveznosti za prejetе predujme in preplačila		32.126	25.090
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih		731.034	804.760
Kratkoročne obveznosti do države		107.876	119.682
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende		40.353	47.273
Druge kratkoročne obveznosti		52.094	60.372
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve		174.284	344.122
Skupaj		5.078.802	4.295.775

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 731.034 evrov se nanašajo na obračunane plače in povračila stroškov prevoza in prehrane za mesec december 2009. Pripadajoče obveznosti iz naslova prispevkov na plače v skupni višini 107.717 evrov so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do države.

Med kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami je izkazana obveznost do zaposlenih za neizkoriščen dopust na dan 31. decembra 2009 v višini 155.836 evrov.

	v evrih	
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2009	2008
Obveznosti do dobaviteljev v državi	3.418.453	2.482.877
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	522.582	411.599
Skupaj	3.941.035	2.894.476

	v evrih	
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2009	2008
Obveznosti do dobaviteljev za nepremičnine, naprave in opremo	2.459.198	1.929.437
Obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva	1.481.837	965.039
Skupaj	3.941.035	2.894.476

Izkazane obveznosti do dobaviteljev na dan 31. decembra 2009 še niso zapadle v plačilo.

	v evrih		
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	3.941.035	0	3.941.035
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in preplačila	32.126	0	32.126
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	731.034	0	731.034
Kratkoročne obveznosti do države	107.876	0	107.876
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	40.353	0	40.353
Druge kratkoročne obveznosti	52.094	0	52.094
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	174.284	0	174.284
Skupaj	5.078.802	0	5.078.802

	v evrih		
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2008	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2.810.416	84.060	2.894.476
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in preplačila	25.090	0	25.090
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	804.760	0	804.760
Kratkoročne obveznosti do države	119.682	0	119.682
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	47.273	0	47.273
Druge kratkoročne obveznosti	60.372	0	60.372
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	172.061	172.061	344.122
Skupaj	4.039.654	256.121	4.295.775

5.1.12 Potencialna sredstva in obveznosti

V zunajbilančni evidenci družba izkazuje potencialno obveznost iz naslova prenosa 22.934 kvadratnih metrov kmetijskih zemljišč v k. o. Grad v vrednosti 235.427 evrov na Družbo za svetovanje in upravljanje, d. o. o., dana poročstva družbi Feniksšped, d. o. o., Brnik, v višini 99.255 evrov, ter dane bančne garancije v višini 681.472 evrov. Tako dana poročstva družbi Feniksšped d. o. o., Brnik, kot pretežni del danih garancij se nanašajo na zavarovanje carinskega dolga.

5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

5.2.1 Prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje	v evrih	
	2009	2008
Prihodki od prodaje storitev v državi	24.720.406	27.759.133
Prihodki od prodaje storitev v tujini	8.745.674	10.800.451
Prihodki od prodaje materiala v državi	4.461	63.648
Skupaj	33.470.541	38.623.232

5.2.2 Drugi poslovni prihodki

Med drugimi poslovnimi prihodki v skupni višini 505.748 evrov družba izkazuje:

- dobiček, ustvarjen s prodajo nepremičnin, naprav in opreme v višini 41.158 evrov,
- prihodke v višini 212.611 evrov iz naslova zmanjšanja dolgoročno odloženih prihodkov (pojasnilo v točki 5.1.9),
- prihodke v višini 241.836 evrov iz naslova izdelave Master Plana, ki ga sofinancira Evropska unija,
- prihodke v višini 10.143 evrov iz naslova prejetih odškodnin in drugih prihodkov.

5.2.3 Stroški storitev

Stroški storitev	v evrih	
	2009	2008
Storitve varovanja	1.583.350	1.583.589
Storitve reklame	521.656	627.501
Storitve vzdrževanja	751.220	889.967
Intelektualne storitve*	1.188.384	792.442
Delo preko študentskega servisa in agencije za zaposlovanje	690.377	722.007
Storitve, povezane z izvajanjem osnovne dejavnosti	483.069	413.195
Najemnine	210.160	302.455
Provizija iz poslovanja	171.596	242.467
Povračila stroškov v zvezi z delom	141.188	233.289
Druge storitve	685.558	832.684
Skupaj	6.426.558	6.639.596

*Stroški intelektualnih storitev za leto 2009 vključujejo tudi stroške za izdelavo MasterPlana, ki so delno (50%) sofinancirani s strani Evropske unije (iz tega naslova so izkazani drugi poslovni prihodki - točka 5.2).

5.2.4 Stroški dela

	v evrih	
Stroški dela	2009	2008
Stroški plač	7.921.761	8.358.363
Stroški socialnih zavarovanj	1.280.493	1.351.780
Dodatno pokojninsko zavarovanje	313.208	311.908
Davek na izplačane plače	0	173.756
Vnapreivračunani stroški neizkoriščeneega dopusta na dan 31.12.	155.754	319.322
Drugi stroški zaposlenih	1.463.639	1.559.674
Skupaj	11.134.855	12.074.803

	v evrih	
Stroški plač	2009	2008
Plače zaposlenih	6.782.155	7.301.883
Nadomestila plač	1.139.606	1.056.480
Skupaj	7.921.761	8.358.363

	v evrih	
Stroški socialnih zavarovanj	2009	2008
Obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	703.873	743.059
Druge davčne zaobveznosti iz socialne varnosti	576.620	608.721
Skupaj	1.280.493	1.351.780

	v evrih	
Drugi stroški zaposlenih	2009	2008
Prevoz na delo	479.322	476.928
Prehrana zaposlenih	535.406	553.687
Reares za letni dopust	421.847	430.766
Drugi stroški dela	27.064	98.293
Skupaj	1.463.639	1.559.674

5.2.5 Amortizacija

	v evrih	
Amortizacija	2009	2008
Amortizacija neopredmetenih sredstev	96.289	83.180
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	6.161.727	6.057.872
Skupaj	6.258.016	6.141.052

5.2.6 Drugi poslovni odhodki

Drugi poslovni odhodki znašajo 1.023.869 evrov. Med njimi so najvišji popravki vrednosti terjatev v višini 640.749 evrov in oblikovane rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 112.705 evrov.

5.2.7 Finančni prihodki in odhodki

	v evrih	
Finančni prihodki	2009	2008
Dividende	374.073	395.095
Kapitalski dobiček - v zavezni skladi	0	78
Kapitalski dobiček - obveznice	55.915	31.930
Obresti od finančnih naložb	1.011.904	1.381.755
Druge obresti	19.695	66.607
Tečajne razlike	7.410	8.119
Skupaj	1.468.997	1.883.584

	v evrih	
Finančni odhodki	2009	2008
Slabitev naložbe v pridruženo družbo (točka 5.1.3)	1.251.878	0
Obresti iz poslovnih obveznosti	22.810	9.647
Provizija od finančnih naložb	20.591	23.879
Odhodki iz odprave pripoznanja finančnih naložb	208	3.887
Tečajne razlike	1.165	6.879
Skupaj	1.296.652	44.292

5.2.8 Davek iz dobička in odloženi davki

	v evrih	
Davek iz dobička in odloženi davki	2009	2008
Odmerjeni davek iz dobička	1.931.545	3.548.660
Odloženi davki	-375.769	-389.076
Skupaj	1.555.776	3.159.584

	v evrih	
Vpliv odloženih davkov na poslovni izid	2009	2008
Sprememba odloženih obveznosti za davek ob prehodu na MSRP	0	-425.853
Sprememba odloženih terjatev za davek od slabitev poslovnih terjatev	-126.372	7.000
Sprememba odloženih terjatev za davek od rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine zaposlenim	979	29.326
Sprememba odloženih terjatev za davek od slabitve naložbe v pridruženo družbo	-250.376	451
Skupaj	-375.769	-389.076

Prikaz efektivne stopnje davka od dobička	v evrih	
	2009	2008
Dobiček pred obdavčitvijo	7.664.917	14.946.827
Pričakovani davek od dobička po 21 oziroma 22-odstotni stopnji	1.609.633	3.288.302
Znižanje prihodkov	-79.960	-117.462
Znižanje odhodkov	503.849	102.207
Konščeno iz davčnih olajšav	-93.041	-103.558
Prehod na MSRP	-12.862	373.663
Druge prilagoditve	3.926	5.508
Odloženi davki	-375.769	-389.076
Davek od dobička	1.555.776	3.159.584
Effektivna davčna stopnja	20,3%	21,1%

5.2.9 Drugi vseobsegajoči donos

Drugi vseobsegajoči donos	v evrih	
	2009	2008
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-1.011.339	-2.390.272
Odtužitve finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-55.706	-28.038
Vpliv odloženih davkov - sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	202.268	696.023
Vpliv odloženih davkov - odtužitve finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	11.141	6.168
Skupaj	-853.636	-1.716.119

5.2.10 Poročanje po poslovnih odsekih

Družba ima naslednje poslovne odseke: letališke dejavnosti, zemeljsko oskrbo in komercialne dejavnosti. V postavitvi ostalo so zajeti prihodki in odhodki tistih dejavnosti, ki imajo v strukturi celotnih prihodkov manj kot 10-odstotni delež.

Na posamezni poslovni odsek so evidentirani neposredni poslovni prihodki in odhodki ter tudi posredni poslovni odhodki. Ti se nanašajo na stroške podpornih dejavnosti in režije, ki jih je mogoče utemeljeno pripisati posameznemu poslovnemu odseku.

Podporne dejavnosti obsegajo tehnično gasilsko službo, vzdrževanje, energetiko, zimsko in komunalno službo, aeroinženiring ter še nekatere druge manj pomembne podporne dejavnosti. Med njimi je največji strošek tehnično-gasilska služba, katere stroški v pretežnem delu bremenijo letališke dejavnosti.

Postavka drugi stroški zajema stroške dela, ki so na letališke dejavnosti preneseni posredno (iz zemeljske oskrbe in komercialnih dejavnosti).

Stroški režije vključujejo stroške vodenja in upravljanja družbe, komercialnega sektorja, režije prometno-tehničnega sektorja, finančnoracunovodskega sektorja, ter naslednjih stroškovnih služb: za informatiko, kadre in razvoj človeških virov.

PREGLED POSLOVANJA DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA D. D. PO POSLOVNIH ODSEKIH

	1-12.2009					1-12.2008					vevrih
	SKUPAJ DRUŽBA	Letališke dejavnosti	Zemeljska oskrba	Komercialne dejavnosti	Ostalo	SKUPAJ DRUŽBA	Letališke dejavnosti	Zemeljska oskrba	Komercialne dejavnosti	Ostalo	
Poslovni prihodki	33.976.290	17.698.715	6.572.146	8.985.014	720.415	39.952.575	21.407.274	7.650.541	9.239.513	1.655.247	
Poslovni odhodki	26.483.717	6.565.985	7.542.223	2.884.377	9.491.132	26.845.040	5.897.982	8.097.983	3.102.503	9.746.572	
Stroški materiala	1.640.420	316.100	436.500	312.161	575.659	1.746.094	315.354	492.362	335.356	603.022	
Stroški storitev	6.426.558	2.472.807	1.249.809	580.713	2.123.229	6.639.596	2.519.322	1.471.069	665.511	1.983.694	
Stroški dela	11.134.855	351.272	4.610.906	770.735	5.401.942	12.074.803	319.234	5.140.626	848.026	5.766.917	
Amortizacija	6.258.016	2.960.303	1.029.690	1.115.475	1.152.548	6.141.052	2.716.833	989.470	1.232.928	1.201.821	
Popravek vrednosti terjatev	640.749	394.703	184.111	53.114	8.821	12.558	3.866	1.394	7.072	226	
Druzi poslovni odhodki	383.119	70.800	31.207	52.179	228.933	230.937	23.373	3.062	13.610	190.892	
Poslovni izid iz poslovanja I	7.492.573	11.132.730	970.077	6.100.637	-8.770.717	13.107.535	15.509.292	-447.442	6.137.010	-8.091.325	
Prenos stroškov	0	6.642.373	408.386	1.147.904	-8.198.664	0	7.030.178	357.338	1.171.626	-8.559.142	
Podobne dejavnosti	0	3.202.503	489.281	462.642	-4.154.426	0	3.027.684	410.302	529.431	-3.967.417	
Druzi stroški	0	1.372.667	-1.224.193	-148.473	0	0	1.538.057	-1.301.885	-236.172	0	
Stroški režije	0	2.067.203	1.143.298	833.736	-4.044.237	0	2.464.437	1.248.921	878.366	-4.591.724	
Poslovni izid iz poslovanja II	7.492.573	4.490.357	-1.378.463	4.952.733	-572.053	13.107.535	8.479.114	-804.780	4.965.384	467.817	
Prihodek pomembnega partnerja	15.248.831	11.406.444	3.560.972	220.666	60.749	17.970.266	13.753.877	3.862.522	226.543	127.324	
Dokoročne obveznosti na dan 31.12.*	3.263.820	1.700.169	631.331	863.116	69.204	3.643.111	1.952.041	697.621	842.513	150.935	
Kratkoročne obveznosti na dan 31.12.*	5.078.802	2.645.618	982.409	1.343.087	107.688	4.295.775	2.301.750	822.600	993.450	177.975	

*V skladu z sprejetimi usmeritvami (točka 4.3 - poročanje po odsekih) so obveznosti na dan 31. 12. na poslovne odseke razporene sorazmerno z ustvarjenimi poslovnimi prihodki.

5.3 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi (različica II), na osnovi postavk bilance stanja na dan 31. decembra 2009 in 31. decembra 2008, izkaza poslovnega izida za leto 2009 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prihodkov in odhodkov. Čisti poslovni izid pred obdavčitvijo in davki iz dobička so prilagojeni za zneske tistih obračunskih postavk prihodkov in odhodkov, ki sicer vplivajo na poslovni izid, vendar niso denarni tok (amortizacija, prevrednotenja, oblikovanja in odprava rezervacij).

Pomembna povečanja ali zmanjšanja posameznih postavk, ki so vplivala na denarni tok družbe, so razvidna iz razkritij v izkazu poslovnega izida, bilance stanja in gibanja kapitala.

Med denarnimi sredstvi družba izkazuje denar v blagajni in sredstva na transakcijskih računih.

5.4 DRUGA POJASNILA

5.4.1 Pomembni dogodki po koncu leta 2009

Pomembni dogodki po koncu leta 2009 so navedeni v točki 1.2.2 poslovnega poročila.

5.4.2 Povezane stranke

Povezane stranke so pridružena družba, člani nadzornega sveta in člana uprave družbe.

Odnosi s pridruženo družbo

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je v poslovanju z družbo Aerodrom Portorož, d. o. o., v letu 2009 ustvarila 317 evrov prihodkov.

Lastništvo povezanih fizičnih oseb na dan 31. decembra 2009

To razkritje je vključeno v točki 4 Poslovnega poročila.

Odnosi s člani uprave in nadzornega sveta

v evrih						
Bruto prejemki uprave za leto 2009	Fiksni del prejemkov	Giblivi del prejemkov	Bonitete*	Povračilo stroškov prehrane	Regres za letni dopust	Skupaj
Zmago Skobir	120.000	30.000	4.654	1.206	967	156.827
Janez Kolar	102.000	25.500	3.345	1.230	967	133.042
Skupaj	222.000	55.500	7.999	2.436	1.934	289.869

*Vključuje uporabo službenih vozil za zasebne namene (7.849 evrov) in nezgodno zavarovanje (150 evrov).

				v evrih
Bruto prejemki nadzornega sveta za leto 2009	Sejnine	Povračilo potnih stroškov	Drugi prejemki*	Skupaj
Nadzorni svet z mandatom do julija 2009				
Čadež Janez	5.751	228	914	6.893
Župančič Željko Franc	3.025	145		3.170
Bevc Miloš	3.025	440		3.465
Habian P. Marian	3.712	515		4.227
Hočevar Dušan	4.180	392		4.572
Benedek David	2.035	62		2.097
Kneževič Milan	3.217	900		4.117
Domevščik Igor	3.025			3.025
Nbvak Božidar	3.025			3.025
Čotar Dražo	3.603			3.603
Nadzorni svet s pričetkom mandata od 13. seje skupščine dalje				
Stroin Štampar Anja	1.788	92		1.880
Kunst Miran	1.375	555		1.930
Mulec Marko	1.375	148		1.523
Boštjančič Stanislav	1.375	67	780	2.222
Domevščik Igor	1.375			1.375
Čotar Dražo	1.375			1.375
Skupaj	43.261	3.544	1.694	48.499

* Izobraževanje in stroški članarin

5.4.3 Razkritje po 12. in 13. točki 69. člena ZGD-1

Družba ni imela in tudi nima poslovnih operacij, ki ne bi bile izkazane v bilanci stanja in bi bila iz njih izhajajoča tveganja in koristi pomembna za oceno finančnega stanja družbe.

Družba tudi ni imela in nima transakcij s povezanimi strankami, ki bi bile pomembne in ne bi bile opravljene pod tržnimi pogoji.

5.4.4. Prejemki zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2009

	v evrih 2009
Plača	1.103.600
Bonitete*	5.679
Regress za letni dopust	19.749
Skupaj	1.129.028

* Vključuje uporabo službenih vozil za zasebne namene (4.553 evrov) in nezgodno zavarovanje (1.126 evrov).

5.4.5 Skupni zneski plačil revizijski družbi

V letu 2009 smo za storitve revidiranja letnega poročila plačali 21.202 evrov, za storitve davčnega svetovanja pa 10.080 evrov.